

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2025

Sisällys

1.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.2.1	Ilomantsin kunnan hallinto-organisaatio	4
1.2.2	Kunnanvaltuusto	5
1.2.3	Tarkastuslautakunta	7
1.2.4	Kunnanhallitus	7
1.2.5	Keskusvaalilautakunta	8
1.2.6	Hyvinvointilautakunta	10
1.2.7	Kuntaympäristölautakunta	11
1.2.8	Ilomantsin kunnan tilivelvolliset	11
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	16
1.5	Kunnan henkilöstö	17
1.6	Ympäristöasiat	23
1.7	Muut ei-taloudelliset asiat	24
1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	27
2	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	29
3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	30
3.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	30
3.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	31
3.3	Tase ja sen tunnusluvut	33
3.4	Kokonaistulot ja -menot	35
4	Kuntakonsernin toiminta ja talous	36
4.1	Yhdistelmä konsernitiilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
4.2	Konsernin toiminnan ohjaus	37
4.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	37
4.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
4.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	41
4.6	Konsernitiilinpäätös ja sen tunnusluvut	43
4.6.1	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	43
4.6.2	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	44
4.6.3	Konsernitase ja sen tunnusluvut	46
5	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	48
6	Talousarvion toteutuminen	49
6.1	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	49
6.1.1	Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	52
6.1.2	Kunnanvaltuusto	54
6.1.3	Tarkastuslautakunta	60
6.1.4	Kunnanhallitus	62
6.1.5	Hyvinvointilautakunta	73
6.1.6	Kuntaympäristölautakunta	77
6.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	80
6.3	Investointien toteutuminen	82
6.4	Rahoitusosan toteutuminen	86
6.5	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	87
7	Tilinpäätöslaskelmat	88
7.1	Tuloslaskelma	88
7.2	Rahoituslaskelma	89
7.3	Tase	90
7.4	Konsernilaskelmat	91
7.4.1	Tuloslaskelma	91
7.4.2	Konsernin rahoituslaskelma	92
7.4.3	Konsernitase	93
8	Tilinpäätöksen liitetiedot	94
9	Eriytetyt tilinpäätökset	113
9.1	Vesilaitoksen toimintakertomus	115
9.2	Vesilaitoksen tuloslaskelma	115
9.3	Vesilaitoksen rahoituslaskelma	116
9.4	Vesilaitoksen tase	117
10	Allekirjoitukset ja merkinnät	119
11	Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	120

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Epävakaata tilannetta maailmalla ei osoittanut laantumisen merkkejä vuonna 2025 – päinvastoin uusia jännitteitä ilmeni. Kansainväliset jännitteet johtivat öljyn, maakaasun ja muiden energiavarojen hintojen nousuun. Satamien ruuhkautuminen ja logistiikan haasteet viivästyttivät toimituksia ja nostivat tuontitavaroiden hintoja. Tämä heijastui myös Suomeen kuluttajahintojen nousuna ja pitkinä toimitusaikoina.

Kunnan toiminta ja taloustilanne pysyivät vakaana vuonna 2025. Sekä verotulot että toimintatuotot kertyivät muutettuakin talousarviota suurempina, ja vuoden 2025 tilinpäätös toteutuu noin 1,3 M€ ylijäämäisenä. Talousarviovuoden 2025 aikana kunta maksoi pitkäaikaista lainaa 0,6 M€ ja vuoden lopussa sitä oli jäljellä 3,2 M€. Kunnan ylijäämä kasvaa tilinpäätöksessä 12,3 M€:oon. Verotuloista kunnallisverotuottojen osuus oli yli 58 %. Ansiotuloista palkkatulojen osuus oli 42,39 %, eläketulojen osuus 47,58 % ja elinkeinotoiminnan osuus 5,27 %. Loppuosa verotuloista muodostui maa- ja metsätalouden ansiotuloista sekä työttömyys- että muista sosiaaliturvaetuuksista.

Kunnanvaltuusto päätti pitää tuloveroprosentin vuoden 2024 tasolla 8,6 %:ssa. Kunta päätti maksaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen 1,1 M€:n palkkaharmonisaatiolaskut, mutta totesi samalla, ettei maksaminen miltei osin tarkoita hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä. Kunnan kannalta kyse oli korkoriskin minimoimisesta, ja palkkaharmonisaatioasian jatkokäsittelyyn haettiin valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta yhdessä neljän muun kunnan kanssa.

Hyvän talouden vastapainona llomantsia haastoi korkea työttömyys, joka oli korkeimmillaan 19,5 % helmikuussa ja alhaisimmillaan 15,5 % heinä-elokuussa. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut Pohjois-Karjalan kunnille tuottava Pohjois-Karjalan työllisyysalue sai joulukuussa päätöksen kolmevuotisesta 8,6 M€:n hankerahoituksesta Toimivat välityömarkkinat (TOIMI) -hankkeeseen. Hanke hakee toimivia malleja ja polkuja työelämään pitkäaikaistyöttömille, nuorille, maa-hanmuuttajille ja täsmätyökykyisille. Koulutukseen ja työelämään ohjautumista tuetaan myös muiden hankkeiden toimilla ja kunnan Joensuun kaupungilta hankkimilla työkykykoordinaattorin palveluilla.

Vuonna 2025 kunta investoi 1,7 M€:lla. Vesihuollon uudistamiseen käytettiin hieman yli 1,3 M€. Osakkeita ja osuuksia ostettiin lähes 170 000 eurolla. Uimahallin poreallas vaati uusimista ja uimahallin ylläpitokorjauksiin käytettiin noin 98 000 euroa. Liikuntahallin piha päällystettiin ja kattorakenteisiin tehtiin ylläpitokorjauksia.

Ilomantsin kuntakonsernilla oli vuoden lopussa velkaa 10,9 M€. Velka lyheni 1,5 M€:lla vuoden aikana. Konsernitulokseksi muodostui lähes 2,2 M€ ja konsernin ylijäämäksi 7,9 €. Kuntakonserniin kuuluu sekä toiminnaltaan vakaita tytäryhteisöjä että taloushaasteiden kanssa painivia. Kunnan käynnistämän yhtiöittämisen hidasteena ja haasteena on muutamien kuntayhtiöiden vuoden 2025 nopeasti heikentynyt taloustilanne ja arviot tulevasta kehityksestä. Mikäli kunta pääomittaisi yhtiöitä yhtiöittämisen / fuusioiden yhteydessä, pitäisi sille olla lain mukaiset perusteet. Yhtiöittämisen jatkotoimenpiteitä esitetään vuonna 2026 sen jälkeen, kun niiden tilinpäätökset ja arviot tulevasta kehityksestä on analysoitu. Kunta hankki vuonna 2025 omistukseensa Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen ja Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalon osakekannat. Nämä yhtiöt ovat valmiita fuusioitavaksi kunnan nimeämään tilapalveluyhtiöön, esimerkiksi Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:öön.

Verotuloista kunnallisverotuottojen osuus oli yli 58 %. Ansiotuloista palkkatulojen osuus oli 42,39 %, eläketulojen osuus 47,58 % ja elinkeinotoiminnan osuus 5,27 %. Loppuosa verotuloista muodostui maa- ja metsätalouden ansiotuloista sekä työttömyys- että muista sosiaaliturvaetuuksista.

Kunnanvaltuusto päätti pitää tuloveroprosentin vuoden 2024 tasolla 8,6 %:ssa. Kunta päätti maksaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen 1,1 M€:n palkkaharmonisaatiolaskut, mutta totesi samalla, ettei maksaminen miltään osin tarkoita hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä. Kunnan kannalta kyse oli korkoriskin minimoimisesta, ja palkkaharmonisaatioasian jatkokäsittelyyn haettiin valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta yhdessä neljän muun kunnan kanssa.

Hyvän talouden vastapainona Ilomantsia haastoi korkea työttömyys, joka oli korkeimmillaan 19,5 % helmikuussa ja alhaisimmillaan 15,5 % heinä-elokuussa. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut Pohjois-Karjalan kunnille tuottava Pohjois-Karjalan työllisyysalue sai joulukuussa päätöksen kolmevuotisesta 8,6 M€:n hankerahoituksesta Toimivat välityömarkkinat (TOIMI) -hankkeeseen. Hanke hakee toimivia malleja ja polkuja työelämään pitkäaikaistyöttömille, nuorille, maa-hanmuuttajille ja täsmätyökykyisille. Koulutukseen ja työelämään ohjautumista tuetaan myös muiden hankkeiden toimilla ja kunnan Joensuun kaupungilta hankkimilla työkykykoordinaattorin palveluilla.

Vuonna 2025 kunta investoi yli 1,8 M€:lla. Vesihuollon uudistamiseen käytettiin hieman yli 1,3 M€. Osakkeita ja osuuksia ostettiin lähes 170 000 eurolla. Uimahallin poreallas vaati uusimista ja uimahallin ylläpitokorjauksiin käytettiin noin 98 000 euroa. Liikuntahallin piha päällystettiin ja kattorakenteisiin tehtiin ylläpitokorjauksia.

Ilomantsin kuntakonsernilla oli vuoden lopussa velkaa 10,9 M€. Velka lyheni 1,5 M€:lla vuoden aikana. Konsernitulokseksi muodostui lähes 2,2 M€ ja konsernin ylijäämäksi 7,9 €. Kuntakonserniin kuuluu sekä toiminnaltaan vakaita tytäryhteisöjä että taloushaasteiden kanssa painivia. Kunnan käynnistämän yhtiöittämisen hidasteena ja haasteena on muutamien kuntayhtiöiden vuoden 2025 aikana nopeasti heikentynyt taloustilanne ja arviot tulevasta kehityksestä. Mikäli kunta pääomittaisi yhtiöitä yhtiöittämisen / fuusioiden yhteydessä, pitäisi sille olla lain mukaiset perusteet. Yhtiöittämisen jatkotoimenpiteitä esitetään vuonna 2026 sen jälkeen, kun niiden tilinpäätökset ja arviot tulevasta kehityksestä on analysoitu. Kunta hankki vuonna 2025 omistukseensa Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen ja Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalon osakekannat. Nämä yhtiöt ovat valmiita fuusioitavaksi kunnan nimeämään tilipalveluyhtiöön, esimerkiksi Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:öön.

Kunnan asukasmäärä oli vuoden lopussa 4 297. Väestö väheni vuoden aikana 84 henkilöllä. Uusia kuntalaisia syntyi vuoden aikana 15, ja kunta yhteistyökumppaneineen muisti vauvan saaneita perheitä helmikuussa järjestetyssä vauvajuhlassa.

Kesäkuussa työnsä aloittanut uusi valtuusto pääsi perehtymään tehtäviinsä yhteistyössä koulutuskuntayhtymä Riverian kanssa järjestetyillä koulutuksilla, joissa paneuduttiin kunnan toimintaan käytännössä, luottamushenkilöön viestijänä, luottamushenkilön tehtäviin käytännössä ja talouden ohjaukseen kunnassa. Valtuustokauden 2021-2025 kunnanvaltuusto hyväksyi Laajan hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman vuosille 2025-2028, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2025-2028 ja luottamushenkilöiden palkkisäännön valtuustokaudelle 2025-2029. Hallintosääntöä vuonna 2025 päivitettiin kaksi kertaa.

Vuosi 2025 oli Ilomantsin kunnan 150-vuotisjuhlavuosi, jota juhlistettiin koko vuoden ajan erilaisilla isoilla ja pienillä tapahtumilla yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Kaikki hallintokunnat toteuttivat vuoden aikana kunnanvaltuuston hyväksymän laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteita. Kunnan omat ja yhteistyössä kumppaneidensa kanssa järjestämät tapahtumat ja tilaisuudet keräsivät runsaasti osallistujia. Kunta seurasi turvallisuustilannetta aktiivisesti ja ajantasaisesti sekä paikallisesti että valtakunnallisesti ja toi arjen turvallisuuteen liittyvää tietoutta esille yhdessä

kumppaneidensa kanssa muun muassa yhdessä poliisin, puolustusvoimien, rajavartioston ja pelastuslaitoksen kanssa syyskuussa järjestetyssä turvallisuusillassa.

Kunnan palvelutuotannon ydin on osaava ja työhönsä motivoitunut henkilöstö. Kunnan palveluksessa oli vuoden lopussa 125 henkilöä. Henkilöstökoulutuksessa viime vuonna keskityttiin erityisesti esihenkilötaitoihin. Esihenkilövalmennuksen kaikille esihenkilötehtävissä työskenteleville toteutti Itä-Suomen yliopiston jatkuvan oppimisen keskus. Henkilöstöä palkittiin sekä työvuosista että hyvästä työpanoksesta henkilöstöjaoston päättämien perusteiden mukaisesti. Kunnan hyvistä henkilöstöeduista maininnan ansaitsee Mehiläinen Oy:n tuottama toimiva työterveyshuolto.

Kunnan ja koko kuntakonsernin hyvät tulokset eivät anna mahdollisuutta tuudittautua taloudellisesti vakaaseen tulevaisuuteen. Tulevien vuosien taloudenhoitoa haastavat isot vedenkäsittelylaitoksen meneillään oleva investointi sekä suunniteltu koulun rakentamishanke. Säilyttääkseen talouden tasapainon ja kuntaitsenäisyyden kunnan on tarkasteltava kriittisesti suurten investointien jälkeinen investointitaso ja alennettava käyttötaloustaloukskustannuksiaan jo vuonna 2027. Talouden sopeuttamiseksi kunnan on varauduttava myös tuloveroprosentin korotukseen tulevina vuosina.

Talouden tasapainoa tavoitellaan johdonmukaisella ja pitkäjänteisellä kunnan viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteistyöllä, jossa organisaatiota uudistetaan väestömäärää ja palvelutarpeita vastaavaksi. Uudistamisessa otetaan huomioon toiminnan painopisteet – resursseja ohjataan sinne, missä niitä tarvitaan. Ilomantsilla on hyvät mahdollisuudet pitää kunta-palvelut toimivina tulevinakin vuosina.

Kuva 1. Suomen Kuntaliitto tuo kuntatyyppiverkostojensa kautta myös pienten kuntien äänen valtakunnalliseen päätöksentekoon. Kuvassa Kuntaliiton järjestämä Kunta-TV:n keskustelu älykkäästä sopeutumisesta.

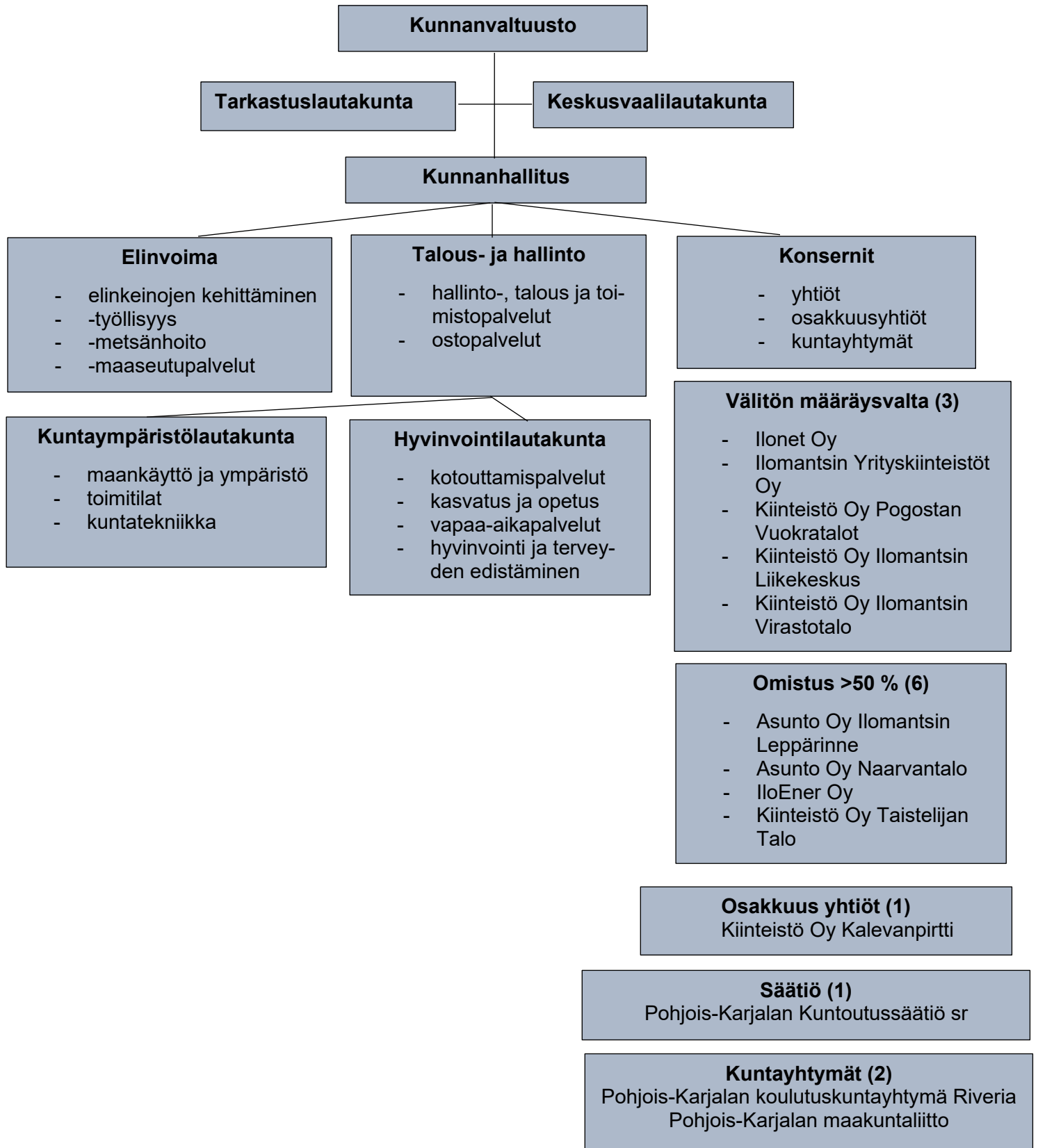
Kuva 2. Kunnat ovat merkittäviä toimijoita myös yrittäjien toimintaedellytysten luojina ja yrittäjyyden kannalta. Kuva Suomen Yrittäjien kunnallisjohdon seminaarista.

ILOMANTSI

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.2.1 Ilomantsin kunnan hallinto-organisaatio

1.2.2 Kunnanvaltuusto

Valtuustopaikat, kaikkiaan 21 jakautuvat seuraavasti:	
Suomen Keskusta	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	6
Perussuomalaiset	3
Vasemmistoliitto	1
Kristillisdemokraatit	1
Yhteensä	21

puheenjohtaja	Hoskonen Hannu kansanedustaja	Kesk.
I varapuheenjohtaja	Hämäläinen Kari liikunta-alueiden hoitaja	SDP
II varapuheenjohtaja	Pesonen Tanja sosiaaliohjaaja	Kesk.
Kunnanvaltuuston muut jäsenet:		
Haaranen Arto	maanviljelijä/yhdistelmäajoneuvonkuljettaja	PS
Hassinen Arja	eläkeläinen	SDP
Hiltunen Antti	metsätalousinsinööri	Kesk.
Hurskainen Marika	sosiaaliohjaaja	Kesk.
Ikonen Risto	eläkeläinen	SDP
Kareinen Riitta	seurakuntamestari	Kesk.
Lehikoinen Irja	sairaanhoitaja/eläkeläinen	KD
Mononen Liisa	asiakasvastaava/yrittäjä	Kesk.
Piippo Eila	yrittäjä/eläkeläinen	Kesk.
Piipponen Sirpa	palvelukotivastaava	Kesk.
Piitulainen Juha Ilmari	yrittäjä	VAS
Puhakka Ville	maatalousyrittäjä	Kesk.
Purmonen Minna	lähihoitaja	PS
Purmonen Mika	sähköjärjestelmätestaaja	PS
Puruskainen-Saarelainen Anna	terveydenhoitaja	SDP
Turunen Tuula	eläkeläinen	SDP
Tykkyläinen Tapio	eläkeläinen	SDP
Urjanheimo Hannu	yrittäjä	Kesk.

Pöytäkirjanpitäjänä toimi taloussuunnittelija Minna Kontturi. Kunnanvaltuusto kokoontui 3 kertaa ja piti yhden iltakoulun. Kokouksiin käytettiin aikaa 5 h ja 6 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 1 h 42 min. Asiakohtia 27.

Valtuustopaikat, kaikkiaan 21 jakautuvat seuraavasti:	
Suomen Keskusta	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	6
Perussuomalaiset	2
Vasemmistoliitto	2
Kristillisdemokraatit	1
Yhteensä	21

puheenjohtaja	Hämäläinen Kari liikunta-alueiden hoitaja	SDP
I varapuheenjohtaja	Potkonen Joonas maaseutuyrittäjä	Kesk.
II varapuheenjohtaja	Hurskainen Marika sosiaaliohjaaja	Kesk.
Kunnanvaltuuston muut jäsenet:		
Eronen Erika	sosiaalityöntekijä	Kesk.
Ikonen Kyösti	eläkeläinen	Kesk.
Ikonen Risto	eläkeläinen	SDP
Kontturi Juha-Pekka	luokanopettaja	Kesk.
Lehikoinen Irja	sairaanhoidtaja/eläkeläinen	KD
Maksimainen Minna	Nuoriso-ohjaaja	Kesk.
Mononen Liisa	maaseutuyrittäjä	Kesk.
Piippo Eila	eläkeläinen	Kesk.
Piipponen Sirpa	palvelukotivastaava	Kesk.
Piitulainen Juha Ilmari	yrittäjä	VAS
Purmonen Mika	sähköjärjestelmätestaaja	PS
Purmonen Minna	perhehoitaja	PS
Puruskainen-Saarelainen Anna	terveydenhoitaja	SDP
Solehmainen Jonna	yrittäjä	SDP
Turunen Tuula	eläkeläinen	SDP
Tykkyläinen Tapio	eläkeläinen	SDP
Urjanheimo Hannu	yrittäjä	Kesk.
Vartiainen Ulla	museonjohtaja	VAS

Pöytäkirjanpitäjänä toimi taloussuunnittelija Minna Kontturi. Kunnanvaltuusto kokoontui 4 kertaa ja piti 3 seminaaria. Kokouksiin käytettiin aikaa 5 h ja 50 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 1 h 28 min. Asiakohtia 42.

1.2.3 Tarkastuslautakunta

puheenjohtaja	yrittäjä/Piitulainen Juha Ilmari
varapuheenjohtaja	sairaanhoitaja/eläkeläinen Irja Lehikoinen
Tarkastuslautakunnan muut jäsenet:	
Hassinen Arja	eläkeläinen
Torssonen Markku	kaivosmies
Viljamaa Meri	lääkäri/yrittäjä

Esittelijänä toimi puheenjohtaja Juha Ilmari Piitulainen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi Lilja Koskelo. Tarkastuslautakunta kokoontui 5 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 18 h ja 35 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 3 h ja 43 min. Asiakohtia 38.

puheenjohtaja	perhehoitaja/Purmonen Minna
varapuheenjohtaja	sairaanhoitaja/eläkeläinen Irja Lehikoinen
Tarkastuslautakunnan muut jäsenet:	
Hassinen Arja	eläkeläinen
Mustonen Martti	maanviljelijä/eläkeläinen
Potkonen Jehki	puutarhuri/yrittäjä

Esittelijänä toimi puheenjohtaja Minna Purmonen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi Lilja Koskelo ja Päivi Varis. Tarkastuslautakunta kokoontui 3 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 4 h ja 9 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 1 h ja 23 min. Asiakohtia 27.

1.2.4 Kunnanhallitus

puheenjohtaja	Puruskainen-Saarelainen Anna	SDP
I varapuheenjohtaja	Mononen Liisa asiakasvastaava/yrittäjä	Kesk.
II varapuheenjohtaja	Purmonen Mika sähköjärjestelmätestaaja	PS
Kunnanhallituksen muut jäsenet:		
Hiltunen Antti	metsätalousinsinööri	Kesk.
Hurskainen Marika	sosiaaliohjaaja	Kesk.
Puhakka Ville	maatalousyrittäjä	Kesk.
Tykkyläinen Tapio	eläkeläinen	SDP

Esittelijänä toimi kunnanjohtaja Marjut Ahokas ja pöytäkirjanpitäjänä toimi taloussuunnittelija Minna Kontturi. Kunnanhallitus kokoontui 8 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 19 h ja 32 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 2 h ja 27 min. Asiakohtia 115.

puheenjohtaja	eläkeläinen/Piippo Eila	Kesk.
I varapuheenjohtaja	eläkeläinen/Tykkyläinen Tapio	SDP
II varapuheenjohtaja	yrittäjä/Urjanheimo Hannu	Kesk.
Kunnanhallituksen muut jäsenet:		
Kontturi Juha-Pekka	luokanopettaja	Kesk.
Piipponen Sirpa	palvelukotivastaava	Kesk.
Purmonen Mika	sähköjärjestelmätestaaja	PS
Solehmainen Jonna	yrittäjä	SDP

Esittelijänä toimi kunnanjohtaja Marjut Ahokas ja pöytäkirjanpitäjänä toimi taloussuunnittelija Minna Kontturi. Kunnanhallitus kokoontui 8 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 23 h ja 54 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 2 h ja 59 min. Asiakohtia 112.

1.2.5 Keskusvaalilautakunta

puheenjohtaja	Tahvanainen Raija
varapuheenjohtaja	Torssonen Markku
Keskusvaalilautakunnan muut jäsenet:	
Hänninen Pentti	eläkeläinen
Lehikoinen Irja	sairaanhoidtaja/eläkeläinen
Kettunen Timo 9.12.2024 alkaen	
Salovaara Eeva-Liisa 10.6. – 9.12.2024	
Sorola Vesa-Pekka 10.6.2024 saakka	lipunmyyjä

Esittelijänä toimi puheenjohtaja Raija Tahvanainen ja varapuheenjohtaja Tuula Keinänen sekä pöytäkirjanpitäjänä laskentasihteeri Elina Virtanen. Keskusvaalilautakunta kokoontui 9 kertaa. Kokoukseen käytettiin aikaa 29 min. Asiakohtia 44.

puheenjohtaja	Ehrukainen Hannu
varapuheenjohtaja	Hassinen Arja
Keskusvaalilautakunnan muut jäsenet:	
Hyttinen Mauri	
Kettunen Timo	eläkeläinen/kirvesmies
Tarvainen Tiina	

1.2.6 Hyvinvointilautakunta

puheenjohtaja	Kareinen Riitta seurakuntamestari
varapuheenjohtaja	Turunen Tuula eläkeläinen
Hyvinvointilautakunnan muut jäsenet:	
Hiltunen Marjatta	sairaanhoitaja
Ikonen Risto	eläkeläinen
Kärkkäinen Aleksi	kokki
Purmonen Minna	lähihoitaja
Urjanheimo Hannu	yrittäjä
Penttinen Aino Inkeri	vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
Savolainen Milla	nuorisovaltuuston edustaja

Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sivistysjohtaja - lukion rehtori Päivi Nenonen. Kunnanhallituksen edustajana oli Marika Hurskainen. Hyvinvointilautakunta kokoontui 3 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 6 h ja 7 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 2 h 2 min. Asiakohtia 30.

puheenjohtaja	Mononen Liisa maaseutuyrittäjä
varapuheenjohtaja	Turunen Tuula eläkeläinen
Hyvinvointilautakunnan muut jäsenet:	
Eronen Erika	sosiaalityöntekijä
Ikonen Risto	eläkeläinen
Kettunen Helvi	eläkeläinen/sihtööri
Piitulainen Juha Ilmari	yrittäjä
Ronkainen Aki	Av-tekniikko
Pesonen Tanja	vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
Poutanen Katja	nuorisovaltuuston edustaja

Esittelijänä toimi kunnanjohtaja Marjut Ahokas ja pöytäkirjanpitäjänä taloussuunnittelija Minna Kontturi. Kunnanhallituksen edustajana oli Juha-Pekka Kontturi. Hyvinvointilautakunta kokoontui 3 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 10 h ja 42 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 3 h 34 min. Asiakohtia 35.

1.2.7 Kuntaympäristölautakunta

puheenjohtaja	Piippo Eila yrittäjä/eläkeläinen
varapuheenjohtaja	Ikonen Risto eläkeläinen
Kuntaympäristölautakunnan muut jäsenet:	
Haaranen Arto	maanviljelijä/yhdistelmäajoneuvonkuljettaja
Hassinen Arja	eläkeläinen
Parviainen Mervi	yrittäjä, parturi-kampaaja
Piipponen Sirpa	palvelukotivastaava
Piitulainen Juha Tapani	
Kiema Pirjo	vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
Piitulainen Aleks	nuorisovaltuuston edustaja

Esittelijänä toimi toimitilapäällikkö Jari Ahponen ja kuntatekniikan päällikkö Henri Mustonen sekä ympäristöasioiden osalta ympäristösihteeri Tiina Kuusisto. Pöytäkirjanpitäjänä toimi ympäristösihteeri Tiina Kuusisto. Kunnanhallituksen edustajana oli Antti Hiltunen. Kuntaympäristölautakunta kokoontui 3 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 6 h ja 53 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 2 h ja 18 min. Asiakohtia 29.

puheenjohtaja	Ikonen Risto eläkeläinen
varapuheenjohtaja	Maksimainen Minna nuoriso-ohjaaja
Kuntaympäristölautakunnan muut jäsenet:	
Haaranen Arto	maanviljelijä/yhdistelmäajoneuvonkuljettaja
Parviainen Mervi	yrittäjä, parturi-kampaaja
Torssonen Markku	operaattori
Vartiainen Ulla	museonjohtaja
Kiema Pirjo	vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja
Eronen Jori	nuorisovaltuuston edustaja

Esittelijänä toimi toimitilapäällikkö Jari Ahponen ja kuntatekniikan päällikkö Henri Mustonen sekä ympäristöasioiden osalta ympäristösihteeri Tiina Kuusisto. Pöytäkirjanpitäjänä toimi ympäristösihteeri Tiina Kuusisto. Kunnanhallituksen edustajana oli Sirpa Piipponen. Kuntaympäristölautakunta kokoontui 3 kertaa. Kokouksiin käytettiin aikaa 7 h ja 58 min. Keskimääräinen kokouksen kesto 2 h ja 39 min. Asiakohtia 35.

1.2.8 Ilomantsin kunnan tilivelvolliset

Tilivelvollisia Ilomantsin kunnassa ovat toimielinten jäsenet sekä suoraan niiden alaisena toimivat johtavat viranhaltijat.

Toimielin	Viranhaltija
Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta
Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Hyvinvointilautakunta	Sivistysjohtaja-lukion rehtori 6.10.2025 saakka, kunnanjohtaja ja taluspäällikkö 7.10.2025 alkaen
Kuntaympäristölautakunta	Tekninen johtaja

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Vuosi 2025 näytti haasteelliselta Pohjois-Karjalassa kuntatalouden näkökulmasta. Pohjois-Karjalan 13 kunnasta kuuden kunnan talousarvio vuodelle 2025 oli lähtökohtaisesti alijäämäinen ja seitsemän kunnan osalta ylijäämäinen. Kuntakentän epävarmuutta lisäsi kunnille siirtynyt työllisyyspalveluiden tehtävä huonossa työllisyystilanteessa sekä verotulojen mahdollinen kertyminen. Pohjois-Karjalan kunnista peräti kuusi kuntaa nosti veroprosenttia. Ilomantsi korotti tuloveroprosenttiaan 0,2 %:lla, jolloin veroprosentiksi tuli 8,6 %. Yleisesti kuntien investoinnit toteutuivat suunniteltua pienempinä ja toimintamenoissakin säästettiin. Pohjois-Karjalan kuntien talousarvioiden alijäämäksi laskettiin 4 M€.

Kuntien vuoden 2025 tilinpäätökset olivat kuitenkin talousarviota selvästi parempia. Talousarvioiden alijäämä 4 M€ muuttui yli 11 M€ ylijäämäksi vastaten 0,5 % tuloveroprosentin tuottoa. Pohjois-Karjalan kunnista vain kaksi kuntaa olisi tekemässä alijäämäisen tilinpäätöksen. TE-palveluiden 4 M€:n palautus paransi kuntien tuloksia. Toimintamenojen säästöjä kunnissa kertyi 10 M€ ja tulot toteutuivat yli 2 M€ suurempina.

Ilomantsin kunnan verotuloista kunnallisveron osuus on 58,01 %, kiinteistöveron osuus 15,34 %, yhteisöverojen osuus 25,48 % ja kaivosveron osuus 1,17 %. Vuoden 2025 valtionosuus oli 4 109 704 € ja vuoden 2024 valtionosuus oli 3 711 105 €. Vuoden 2025 valtionosuus kasvoi vuoden 2025 alusta voimaan tulleen työllisyyspalvelu-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen seurauksena.

Ilomantsin kunnan verotulot kertyivät 105,2 %:sti % ja valtionosuudet 97,4 %:sti muutettuun talousarvioon nähden. Kunta tekee lähes 1,3 M€:n ylijäämäisen tuloksen. Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä oli 2 196 363,92 €. Konsernin kumulatiivinen ylijäämä oli 7 911 486,69 €. Konsernin yhteiset investointimenot olivat 2 243 414,65 € ja rahavarojen muutos 1 352 462,66 €. Konserni-velka on tilinpäätöksen mukaan 2 558 €/asukas.

Kunnan tehtävänä on edunvalvonta ja elinvoiman sekä hyvinvoinnin edistäminen. Edunvalvonta-tehtävä korostuu, kun palveluja annetaan tai yleisen kehityksen myötä joudutaan antamaan muiden tuotettaviksi. Kunnan talouspalveluista pääosan kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöksen laadintaa koskevat palvelut sekä palkkahallinnon tuottaa Meidän IT ja talous Oy. Ravinto- ja puh-tauspalvelut kunta hankkii Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhtiö Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut oy:ltä ja työterveyshuollon kunnan henkilöstölle tuottaa Mehiläinen Oy.

Tällä hetkellä eduskuntakäsittelyssä oleva hallituksen esitys hankintalain uudistamiseksi (HE 2/2026) tulisi rajoittamaan sidosyksikköhankintoja määrittämällä kuntien omistamien in-house-

yhtiöiden minimiomistusosuudeksi 10 %:n omistusosuuden in-house -hankintojen tekemiseksi. Lakimuutos velvoittaisi Ilomantsin kuntaa uusiin järjestelyihin talous- ja palkkahallinnon, it-palveluiden sekä ravinto- ja puhtauspalveluiden järjestämisessä.

Vuoden 2025 toimintansa aloitti Pohjois-Karjalan työllisyysalue, jonka vastuukuntana toimii Joensuu kaupunki. Ilomantsissa työllisyyspalvelut toimivat aiempaan tapaan kunnanvirastolla, mutta nyt virastotalon kolmannessa kerroksessa, jonne on koottu kaikki työllisyyttä edistävät palvelut. Työllisyysalueen palveluja tukevat TNO- ja Kuhina -hankkeet, joista ensimmäistä hallinnoi Joensuu kaupunki ja toista Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys. TNO-hankkeen palvelu toimii Luotsi Ilomantsi -nimellä. Hanke tarjoaa nimensä mukaisesti tietoa, neuvontaa ja ohjausta poluille työelämään ja koulutuksiin. Kuhina-hanke hakee aktiivisesti työllistymismahdollisuuksia yhdistyksiin.

Työllisyysalue ja kunnat hakivat vuonna 2025 kolmevuotista Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan (TOIMI) -hanketta, jonka tavoitteena on nimensä mukaisesti kehittää toimivia polkuja ja välityömarkkinoita työelämään. Hanke sai päätöksen 6,9 M€:n rahoituksesta. Hankkeen kuntarahoitus Pohjois-Karjalan kunnilta on noin 1,7 M€, josta Ilomantsin kunnan osuus hankeajalta on 45 957 €. Hankkeen kokonaisrahoitus on yhteensä 8 626 363 €. Hanke on aloittanut 1.3.2026.

Kunta täydentää työllisyyspalveluja hankkimalla työkykykoordinaattorin työpanosta ostopalveluna työttömien työnhakijoiden työkyvyn selvittämiseen. Työkykykoordinaattori työskentelee 40 %:n työpanoksella, ja palvelu on todettu erittäin tarpeelliseksi.

Tämänhetkisissä palvelujen järjestämismalleissa korostuu verkostoyhteistyö. Työllisyyspalvelujen uudistamisessa kunnan tehtäväksi tuli Ilomantsissa palveluja tuottavien toimijoiden yhteistyön koordinointi. Palvelujen järjestämiseen liittyvät sopimukset vaativat seuraamista ja aktiivista vuoropuhelua. Edunvalvonnan rooli korostuu monilla sektoreilla. Kunnan ja koko Itä-Suomen elinvoimaisuuden turvaaminen on tehtävä, johon kunnan elinvoimaohjelma, valtuustokausittain uusittava hyvinvointisuunnitelma ja kuntastrategia luovat pohjan.

Kuva 3. Vuonna 2025 Ilomantsiin syntyi 15 lasta. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Ilomantsin paikallisosaston, Ilomantsin Manttaalisäätiön ja kunnan yhteistä vauvajuhlaa vietettiin helmikuussa 2026 evankelisluterilaisella seurakuntatalolla.

Henkikirjoitetun väestön muutokset vuosina 1950–2025

31.12.	lukumäärä	Muutos %	Ikärakenne prosentteina		
			0–14 v	15–64 v	65 v -
1950	13 166				
1955	14 012	+ 6,4			
1960	14 101	+ 0,6			
1965	12 904				
1970	11 705	- 9,3	27,7	64,4	7,9
1975	9 427	- 19,5	21,2	67,9	10,9
1980	8 774	- 6,9	17,5	69,1	13,4
1985	8 542	- 2,6	17,2	68,2	14,6
1990	8 075	- 5,5	17,9	65,2	16,9
1995	7 907	- 2,1	18,2	62,2	19,6
2000	7 274	- 2,9	15,9	61,7	22,4
2005	6 422	- 11,7	12,4	61,3	26,4
2010	5 883	- 2,3	10,8	60,3	28,9
2011	5 834	- 0,8	10,7	60,3	29,0
2012	5 693	- 2,4	10,6	58,1	31,3
2013	5 622	- 1,3	10,3	57,1	32,6
2014	5 504	- 2,0	9,2	55,0	35,8
2015	5 337	- 3,1	9,7	55,1	35,2
2016	5 236	- 1,9	9,8	54,1	36,1
2017	5 128	- 2,1	10,0	53,1	36,9
2018	4 973	- 3,0	9,6	52,1	38,3
2019	4 857	- 2,3	9,2	51,3	39,5
2020	4 749	- 2,2	8,9	54,0	37,9
2021	4 676	-1,5	8,8	51,3	39,9
2022	4 492	-3,9	8,2	47,5	44,3
2023	4 409	-1,9	8,1	46,3	45,6
2024	4 381	-0,6	8,0	45,5	46,5
2025	4 297	-1,92	7,9	44,1	48,0

Suurimmat työnantajat 31.12.

Käytettävissä olleiden julkisten lähteiden, Finderin ja Suomen Asiakastiedo Oy:n mukaan, henkilöstöltään 10 suurinta yksityistä työnantajaa Ilomantsissa vuonna 2025 olivat Endomines Oy (73), Arskan Kone Oy (27), Pohjolan Purkutyö Oy (20), Attendo Omena Oy (18) Hoitokoti Kuikanpesä Oy (15), Metsä ja maansiirto Kastinen Oy (14), Idän metsäkone Oy (13), Toivo – ammatillinen perhekoti Oy (13), Hassinen Veljekset Oy (10) ja Kiinteistöhuolto Martiskainen Oy (10).

Työllisyys

Pohjois-Karjalan työllisyysalue on vastannut työllisyyden viranomaispalveluista koko maakunnassa vuoden 2025 alusta alkaen. Työllisyysalueen muodostavat Pohjois-Karjalan 13 kuntaa ja sen vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki.

Ilomantsissa työskentelee kaksi työllisyysalueen asiakasvastaavaa ja osa-aikainen työllisyysalueen asiantuntija/yrittäjyysvalmentaja. Lisäksi Ilomantsin työllisyysasioita hoitaa osa-aikainen TNO Pohjois-Karjala, tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten hyväksi -hankkeen palveluneuvoja. Ilomantsi on mukana myös järjestötyöllistämisen Kuhina-hankkeessa, jonka työntekijä käy Ilomantsissa tarpeen mukaan.

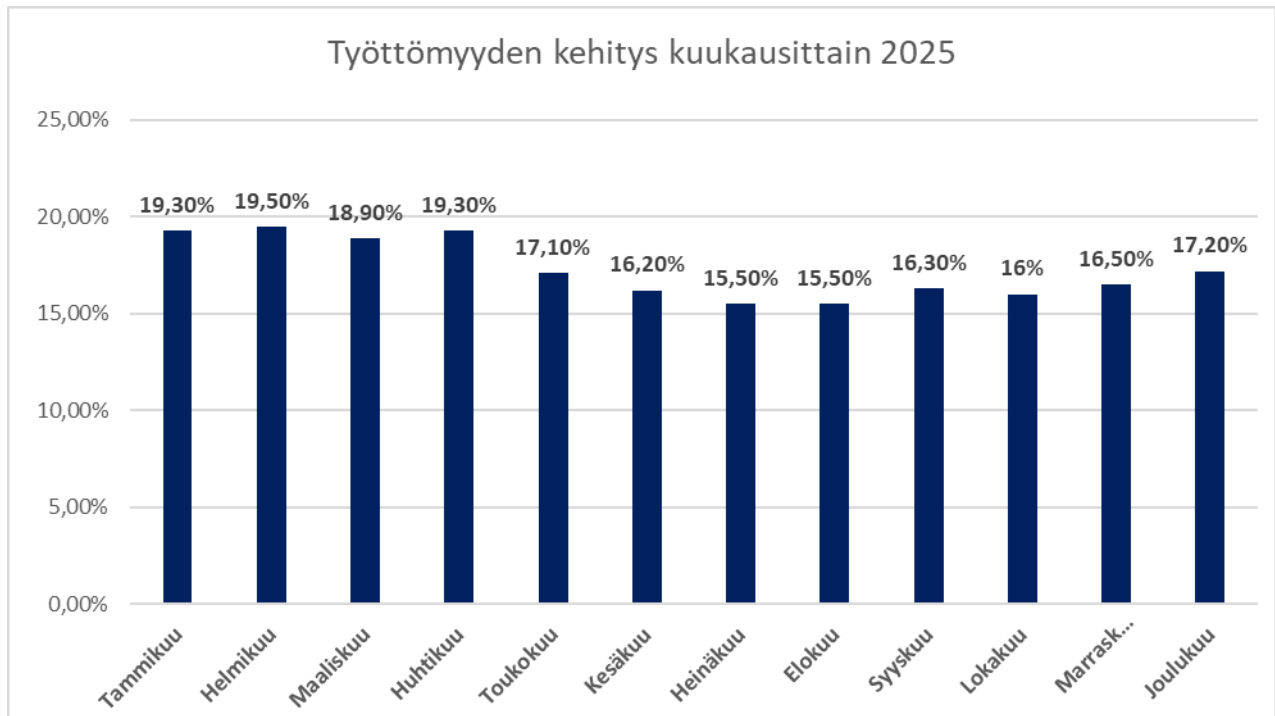
Ilomantsin kunnalla oli oma työkykykoordinaattori tammi-heinäkuun ajan. Joulukuun alusta alkaen työkykykoordinaattorin palvelut on ostettu Joensuun kaupungilta.

Työllisyysalue sai päätöksen kolmevuotisesta Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan (TOIMI) -hankkeen 8,6 M€:n rahoituksesta joulukuussa 2025. Hanke on käynnistynyt maaliskuun 2026 alussa ja se toimii kaikissa maakunnan kunnissa.

Työllisyystoimijoiden työskentelytilat on yhdistetty kunnanvirastolla niin, että yhteistyö ja asiakkaiden ohjautuminen palveluihin olisi mahdollisimman sujuvaa. Kunnan omista työntekijöistä työllisyystoimijoiden kanssa yhteistyötä tekevät lähinnä etsivä nuorisotyöntekijä sekä kotoutumisohjaaja. Business Joensuu Oy:n yritysasiatuntija on myös mukana työllisyysasioita koskevassa yhteistyössä. Työllisyysasioiden kuntakoordinaattorina Ilomantsissa toimii henkilöstöpäällikkö.

Ilomantsi työttömyysprosentti vaihteli vuoden aikana. Korkeimmillaan se oli helmikuussa 19,5 % ja alhaisimmillaan heinä-elokuussa 15,5 %. Työttömyyden ollessa alhaisimmillaan työvoimasta oli työttömänä 16,2 %.

Taulukko 1, työttömyyden kehitys vuoden 2025 aikana kuukausittain

Nuorten kesätyö

Kunnan organisoimaa nuorten kesätyötä haki 65 nuorta. Työpaikkoja oli tarjolla 57 kappaletta 33 eri yrityksessä. Nuoria työllistyi 30 yritykseen, jotka palkkasivat 55. Kunta työllisti kuusi nuorta, ja neljä nuorta ei ottanut tarjottua kesätyöpaikkaa vastaan.

Työllistämisen kuntalisä

Ilomantsin kunnassa on käytössä työllistämisen kuntalisä, jonka periaatteet ja kohderyhmät kunnanhallitus määritteli kokouksensa 16.12.2024 §:ssä 189. Kuntalisä on tarkoitettu yrityksille, säätiöille ja yhdistyksille ilomantsilaisen työttömän työnhakijan työllistämiseen. Lisän kohderyhmänä ovat vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana olleet alle 62-vuotiaat ilomantsilaiset. Kuntalisää oli mahdollista saada koulutukseen, työhyvinvointiin, työturvallisuuteen, vuokriin sekä laite-, väline- tai työvaatekuluihin. Vuoden aikana tehtiin kolme kuntalisäpäätöstä, joista kaksi oli myönteistä ja yksi kielteinen päätös. Kuntalisään käytettiin 4 200 euroa.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2025 tilinpäätös toteutuu noin 1,3 M€ ylijäämäisenä. Vuoden 2025 muutettu talousarvio oli 729 601,05 euroa ylijäämäinen. Toimintatuotot toteutuivat 105,8 %:sti ja toimintakulut 99,3 %:sti muutettuun talousarvioon nähden, jolloin toimintakatteeksi muodostui 96,9 %. Toimintatuotot kertyivät 297 729 € suurempina, toimintakulut alittuivat 128 420 €, verotulot kertyivät 550 824 € suurempina ja valtionosuudet 111 213 € pienempinä. Kunnan taseen kumulatiivinen ylijäämä kasvoi 12,3 M€:oon. Pitkäaikaisen lainan määrä pienenee vuosittain reilulla 0,6 M€:lla ja pitkäaikaista lainaa on jäljellä 3,2 M€. Kunnanvaltuusto päätti pitää tuloveroprosentin vuoden 2024 tasolla 8,6 %:ssa.

Vuoden 2025 alkuperäinen investointiohjelma oli reilut 2,3 M€. Valtuusto hyväksyi joulukuun kokouksessa muutetun investointiohjelman talousarviovuodelle, jonka jälkeen investointiohjelman pienehi reiluun 1,7 M€. Vesihuollon uudistamiseen käytettiin hieman yli 1,3 M€. Osakkeita ja osuuksia ostettiin lähes 170 000 eurolla. Uimahallin poreallas vaati uusimista ja uimahallin ylläpitokorjauksiin käytettiin noin 98 000 euroa. Liikuntahallin piha päällystettiin ja kattorakenteisiin tehtiin ylläpitokorjauksia.

Konsernirakenteen tiivistämistyötä jatkettiin vuonna 2025. Kunnanhallitus osti huhtikuussa Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen osakkeet ja syyskuussa Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalon osakkeet. Kunnalla on oltava yhtiön koko osakekanta yhdistääkseen kuntayhtiöitä toisiinsa.

Vuoden 2024 loppupuolella toteutetun organisaatiomuutoksen tavoitteena oli hyvinvointilautakunnan alaisten johtamistehtävien jakaminen lukion rehtorin ja kasvatus- ja opetuspäällikön kesken. Kasvatus- ja opetuspäällikön virkaan valittu irtisanoutui tehtävästään eikä virkaa päädytty täyttämään toisella hakukierroksella. Kunnanhallitus esitti valtuustolle muutoksia hallintosääntöön tehtävien jakamiseksi kunnan sisällä. Valtuusto hyväksyi hallintosäännön muutokset kokouksensa 6.10.2025 §:ssä 57. Organisaatiomuutoksen jälkeen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, hyvinvointilautakunnan alaisten liikuntapalvelujen sekä nuorisotoimen toimialaa henkilöstön ja toiminnan osalta johtaa henkilöstöpäällikkö ja talousasioiden osalta talouspäällikkö. Lukion rehtori vastaa lukion, kirjaston ja kansalaisopiston henkilöstöstä ja toiminnasta ja talouspäällikkö taloudesta. Kunnanjohtaja toimii hyvinvointilautakunnan esittelijänä.

Kunnanhallitus totesi kokouksensa 19.1.2026 §:ssä 5 kunnan hakeneen määrääjassa valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta hallinto-oikeuden päätökseen palkkaharmonisaatioasiassa yhdessä asianosaisten neljän muun kunnan kanssa. Edelleen hallitus totesi kunnan maksavan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toimittamat palkkaharmonisaatiolaskut viivästyskorkoineen ja samalla kiistävän sen, että maksaminen miltään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä, vaan kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoimisesta. Ilomantsin kunnalle osoitetut palkkaharmonisaatiolaskut olivat 943 428 € ja laskujen viivästyskorkokulut ajalta vuoden 2025 loppuun asti 192 138,65 €. Laskujen ja viivästyskorkojen yhteissumma 1 135 566,65 € on kirjattu tulosvaikutteisena varauksena tuloslaskelmaan ja lisäyksenä tasetilille.

1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt henkilöstöä koskevat pitkän aikavälin tavoitteet vuodelle 2025.

Osaamisen ja henkilöstön näkökulman tavoitteena on, että

- sairauspoissaolot työntekijää kohden ovat alle 10 työpäivää.
 - Vuonna 2025 sairauspoissaolot olivat työntekijää kohden 18,1 päivää (2024 7,94 pv). Suurta muutosta selittävät muutamat yksittäiset pitkät sairauspoissaolot.

Tavoite ei toteutunut.

- työhyvinvointikyselyn tulos asteikolla 1–5 on 3 eli hyvä
 - Koko henkilökunnalle toteutettiin vuoden 2025 aikana lyhyt kuukausittain toistuva Pulssi-kysely. Pulssikyselyjen tulosten keskiarvo oli 3,82. Vastausprosentti keskimäärin 41 %. Kyselyn tuloksia on käyty läpi yksiköittäin.
 - Työhyvinvointikysely toteutettiin koko henkilökunnalle ajalla 19.12.-31.12.2025. Vastausprosentti oli 37,3 % ja tulos 3,63. Henkilöstösuunnittelija on käynyt kyselyn tulokset läpi esihenkilöiden kanssa.

Tavoite toteutui.

- kehityskeskustelut toteutetaan koko henkilöstölle vuosittain.
 - Vuoden 2025 aikana kehityskeskusteluja on pidetty:
 - Talous- ja hallinto-osastolla 100 %
 - Sivistysosastolla 100 %
 - Teknisellä osastolla 100 %

Tavoite toteutui.

- kunta palkitsee enintään yhden ryhmän ja yhden työntekijän/osasto
 - Kunta palkitsi yhden työntekijäryhmän sekä yhden työntekijän jokaiselta osastolta. Palkitsemisen perusteena oli työyhteisön yhteishengen kehittäminen.

Tavoite toteutui.

- työterveyshuollon nettomenot ovat pienemmät, kuin 600 €/henkilö
 - Vuoden 2025 työterveyshuollon kustannukset olivat 311 €/henkilö (2024 431 €/henkilö).

Tavoite toteutui.

- täydennyskoulutusta järjestetään kaksi koulutuspäivä työntekijää kohden
 - Koulutusta 0,95 päivää työntekijää kohden.

Tavoite ei toteutunut.

Ilomantsin kunnan henkilöstömäärä 31.12. vuosina 2024–2025

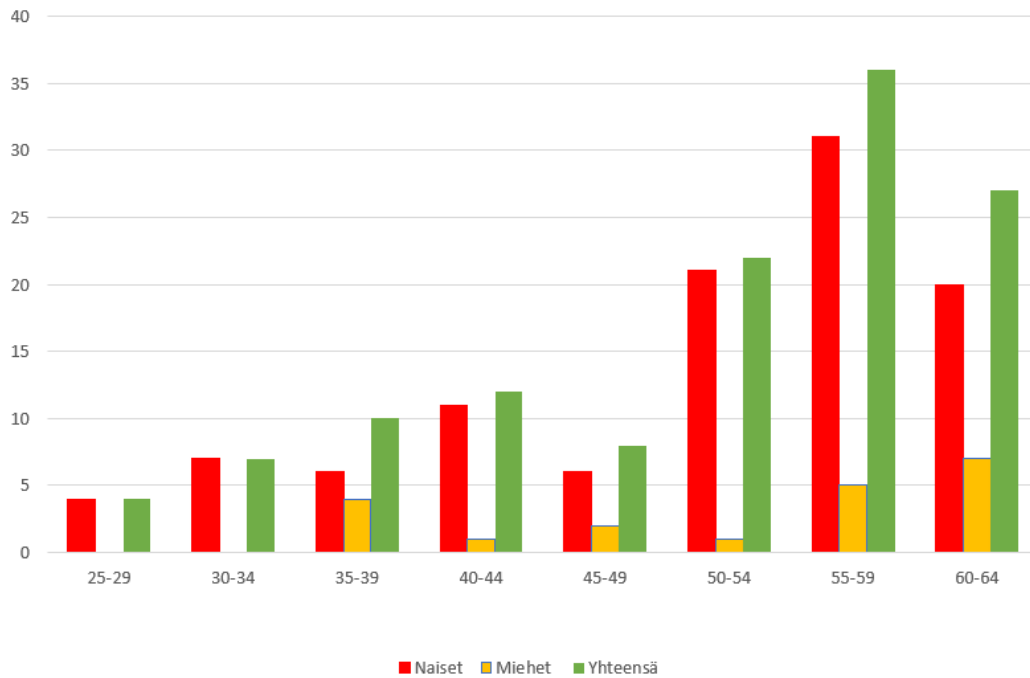
Osasto	Vakinaiset		Sijaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Talous ja hallinto	13	15	0	0	2	2	0	9	15	26
Sivistys	78	78	6	3	12	17	0	0	96	98
Tekninen	14	14	0	0	0	1	0	0	14	15
Yhteensä	105	107	6	3	14	20	0	9	125	129

Henkilötyövuodet

Osasto	2025	2024	2023
Talous ja hallinto (sis. työllistäminen)	16,22	28,09	29,42
Sivistys	90,72	97,81	93,11
Tekninen	22,95	33,67	36,24
Yhteensä	129,89	159,57	158,77

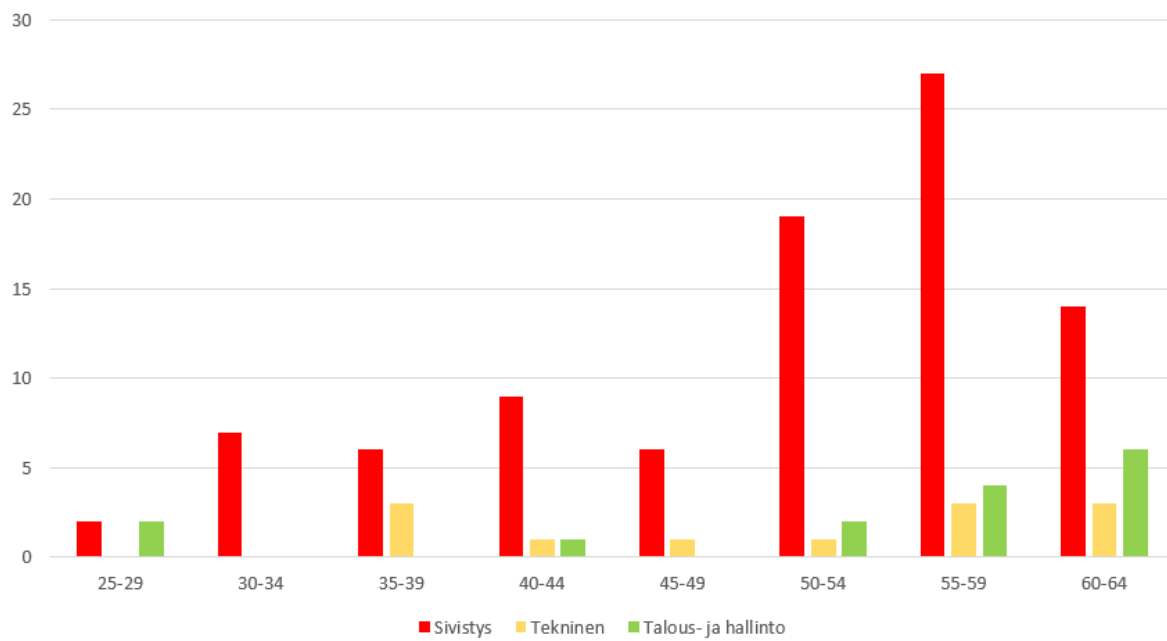

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2025

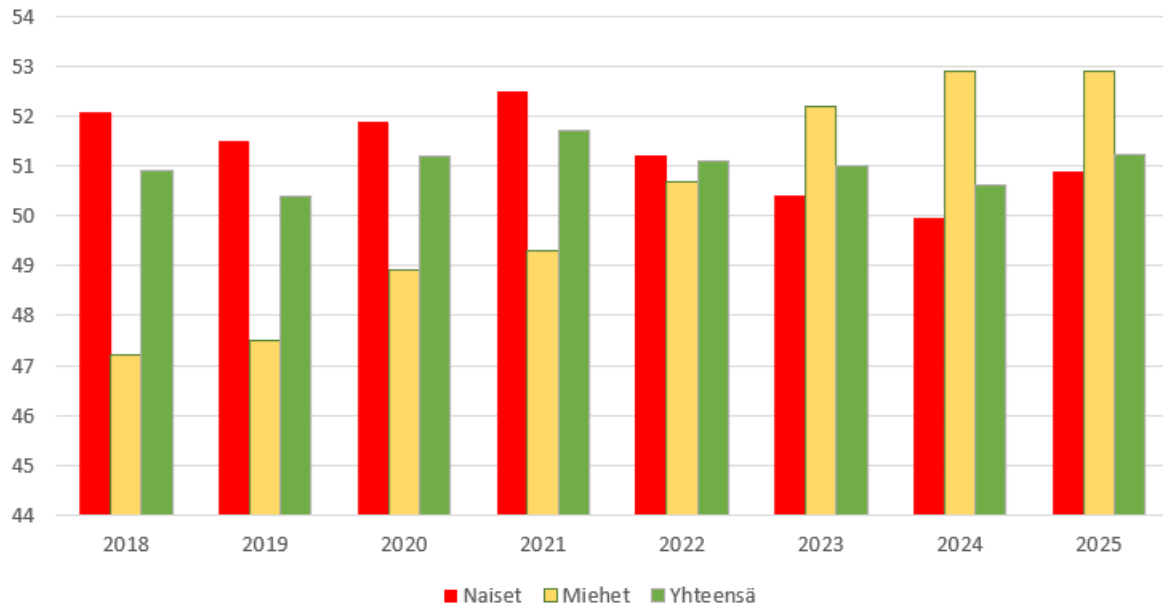
Taulukko 2, kunnan henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön ikäjakauma osastoittain 31.12.2025

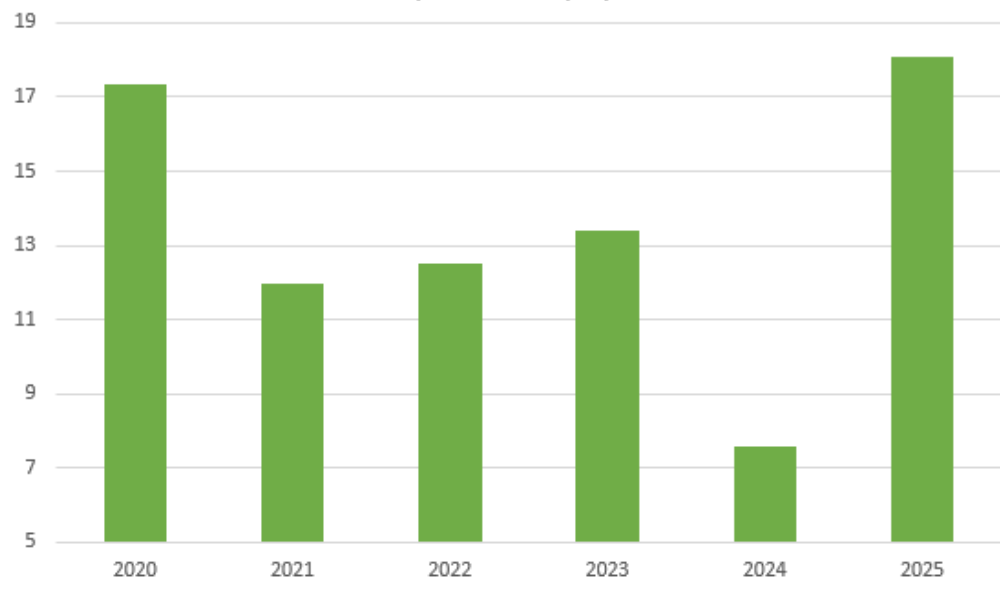
Taulukko 3, kunnan henkilöstön ikäjakauma osastoittain

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2025

Taulukko 4, kunnan henkilöstön keski-ikä

Sairauspoissaolot pv / hlö

Taulukko 5, sairauspoissaolojen määrän kehitys, pv / hlö

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma päättyneeltä tilikaudelta ja sitä edeltäneeltä kahdelta tilikaudelta.

	2025	2024	2023
PALKAT JA PALKKIOT	-5 732 136,62	-6 068 705,48	-6 346 411,35
4001 Kokouspalkkiot	-34 072,24	-35 035,08	-31 782,93
4002 Vakainaisten palkat	-2 593 790,51	-2 649 315,25	-2 889 388,12
4003 Tilapäisten palkat	-693 034,97	-637 341,85	-500 102,28
4004 Sijaisten palkat	-240 230,82	-337 531,91	-279 690,49
4005 Erilliskorvaukset	-172 371,02	-183 290,84	-105 704,51
4006 Palkkatuettujen palkat	-6 108,17	-308 459,13	-355 171,65
4007 Kesätyöntekijöiden palkat	-26 460,00	-19 600,00	-14 586,00
4008 Opettajien palkat VaEL	-1 116 994,19	-1 081 199,80	-1 211 579,52
4009 Opettajien palkat JuEL	-735 753,49	-697 451,86	-707 322,70
4011 Määräaikaiset palkat	0,00	-4 056,00	-7 226,70
4012 Tuntipalkat	-104 543,24	-106 995,69	-122 937,08
4021 Kokouspalkkiot, ei sotua	-81 665,00	-89 368,87	-77 386,41
4060 Jaksotetut palkat ja palkkiot	-6 443,16	23 685,28	-115 653,01
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	68 531,62	49 621,75	68 540,73
4240 Tapaturmakorvaukset	2 030,07	1 511,22	1 079,32
4250 Muut KELAn korvaukset	8 768,50	6 122,55	2 500,00

Uuden henkilöstön rekrytointi

Kunnalla oli vuonna 2025 haettavana yhteensä 13 toistaiseksi täytettävää virkaa tai työsopimus-suhteista tehtävää. Niihin oli yhteensä 143 hakijaa, joista 109 täytti kelpoisuusehdot.

	Paikkoja haettavana	Hakijoita (kelpoiset hakijat)
Kunnanhallitus		
- kasvatus- ja opetuspäällikkö	1	14 (12)
- toimistosihteerin tehtävä	1	67 (60)
- toimistosihteerin virka	1	28 (22)
Hyvinvointilautakunta		
- oppilaanohjauksen lehtori	1	5 (4)
- päätoiminen tuntiopettaja	2	11 (7)
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	2	7 (2)
- varhaiskasvatuksen opettaja	2	3 (1)
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1 (0)
- varhaiskasvatuksen sosionomi	1	3 (0)
- päiväkodin johtaja	1	4 (1)
Kuntaympäristölautakunta	0	0

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Palvelussuhteen päättymisen syyt	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Eronnut	2	8	3	5	6	4
Erotettu/irtisanottu	0	0	0	0	0	0
Kuollut	0	0	0	0	0	0
Yhtiöittäminen tai siirtyminen toisen kunnan palvelukseen	0	0	0	33 (Polkka oy)	0	0
Eläkkeelle	3	9	5	8	7	15
Yhteensä	5	17	8	46	13	19
Lähtövaihtuvuus %	4,00	11,25	5,29	28,04	7,74	11,11

Työturvallisuus, työkyvyn ylläpitäminen, sisäinen viestintä ja työhyvinvointi

Vuonna 2025 terveystarkastajan tarkastuskäyntejä on tehty kaksi: uimahallille ja perusopetukseen sekä lukiolle. Aluehallintoviraston tarkastuksia oli kaksi: psykososiaalisista tekijöistä perusopetukseen sekä lukiolle ja käsitöissä käytettävien työvälineiden turvallisuudesta peruskoulun pallelle. Työterveyshuolto teki työpaikkaselvitykset Päiväkoti Vunukkaan, peruskoululle ja lukioon sekä liikuntapaikoille.

Työsuojelutoimikunta kokoontui kerran ja kävi kerran tutustumiskäynnillä toisessa organisaatiossa. Työsuojelutoimikunta koostuu henkilöstön valitsemista työsuojeluvaltuutetuista ja työnantajan edustajista. Työsuojeluvaalit järjestettiin ajalla 24.11.-5.12.2025. Vaaleissa valittiin kaksi työntekijöiden työsuojeluvaltuutettua kaudelle 2026-2029.

Työterveyshuollon järjestää Mehiläinen Oy. Vuonna 2025 työterveyshuollossa on ollut KL I käyntejä työterveyslääkärillä 87 (2024: 66) ja työterveyshoitajalla 38 (2023: 31). Puheluita ja etävastaanottokäyntejä on ollut työterveyslääkärillä 41 (2024: 37) ja työterveyshoitajalla 165 (2024: 111). KL II käyntejä työterveyslääkärillä on ollut 32 (2024: 16) ja työterveyshoitajalla 13 (2024: 8). Puheluita ja etävastaanottoja on ollut työterveyslääkärillä 62 (2024:88) ja työterveyshoitajalla 21 (2024:15).

Kunta palkitsi työntekijöitä, joiden palveluaika kunnassa oli vuoden 2024 loppuun mennessä 10, 20, 30 tai 40 vuotta. Palveluvuosien perusteella palkittiin 12 työntekijää. Sen lisäksi kunta palkitsi yhden ryhmän ja yhden työntekijän osastoittain. Palkitsemisjuhla pidettiin helmikuussa 2025.

Kunnan sisäinen viestintä henkilöstölle hoidetaan intran kautta. Intran uutiset tavoittavat noin 20-100 katselukertaa asiasisällöstä riippuen. Työntekijöitä veloitetaan oma-aloitteiseen intran seurantaan. Intraan on koottu muun muassa kaikki olennaiset tiedot työsuhteesta, työsuhte-eduista ja työnantajasta. Ajankohtaisista asioista ja -tapahtumista tiedotetaan intran välityksellä.

Työntekijöille tarjottiin jouluaateria Ravintola Parpeinperillä. Joululahjaksi hankittiin juhluvuoden kunniaksi hieman normaalivuotia arvokkaampi lahja Hermannin viinitila Oy:lta. Tasapuolisuuden vuoksi kaikkia työntekijöitä muistettiin samanlaisella joululahjalla.

Vuonna 2025 Epassia käytettiin 90,6 % (2024: 89,9 %) henkilökunnalle myönnetystä arvosta. Epassia on ollut mahdollista käyttää 200 € arvosta (2024: 150 €) työntekijää kohti ja sitä on voinut hyödyntää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden hankintaan. Epassia käytettiin yhteensä 24 428 € (2024: 22 320 €) arvosta.

Leasingsopimuksia työsuohdepolkupyörän käytöstä oli vuoden lopussa voimassa 15 henkilöllä.

Yhdessä suunniteltuun yhteiseen tyky-toimintaan henkilöstö on voinut käyttää vuodessa kuusi tuntia työaikaa ja kunta on kustantanut toimintaa 250 € /työyksikkö + 15 € /henkilö.

Henkilökunnalle järjestettiin juhluvuoden kunniaksi kaksi elokuvanäytöstä Kino Mantsissa 23.10.2025. Tapahtumaan sai osallistua mahdollisuuksien mukaan työaikana. Elokuvasi valittiin "Kyllä isä osaa Lapissa" ja lisäksi osallistujille tarjottiin elokuvaeväät. Elokuviin osallistui 62 henkilöä.

1.6 Ympäristöasiat

Ilomantsin kunnan suurimmat ympäristöriskit liittyvät vesihuoltolaitokseen, jossa riskitasoa madalletaan laitoksen säännöllisellä huollolla ja korvaavilla investoinneilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaa seurataan tarkoin. Puhdistamo on monin tavoin riskikartoitettu kohde eikä muodosta ympäristön kannalta mainittavaa riskiä. Talousarvion investointiosaan varataan vuosittain rahoitus niin verkostojen saneeraukseen kuin jätevesiaseman toiminnan kehittämiseen. Vesihuoltolaitoksen työntekijäresurssi on riittävä.

Kunnan ympäristöviranomaisen tehtävät kuuluvat kuntaympäristölautakunnan alaisuuteen. Ympäristöterveydenhuoltopalvelut kunnalle järjestää Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, jolle kunnat siirsivät tehtävän vuoden 2023 alusta erillissopimuksella.

Puhtaan käyttöveden turvaamiseksi käynnissä on uuden vedenkäsittelylaitoksen rakentaminen. Laitoksen rakentaminen etenee aikataulussa ja laitos on valmis syksyllä 2026.

Kunta osallistuu aktiivisesti Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 -vaihekaavojen valmisteluun. Valmistunut vaihekaava 1 kattaa soiden käytön, soidensuojeluohjelman ja maakunnallisesti arvokkaat rakennukset. Kunta nojautuu näihin linjauksiin ottaessaan kantaa soidensuojeluun ja soiden hyödyntämiseen aktiivihiihen raaka-aineena.

Valmistunut vaihekaava 2 käsittelee muun muassa maakunnan sähkönsiirtoverkostoa, uusiutuvan energian, erityisesti tuulivoiman ja aurinkoenergian, tuotantoa ja niiden maankäytöllisiä tarpeita sekä maisema-alueita ja pohjavesialueita. Kunnan kannalta toimiva sähkönsiirron kantaverkko ja uusiutuvan energian käyttö luovat pohjaa yrityselämän sijoittumiselle ja kestäväälle kehitykselle. Neova Oy:n tytäryhtiö Vapo Terra Oy on vuokrannut kunnalta suunnittelemaansa aurinkovoimalaa varten noin 313 hehtaarin alueen Mekrijärvesuon turvetuotannosta poistuneelta alueelta. Aluetta on pidetty aurinkovoiman tuotannolle potentiaalisena. Hanke ei ole kunnan saamien tietojen mukaan edennyt.

Omassa kaavoituksessaan kunta on hyväksynyt Endomines Oy:n kaavoitusaloitteen Kuittila-Korvilasuo-alueen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimiseksi. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa kaivostoiminta kaivoslain edellyttämällä tavalla sekä tarkastella kaivostoiminnan edellytyksiä ja sijoittumista suhteessa luonnonympäristöön, läheiseen asutukseen ja muuhun maankäyttöön. Kaavahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma on valmistunut ja se on ollut nähtävillä 18.3.2026 saakka. Kaavahankkeen nimi on muuttunut Eteläisen kultalinjan kaivoshanke -nimeksi.

*Kuva 4, Ilomantsin 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestettiin kosteikon luontopäivä. Tapah-
tuma tarjosi mahdollisuuden tutustua paikalliseen luontoon ja vesistökohteisiin.*

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnassa on laadittu yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma, jossa on toimintatavoitteita muun muassa ihmisoikeusasioista.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistusta ei viedä eteenpäin kulu-
valla hallituskaudella 2023 - 2027. Hallituspuolueet eivät löytäneet kokonaisuudistuksesta sopua
uudistuksen eduskuntakäsittelyn vaatiman aikarajan puitteissa. Ilomantsin kunnalle valtionosuus-
järjestelmän jääminen ennalleen oli hyvä uutinen, sillä kunta olisi kuulunut suunnitellun uudistuk-
sen häviäjiin.

Vuonna 2026 kuntien valtionosuuksien kasvua hidastavat hallituksen pysyvät valtionosuusleik-
kaukset sekä hallituskauden aikainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Lisäksi valtionosuuk-
sien kehitystä hidastaa vuoteen 2027 saakka sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valti-
onosuuksien vähennys. Jokainen kunta maksaa puolet oman kunnan asukkaiden perustoimeen-
tulotuesta. Perustoimeentulotuen kulut nousivat ennätystasolla ylittäen miljardin euron rajan

vuonna 2025, joista kunnat maksavat puolet eli noin 500 miljoonaa. Vuonna 2025 syntynyt perustoimeentulon kulu peritään kuntakohtaisesti vuoden 2027 valtionosuusmaksatuksessa.

Verotuloista kunnallisverotulojen osuus on yli 58 %. Ansiotuloista palkkatulojen osuus on 42,39 %, eläketulojen osuus 47,58 % ja elinkeinotoiminnan osuus 5,27 %. Loppuosa muodostuu maaja metsätalouden ansiotuloista sekä työttömyys- että muista sosiaaliturvaetuksista. Talouden sopeuttamiseksi kunnan on varauduttava tuloveroprosentin korotukseen tulevina vuosina.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan toteutetaan kiinteistöverotuksen arvostamisperusteiden uudistus, jolla korjataan kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Hallituksen esitys asiasta on tarkoitus antaa eduskunnalle loppukevällä 2026. Uudistus toteutetaan pitkällä siirtymäajolla.

Hallitus valmistelee hankintalakiin muutosta, joka rajoittaisi kuntien mahdollisuutta ostaa palveluita osaomistamiltaan in house-yhtiöiltä, mikäli kunnan omistusosuus yhtiöstä on alle 10 prosenttia. Julkisuudessa on mainittu, että jätehuollon ja jäteveden sekä kirjastopalvelujen toiminta suljetaan 10 prosentin sääntelyn piiristä ulos. Ilomantsin kunnan omistusosuus Meidän IT ja talous Oy:stä on 0,4 %, Sakupe Oy:stä 0,03 % ja Polkka Oy:stä 1,2 %. Hankintalain rajoitukset koskisivat kyseisiä palveluntuottajia ja toteutuessaan lakimuutos edellyttäisi kunnalta muutoksia edellä mainittujen palveluiden järjestämiseksi.

Eduskunta hyväksyi 12.12.2025 kaivosmineraaliverolakiin muutokset. Kasvavat verokustannukset vaikuttavat kaivosyhtiöiden tuotantoedellytyksiin, investointikykyyn ja kilpailuasemaan. Vuoden 2026 alusta nousivat myös kaivosyhtiöiden energiakustannukset, sähkön valmisteveroa korotettiin aiemmasta 0,05 sentistä kilowattitunnilta 2,24 senttiin.

Vuoden 2026 kuntaympäristölautakunnan talousarviossa on huomioitu sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättyminen 30.11.2025. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ja Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö sr. sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ja kunta ovat neuvotelleet sote-kiinteistöjen vuokrasopimuksista, ja neuvottelut jatkuvat edelleen. Kuntakonsernirakenteen selvitystyötä on jatkettu. Tulevan konsernirakenteen kannalta on olennaisen tärkeää, että jäljelle jäävien yhtiöiden talous on vakaalla pohjalla eikä se tule haastamaan kuntataloutta.

Uusi vesihuoltolaitos valmistuu vuoden 2026 syyskuun loppuun mennessä ja vuosikatteella rahoitettavat poistot vesihuoltolaitoksen osalta nostavat poistojen määrää 150 000 € vuodessa. Uuden koulurakennuksen tilaohjelmaa tarkennetaan vastaamaan 2030-luvun oppilas- ja opiskelijamääriä. Suunnitteilla on koulu, johon mahtuvat kaikki kunnan koululaiset esioppilaista lukiolaisiin.

Kuntatalouden tulevaisuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää, että uuden koulurakennuksen osalta löydetään paras mahdollinen rahoitusratkaisu, ja ratkaisun pohjaksi käydään läpi kaikki mahdolliset vaihtoehdot muun muassa omaisuuden realisoinnin vaihtoehdot. Kouluinvestoinnin jälkeen investoinnit ovat välttämätöntä asettaa 0,3 M€:n vuotuiselle tasolle. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tehtiin 0,5 M€ investointivaraus vesitornin korjaamiseksi ja muu osuus investoinnista rahoitetaan kunnan rahavaroista. Investointivaraus puretaan talousarviovuoden 2026 aikana.

Suurien investointien myötä kunnan poistosuunnitelma tulee kasvamaan reilusti nykyisestä, mikä tarkoittaa sitä, että vuosikatteen tulee olla kunnossa, ettei alijäämäisiä tilikausia syntyisi. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää toimintamenojen kasvun hillitsemistä ja käyttötaloustaloustalouden alentamista. Kunta on tasapainottanut käyttötalouttaan pitkällä aikavälillä muun muassa siten, ettei kaikkia vapautuneita tehtäviä ole täytetty, vaan täyttöluvat on tarkasteltu tapauskohtaisesti. Henkilöstöorganisaatiota on myös muutettu vastaamaan tulevaa palvelun tarvetta.

Kuntatalouden toimintameno kasvat pääasiassa hintojen nousun vuoksi, sillä varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelutarve vähenee syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen myötä. Palvelutarpeen lasku haastaa kuntia, joissa lapsi- ja nuorisoiäluokat pienenevät, toiminnan ja

palveluverkon sopeuttamiseen. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu normien keventämisohjelma. Varhaiskasvatuksen ryhmäkokoihin ja kelpoisuusehtoihin ei ole tulossa muutoksia osana kuntia koskevaa normien keventämistä. Kunta seuraa tarkasti oppilasennusteita ja päivittää jatkuvasti opetustoimen virkarakennetta.

Uudet työpaikat eivät synny julkiselle sektorille, joten olennaista on turvata yritysten toimintaedellytykset siten, että olemassa olevat työpaikat säilyvät ja uusia syntyy. Tätä turvaa kunnan ja Business Joensuu Oy:n välinen sopimus, jolla kunta hankkii yritysten neuvonta- ja ohjauspalvelut os-topalveluna Business Joensuulta. Haaste sekä julkisella että yksityisellä sektorilla on ja tulee olemaan osaavan henkilöstön saatavuus.

Kunnanhallitus on antanut kokouksessaan 26.2.2024 § 29 kunnanjohtajalle ja taloussuunnittelijalle valtuudet peruspalvelujen valtiosuuden oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Oikaisuvaatimuksella pyritään oikaisemaan muutoksenhaun alaista päätöstä siltä osin kuin valtiovarainministeriö on oikaissut kuntien tilinpäätöstietoihin perustuvien siirtolaskelmien kustannustietoja palkkaharmonisaatiokulujen osalta. Asian käsittely on edelleen kesken. Vuoden 2025 peruspalvelujen valtiosuuden oikaisun tekemiseen kunnanhallitus antoi oikeudet kokouksensa 3.3.2025 §:ssä 53.

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksensa 2.2.2026 §:ssä 19 tehdä oikaisuvaatimuksen Valtiovarainministeriölle Ilomantsin kunnan peruspalvelujen vuoden 2026 valtiosuudesta ja veroperusmuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta. Ilomantsin kunnalla on edelleen peruste olettaa, että valtiovarainministeriön päätös perustuu virheelliselle tiedolle toteutuneista sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista Ilomantsin kunnan osalta.

Talouden kehitystä seurataan ajantasaisesti ja kehityksestä informoidaan kunnanhallitusta ja lautakuntia kokousten yhteydessä.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Suomen Kuntaliiton riskienarviointilomakkeeseen pohjautuva laaja koko kunnan riskienarviointi toimii riskienarvioinnin pohjana. Arviointiin on kuvattu riskit ja arvioitu niiden vaikutus ja todennäköisyys sekä vastuuhenkilöt ja tehtävät toimenpiteet. Johtoryhmä käsittelee riskienarviointia aina, kun riskiksi koettu ilmiö nousee esille, laajemmin kuitenkin vuosittain. Riskienhallinnassa kunta seuraa Pohjois-Karjalan riskiarviota ja Suomen Kuntaliiton Turvallinen ja kriisinkestävä verkoston ohjeistuksia.

Seuraavassa ovat arviot suurimmista riskeistä ja muut keskeiset johtopäätökset kohteittain:

1. Toimintaympäristö (sisäinen ja ulkoinen) ja toiminnan organisointi

Sekä ulkoinen että sisäinen toimintaympäristö ovat viime vuosina olleet jatkuvassa muutoksessa. Viime vuoden ulkoiset muutokset painottuvat turvallisuustilanteeseen ja edelleen jatkuneeseen talouden epävarmuuteen.

Kuntalaisten huoleen arjen turvallisuudesta vastattiin syyskuussa viranomaisyhteistyössä järjestetyssä turvallisuusilllassa, jossa rajavartiolaitoksen, puolustusvoimien, poliisin ja pelastuslaitoksen asiantuntijat jakoivat tietoa turvallisuudesta. Kunnan ja eri viranomaisten välinen yhteistyö ja tarvittava tiedonsiirto on toimivaa. Kunta tarkastelee valmiussuunnitelmaansa säännöllisesti sekä osallistuu valmiuskoulutuksiin ja -harjoituksiin.

Kunnanhallitus totesi kokouksensa 19.1.2026 §:ssä 5 kunnan hakeneen määräajassa valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta hallinto-oikeuden päätökseen palkkaharmonisaatioasiassa yhdessä asianosaisten neljän muun kunnan kanssa. Edelleen hallitus totesi kunnan maksavan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toimittamat palkkaharmonisaatiolaskut viivästyskorkoineen ja samalla kiistävän sen, että maksaminen miltään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä, vaan kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoimisesta. Ilomantsin kunnalle osoitetut palkkaharmonisaatiolaskut olivat 943 428 € ja laskujen viivästyskorkokulut ajalta vuoden 2025 loppuun asti 192 138,65 €. Laskujen ja viivästyskorkojen yhteissumma 1 135 566,65 € on kirjattu tulosvaikutteisena varauksena tuloslaskelmaan ja lisäyksenä tasetilille.

Kunnan säännöt, ohjeet, vastuut ja tehtävät sekä konsernivalvonta ovat kunnossa ja ajan tasalla. Kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn kuntastrategian kokouksensa 4.12.2023 §:ssä 36 ja kotouttamisohjelman päivitykset kokouksessaan 19.6.2024 § 18. Kuntastrategia päivitetään valtuustokauden 2025-2029 aikana ja konserniohje uudistetaan yhtiöittämisratkaisujen jälkeen. Kunnan hallintosääntöä päivitettiin vuonna 2025 kaksi kertaa; 27.1.2025 § 3 ja 6.10.2025 § 57.

2. Suunnittelu- ja seurantajärjestelmät

Kuntastrategiaa toteutetaan ohjeilla ja toimenpideohjelmilla. Strategia luo pohjan tavoitteiden asettamiselle. Talouden seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat ajantasaiset. Lautakunnat seuraavat talouden toteutumista osastotasolla ja kunnanhallitus koko kunnan osalta.

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit ovat tunnistettavissa, mutta osaan niistä kunta ei voi itse vaikuttaa. Kunta pyrkii jatkuvasti parempaan ennakointiin ja seurannan tehostamiseen. Talousarviomuutokset ennakoidaan jo osavuositarkastuksen yhteydessä.

Talouteen liittyvät asiat johtamisessa ja toteuttamisessa ovat viime vuosina parantuneet huomattavasti ohjeistuksen ja uusien ohjelmien kautta.

3. Päätöksenteko

Kunnassa on kiinnitetty huomioita päätöksenteon johdonmukaisuuteen ja päätöksistä viestintään. Asioiden valmistelussa on otettu entistä enemmän huomioon kuntalaisten osallisuus.

Esittelytekstien laatijoita on opastettu asioiden riittävän laajaan avaamiseen ja selkeiden päätösehdotusten tekemiseen. Valtuuston kokoukset striimataan ja talousarvion investointiosaan varattu osallistavan budjetoinnin määräraha käytettiin kuntalaiskyselyn pohjalta.

4. Henkilöstö

Henkilöstön riittävyys ja saatavuus ovat muutamaa tehtävää lukuun ottamatta ohjeiden ja strategioiden mukaisella tasolla. Henkilöstön työhyvinvoinnista, turvallisuudesta, perehdyttämisestä sekä työterveyshuollosta huolehditaan voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti. Osaavan ja kelpoisen henkilöstön saatavuuteen on kiinnitettävä huomiota. Työterveyshuollon kunta hankkii Mehiläinen Oy:ltä. Työterveyspalvelujen kustannuksia ja toimivuutta seurataan kunnan ja Mehiläisen yhteisessä työterveyshuollon ohjausryhmässä.

5. Tietojärjestelmät

Tietoturva-asiakirjat on päivitetty ja jokainen uusityöntekijä / viranhaltija perehdytetään tietoturvaan. Kunnan tietojärjestelmät, laitteet ja muut ict-palvelut hankitaan ostopalveluna yhdessä Pohjois-Karjalan kuntien kanssa omalta yhtiöltä Meita Oy:ltä. Yhtiö vastaa tietojärjestelmien ajantasaisuudesta. Ohjeistus ja lomakkeet ovat kunnossa. Tietotekniset laitteet tilataan myös Meitan kautta. Tietohallinnossa on jatkettu yhteisten ohjelmien käyttöönottoa ja yhtäaikaista päivittämistä sekä yhtäläistetty toimintatapoja ja käytäntöjä.

6. Talous

Kunnan talouden tasapainossa pitäminen edellyttää toimintojen ja palvelutarpeiden jatkuvaa tarkastelua. Kunta käyttää talouden painelaskelmien laatimisen tukena FCG Oy:n asiantuntijoita.

Taloudelliset vastuut ovat selvät. Hallintokunnat vastaavat omista palvelutuotannostaan ja hankinnoistaan. Valtionavustukset (ns. lisärahoitukset) haetaan kunnassa asianmukaisesti. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit ovat kunnossa. Kassojen osalta sekä palkkakirjanpidossa tehdään pistokokeita ja tarkistuksia.

7. Hankinnat

Pohjois-Karjalan hankintatoimi kilpailuttaa kunnan tavara- ja palveluhankinnat hallintokunnan hyväksymiä vaatimuksia ja valintakriteereitä käyttäen. Pienhankinnat kilpailutetaan omana työnä sähköisesti Cloudia-pienhankintaportalissa.

8. Sopimukset ja projektit

Hankintatoimi tekee hankintasopimukset voimassa olevien säännösten ja kilpailutusasiakirjojen mukaisesti. Optioiden käytöstä tehdään eri päätökset.

Kunnalla on käytössä Dynasty 10 -sopimushallinta. Kaikki sopimukset eivät ole järjestelmässä. Kunnan eri hallintokuntien sopimusten sisällöissä ja säilyttämisessä on edelleen kehitettävää. Sopimukset kartoitetaan ja ohjeistetaan uudelleen EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiseksi.

Kunnanhallitus on antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeita antaessaan myös projektiohjeet. Projektien etenemistä seurataan talousarvion seurannan yhteydessä.

9. Omaisuus

Omaisuuksien hoidon osalta kunnanhallitus on määritellyt turvatasot. Kiinteistöjen kuntoarviot laaditaan aina ennen kunnossapitokorjauksia. Kunta on asettanut tavoitteekseen tarpeettomista rakennuksista ja kiinteistöistä luopumisen. Kulunvalvonta niissä kiinteistöissä, joissa siihen on tarve, on kunnossa.

Investointisuunnitelma päivitetään vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä. Omaisuuden valvonta/ inventoinnit tarkastellaan vuosittain. Investointien toteutumisesta raportoidaan kunnanvaltuustoa valtuuston kokouksissa.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännön 10 luvun mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmällisen toimintatavan sekä valvoo sen toimeenpanoa ja tuloksellisuutta. Kunnanvaltuusto on 17.9.2018 §:ssä 30 hyväksynyt Ilomantsin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kunnanhallitus on päivittänyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen kokouksensa 12.12.2022 § 170 päätöksellä.

Toimintakertomuksessa tulee selvittää, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa ja kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää taloussuunnittelukaudella.

Lautakunnilla on velvollisuus valvoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa. Johtavien viranhaltijoiden velvollisuus on toimeenpanna sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa vastuualueillaan ja raportoida kirjallisesti lautakunnalle ja kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja ja toimialavastaavat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaan.

Kunnassa on noudatettu voimassa olevaa lainsäädäntöä ja hyvää hallintotapaa. Kunnanvaltuuston ja muiden hallintokuntien päätöksistä ei ole tällä hetkellä meneillään olevia valitusprosesseja.

Tavoitteiden toteutumista on seurattu talouden seurannan yhteydessä. Hallintokunnat ovat seuranneet taloutta taloushallinnon ohjelmien avulla kuukausittain. Myös lautakunnille on annettu taloustiedot kokouksittain. Tarkempi talousarvion ja tavoitteiden seuranta on tehty osavuosisatsumuksen valmistelun yhteydessä, jolloin on ennakoitu myös loppuvuoden toteutumaa sekä tehty tarvittavat talousarviomuutokset. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat keskeisiltä osiltaan toteutuneet.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	3 699	3 907
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	15	34
TOIMINTAKULUT	-16 640	-15 663
TOIMINTAKATE	-12 927	-11 723
VEROTULOT	11 143	10 600
VALTIONOSUUDET	4 110	3 711
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	4	7
MUUT RAHOITUSTUOTOT	369	362
KORKOKULUT	-308	-393
MUUT RAHOITUSKULUT	-199	-7
VUOSIKATE	2 193	2 556
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-909	-1 065
TILIKAUDEN TULOS	1 283	1 491
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	11	11
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 294	1 503

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	22,2	25,0
Vuosikate/Poistot, %	241	240
Vuosikate euroa/asukas	510	584
Asukasmäärä	4 297	4 381

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
 = 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/asukas
 = Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA

	2025		2024	
	1 000 €		1 000 €	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	2 193		2 557	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	1 125	3 317	21	2 578
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-1 867		-367	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0		0	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	24	-1 843	15	-352
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		1 474		2 226
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	0	-7	-7
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0		0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-813	-813	-1 132	-1 132
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄMIEN MUUTOKSET	2		75	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0		0	
SAAMISTEN MUUTOS	-477		30	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-49	-525	64	169
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-1 338		-970
RAHAVAROJEN MUUTOS		136		1 256
	31.	11 674	11 537	
	12.			
	1. 1.	11 537	136	10 281
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €		11 509		14 368
Investointien tulorahoitus, %		117,4		697,2
Laskennallinen lainanhoitokate		3,19		3,04
Kassan riittävyys, pv		215		240
Asukasmäärä		4 297		4 381

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut}$

3.3 Tase ja sen tunnusluvut

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2025 milj. €	2024 milj. €	VASTATTAVAA	2025 milj. €	2024 milj. €
PYSYVÄT VASTAAVAT	26,5	25,5	OMA PÄÄOMA	31,1	29,8
Aineettomat hyödykkeet	1,4	1,4	Peruspääoma	18,8	18,8
Muut pitkävaikutteiset menot	1,4	1,4	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11,0	9,5
Aineelliset hyödykkeet	12,7	11,8	Tilikauden yli-/alijäämä	1,3	1,5
Maa- ja vesialueet	3,7	3,7			
			POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,6	0,7
Rakennukset	6,7	7,1	Poistoero	0,1	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,7	0,8	Vapaaehtoiset varaukse	0,5	0,7
Koneet ja kalusto	0,0	0,0			
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	1,5	0,2	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset	12,4	12,3	Muut pakolliset varaukset	1,1	0
Osakkeet ja osuudet	11,2	11,0			
Muut lainasaamiset	1,0	1,0	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,7	0,7
Muut saamiset	0,2	0,2	Valtion toimeksiannot	0,0	0,0
			Muut toimeksiantojen pääomat	0,7	0,7
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,2	0,2			
Valtion toimeksiannot			VIERAS PÄÄOMA	6,3	7,0
Muut toimeksiantojen varat	0,2	0,2	Pitkäaikainen	3,5	4,1
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3,2	3,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13,2	12,5	Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0
Vaihto- omaisuus	0,0	0,0	Muut velat ja liittymismaksut	0,3	0,3
Aineet ja tarvikkeet	0,0	0,0	Siirtovelat	0,0	0,0
Ennakkomaksut			Lyhytaikainen	2,7	2,9
Saamiset	1,5	1,0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,6	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	0,3	0,3	Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0
Lainasaamiset	0,3	0,3	Saadut ennakot	0,0	0,0
Siirtosaamiset	0,0	0,0	Ostovelat	0,4	0,5
Lyhytaikaiset saamiset	1,2	0,7	Muut velat	0,2	0,2
Myyntisaamiset	0,7	0,4	Siirtovelat	1,5	1,4
Lainasaamiset	0,0	0,0			
Muut saamiset	0,2	0,1	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39,8	38,2
Siirtosaamiset	0,4	0,2			
Rahoitusomaisuus ja arvopaperit	7,6	3,6	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	Omavaraisuusaste, %	79,8	79,7
Muut arvopaperit	7,5	3,5	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	32,7	38,7
Rahat ja pankkisaamiset	4,1	8,0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 308	11 014
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 864	2 514
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39,8	38,2	Lainakanta 31.12., 1000 €	3 804	4 618
			Lainakanta 31.12., €/asukas	885	1 054
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	5 945	7 623
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	1 384	1 740
			Lainasaamiset, 1000 €	1 017	1 017
			Asukasmäärä	4 297	4 381

Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat euroa/asukas

= Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu kainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

3.4 Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulot- ja menot

TULOT 2025		MENOT 2025	
Toiminta	milj. €	Toiminta	
Toimintatuotot	3,7	Toimintakulut	
Verotulot	11,1	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	4,1	Korkokulut	
Korkotuotot	0,0	Muut rahoituskulut	
Muut rahoitustuotot	0,4	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot	0,0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
hyödykkeiden luovutusvoitot	0,0	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
Investoinnit		luovutustappiot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	0,0	Investointimenot	
luovutustulot		Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäys	
Antolainasaamisten vähennys	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	Oman pääoman vähennys	
Kokonaistulot yhteensä	19,3	Kokonaismenot yhteensä	

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 19 336 - 18 675 =
661

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 136 - (-525) = 661

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne

Ilomantsin kunnalla on välitön määräysvalta seuraavissa yhtiöissä:

As. Oy Ilomantsin Leppärinne
As. Oy Naarvantalo
IloEner Oy
Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy
Ilonet Oy
Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo
Kiinteistö Oy Pogostan Vuokralatot
Kiinteistö Oy Taistelijan Talo
Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus

Lisäksi Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö sr. kuuluu kuntakonserniin.

Ilomantsin kunta oli vuonna 2025 jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Kuntalain 114 §:n mukaan kuntakonsernin tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseen konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen tytäryhteisöt. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain mukainen määräysvalta. Konsernitilinpäätökseen on yhdistettävä myös kunnan osuus niistä kuntayhtymistä, joissa kunta oli jäsenenä vuonna 2025.

Kunnalla on yhdeksän tytäryhtiötä. Näistä kunnan 100-prosenttisesti omistamia on viisi: Ilonet Oy, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy, Kiinteistö Oy Pogostan Vuokralatot, Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo ja Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus. Enemmistöosakkaana kunta on neljässä osakeyhtiössä: Asunto Oy Ilomantsin Leppärinteessä, Asunto Oy Naarvantalossa, IloEner Oy:ssä (aiemmin Ilomantsin Lämpö Oy) ja Kiinteistö Oy Taistelijan Talossa. Kunnalla on omistusta myös yhdessä osakkuusyhtiössä, Kiinteistö Oy Kalevanpirtissä, jonka enemmistöomistaja on Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö.

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö sr. kuuluu kuntakonserniin 1.3.2023 voimaan astuneen sääntömuutoksen jälkeen.

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Ilomantsin kunnan konserniohje on nykyiseen toimintaan ja yhtiörakenteeseen ajantasainen, mutta se uudistetaan sen jälkeen, kun yhtiöittämisestä on tehty kunnanvaltuuston päätökset. Konserniohjeen mukaisesti omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Annettu konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline.

Konserniohje luo puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Se muun muassa yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa konsernin johtamisen edellytyksiä tavoitteenaan kokonaisuuden johtaminen yhtenäisin periaattein. Kunta asettaa vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet määräysvallassaan oleville yhtiöille ja osallistuu kuntayhtymien ohjaamiseen yhtymien perussopimusten mukaisesti.

Kunta saa kuntayhtymien valtuustoihin asukasluokuaan vastaavan paikkamäärän, hallituspaikat jyvittyvät käytännössä poliittisin ja kuntakoon mukaisin periaattein. Kuntayhtymien toiminnan ohjaus toteutuu konserniohjeen mukaisesti.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (omistusosuus 3,5 %)

Kuntayhtymän koulutustehtävä käsittää lähes kaikki ammatillisen koulutuksen koulutusalat. Oppilaitosverkosto on maakunnallisesti kattava. Kuntayhtymän vuoden 2025 tulos on ylijäämäinen 3 397 661,34 €.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto (omistusosuus 4,29 %)

Kuntayhtymällä on maakunnan aluesuunnittelu-, aluekehitys- ja edunvalvontatehtävä. Kuntayhtymän kautta suunnataan EU-rakennerahasto- ja valtionrahoitusta maakunnan hankkeisiin. Kuntayhtymän tulos vuodelta 2025 on alijäämäinen 69 955,23 €.

Tytäryhtiöiden vuokra-asunnot

Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratilat (kuntaomistus 100 %)

Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratilat on kiinteistöosakeyhtiö, jonka perustehtävä on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Ilomantsin kunnan alueella. Yhtiön hallussa on 278 asuinhuoneistoa, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 15 819 m². Yhtiön tilikauden tappio on -76 523,62 €.

Yhtiön teetätti omistamissaan asunnoissa normaaleja huoltotöitä ja käytti huoltoihin ja korjauksiin 125 992,17 €. Asuntojen käyttöaste on 82 %. Rahalaitoslainoja yhtiöllä on yhteensä 2617 197,00 €. Arvionaan tulevasta kehityksestä yhtiö toteaa, että vastatakseen kustannuspaineisiin sen on edelleen vähennettävä asuntojen määrää.

Asunto Oy Naarvantalo (kuntaomistus 54,72 %)

Yhtiössä on tilikauden tehty tavanomaisia huolto- ja kunnossapitotöitä. Yhtiön tilinpäätöksessä todetaan, ettei yhtiö ole pitänyt hallituksen kokouksia eikä yhtiökokouksia vuosina 2024 ja 2025. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä sillä ei ole lainoja. Yhtiön tilikauden tulos on -610,10 €.

Asunto Oy Ilomansin Leppärinne (kuntaomistus 70,5 %)

Yhtiön taloudellinen tilanne on parantunut vuodesta 2024. Yhtiön aiemmista kirjanpidon haasteista johtuen yhtiön tilinpäätökset vuosilta 2023 on jouduttu käymään uudestaan läpi, minkä jälkeen vuoden 2024 on tarkastettu. Edellä mainitusta takia yhtiön hallinnon hoitaminen on viivästynyt.

Asunto Oy Leppärinteellä on merkittävästi korjausvelkaa. Katto, LVI-laitteiston kunto ja talon julkisivu ovat huollon tarpeessa, mutta yhtiön talustilanne ei mahdollista kuin pienet korjaukset. Leppärinteen vuoden 2025 tilinpäätös on 433,10 € voitollinen.

Muut tytäryhtiöt

Ilonet Oy (kuntaomistus 100 %)

Ilonet Oy:llä oli aktiivisia valokuituliittymiä joulukuun 2025 lopussa 1087 kappaletta, mikä on sama kuin vuoden 2024 lopussakin. Yhtiövästikkeellinen talokaistatuote on käytössä 23 taloyhtiössä, joissa on 275 huoneistoa.

Ilonet Oy:llä on operaattori- ja ylläpitopalvelusopimus Lounea Oy:n kanssa 1.11.2023 alkaen. Ilonetin asiakkaiden liittymiin kuuluu IPTV-palvelut, jotka tuottaa Maxivision Oy.

Viankorjaus- ja kaapelinäyttösopimus Ilonet Oy:llä on JPM Cyberservice Oy:n kanssa, joka käyttää alihankkijanaan Pogostan Tietoverkkopalvelut Oy:tä. Liittymien korjauskulut ja kaapelinäyttöjen määrä ovat pysyneet edellisvuosien tasolla.

Olenainen tilikauden jälkeen tapahtunut tapahtuma on Ilonet Oy:n laittilan tulipalo 5.1.2026. Palon vauriot aiheuttivat palvelukatkoksen, jonka vuoksi yhtiö keskeytti asiakkaiden laskutuksen. Yhtiön vakuutukset olivat kunnossa.

Ilonet Oy:n tilikauden tulos on 55 964,26 €. Vierasta pääomaa yhtiöllä on 1 238 883,57 €.

IloEner Oy (aiemmin Ilomantsin Lämpö Oy, kuntaomistus 94,17 %)

IloEner Oy aloitti Neova Oy:n kanssa solmimaansa tukkulämpösopimukseen perustuen lämmönjakeliiketoiminnan 1.1.2025. Yhtiön toiminta tilikauden alussa keskittyi lämpöliiketoiminnan käynnistämiseen ja siihen liittyvien ohjelmistojen, laskutuksen sekä luotonhallinnan käyttöönottoon. IloEner Oy hankkii asiakkaan lämmönmittauspalvelut Kamstrup Oy:lät, asiakasrekisterin ja laskutuksen palvelut Flow Invoicing Oy:iltä ja ostolaskujen hallintapalvelut Procounter Oy:ltä. Luotonhallinnassa / perinnässä yhtiö käyttää Kravia Oy:n palveluita. Yhtiön liiketoiminta on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti.

IloEner ja Neova ovat tehneet tilikauden aikana selvitystyötä lämpövoimaloiden ja kaukolämpöverkoston toiminnallisuudesta ja parannustarpeista, johon kuului esimerkiksi Teollisuustien voimalaitoksen riskikartoituksen tekeminen kriittisen toimintavarmuuden parantamiseksi ja vaihtoehtoisten lämmitysratkaisujen selvittämiseksi. IloEner Oy:n vastuulle kuuluu omistamiensa laitosten ja kaukolämpöverkoston ennakoiva huolto sekä korjaus- ja kunnossapito kustannuksineen.

Yhtiö päätti lokakuussa 2025 lämpöenergian hinnan ja liittymismaksun kertoimen alentamisesta 1.1.2026 alkaen. Ratkaisun mahdollisti yhtiön hyvä vakaa taloustilanne. Yhtiö harjoittaa sijoitustoimintaa, jonka peruspääomana se käyttää kaukolämmönkäyttäjien liittymämaksuja.

IloEner Oy jatkaa vuonna 2026 selvitystä kriittisen toimintavarmuuden parantamisesta. Yhtiö on arvioinut kattavasti merkittävät riskit ja epävarmuustekijät. Yhtiön tilikauden tulos oli 928 590,86 € eikä yhtiöllä ole lainoja tai muita vastuita ulkopuolisille lukuun ottamatta kaukolämpöön liittyneiden asiakkaiden maksamia kaukolämpöliittymämaksuja.

Kiinteistö Oy Taistelijan Talo (kuntaomistus 78,57 %)

Kiinteistö Oy Taistelijan Talo on ollut kesäajan vuokrattuna yrittäjälle, joka on vastannut ravintola- ja näyttelytoiminnasta. Yritys on vuokra-ajallaan vastannut kiinteistön käyttö- ja huoltokustannuksista. Yhtiön tulos on -7 289,93 € alijäämäinen. Yhtiöllä on 50 000,00 €:n pääomalaina Ilomantsin kunnalta. Yhtiö on sopinut vuokralaisen kanssa, että taloa lämmitetään talviaikaan vain yrittäjän käyttötarpeen mukaan ja tuolloin yrittäjä vastaa lämmityskustannuksista.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo (kuntaomistus 100 %)

Kunta sai syksyllä 2025 omistukseensa Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalon koko osakekannan hankkimalla Visamare Oy:n omistaman 24,5 %:n osakekannan. Kunta otti kaupassa vastuulleen maksamattomien vastikkeiden maksamisen yhtiölle. Yhtiö on kerännyt kaksi ylimääräistä yhtiövastiketta tilikauden aikana.

A- ja B-taloissa rikkoutuneiden wc-istuinten aiheuttamat vesivahingot ylittivät yhtiön korjauksiin varaat määrärahat, mutta toisaalta vuoden 2025 puolella tuloutuneet vakuutuskorvaukset yhdessä kunnan maksamien vastikerästien ja ylimääräisten vastikkeiden kanssa nostivat yhtiön tilikauden positiiviseksi 17 212,68 €. Virastotaloyhtiö teetätti tilikaudella B-talon IV-koneiden ja venttiilien säädön sekä IV-kanavien puhdistamisen.

Yhtiön arvioissa todennäköisestä tulevasta kehityksestä arvioidaan tulevien korjausten korottavan yhtiövastikkeita.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus (kuntaomistus 100 %)

Ilomantsin kunta omistaa koko Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen osakekannan vuonna 2025 tehdyn osakekaupan jälkeen. Yhtiöllä on peruskorjauslainaa 35 874,00 €. Yhtiön tilikauden tulos on 6 401,25 € ja sen maksuvalmius on hyvä. Yhtiöllä ei ole lähimmän viiden vuoden ajalle suunnitella erillisrahoitteisia korjauksia eikä muita hankkeita.

Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy (kuntaomistus 100 %)

Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy on kunnan 100 %:n omistuksessa oleva yritystiloja ylläpitävä ja vuokraava yhtiö, johon kuuluvat vuokra- ja lunastussopimuksella yrittäjille vuokratut ns. Autoilijoiden hallit ja Savotantien teollisuusrakennus. Yhtiön tilinpäätös on -25 241,18 € ja Savotantien rakennuksessa on paljon korjattavaa. Lainaa yhtiöllä on 220 000,00 €. Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiön tilikauden tulos on 207 542,78 €.

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö sr.

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö sr. Kuuluu Ilomantsin kuntakonserniin 1.3.2023 alkaen ja se on keskittynyt vuokraustoimintaan tavoitteenaan tarjota Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sotekeskukselle ja kuntoutussairaalalle sekä Itä-Suomen Laboratorioliikelaitokselle toimivat ja ajanmukaiset tilat.

Kuntoutussäätiö käytti vuonna 2025 korjauskuluihin ja tilojen parantamiseen 46 200 €. Tilikauden aikana rakennettiin 2. kerroksen huoneisiin yövaloja, parvekkeiden pistorasioita sekä tehtiin ns. Vuodeosaston huoneiden märkätilojen korjauksia.

Sotekeskuksen saneerauksen kohteena olleet tilat ovat olleet käytössä noin neljä vuotta. Tilojen takuutarkastukset on suoritettu ja havaitut puutteet korjattu. Takuuajan jälkeen huolto- ja tarkastuskulut ovat siirtyneet säätiölle, mikä kasvattaa huoltokustannuksia. Säätiö on päivittänyt vakuutusso- pimuksensa vastaamaan nykyisiä neliömääriä ja arvoja. Säätiöllä on pitkäaikaista lainaa 2 821 349, 58 €. Vuokrasopimusneuvottelut hyvinvointialueen kanssa ovat vielä kesken ja säätiön tavoite neuvottelussa on, että ylläpitovuokrat kattavat käyttökulut ja pääomavuokrat kohdistuvat tehdyn saneerauksen rahoittamiseen.

4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunta teetätti vuonna 2024 konsernirakenteen tiivistämiseen tähtäävän laaja selvitystyön, jonka tavoitteena oli konserniyhtiöiden lukumäärän vähentäminen ja toimintojen tarkoituksenmukainen järjestäminen. Selvitys toimi myös osana kunnan hyvinvointialueelle vuokraamien tilojen yhtiöittä- misvelvoitteen tarkastelua. Konsernirakenteessa tavoitteena ovat omat yhtiöt valokuidulle, läm- mölle, vuokra-asunnoille sekä tilapalveluille sote-toimitiloissa ja yritystiloissa.

Kunta vei yhtiöittämistä eteenpäin vuoden 2025 aikana hankkimalla omistukseensa Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen ja Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalon osakekannat. Nämä yhtiöt ovat valmiita fuusioitavaksi kunnan nimeämään tilapalveluyhtiöön, esimerkiksi Ilomantsin Yrityskiinteis- töt Oy:öön. Yhtiöittämisen hidasteena ja haasteena on muutamien kuntayhtiöiden vuoden 2025 no- peasti heikentynyt taloustilanne ja arviot tulevasta kehityksestä. Mikäli kunta pääomittaisi yhtiöitä yhtiöittämisen / fuusioiden yhteydessä, pitäisi sille olla lain mukaiset perusteet. Yhtiöittämisen jat- kotoimenpiteitä esitetään sen jälkeen, kun niiden tilinpäätökset ja arviot tulevasta kehityksestä on

analysoitu. Vaikka kuntakonserniin kuuluu myös voitollisia tuloksia tehneitä yhtiöitä, yksikään kuntayhtiöistä ei esitä osingonjakoa vuoden 2025 tuloksestaan.

Sekä kunnanhallitus että kunnan omistajaohjaus- ja elinvoimajaosto ovat ohjeistaneet yhtiöitä riskien välttämiseksi ja kuntakonsernin kannalta parhaiden ratkaisujen saavuttamiseksi. Riskien arvioinnissa käytettävissä olleet tiedot perustuvat edellä esiteltyjen yhtiöiden tilinpäätöksiin ja yhtiöiden edustajien kanssa käytyihin keskusteluihin.

Paitsi yhtiörakenteen tiivistämistä, myös kunnan panostusta tarvitaan jatkossakin kulttuurisesti ja museaalisesti tärkeiden kohteiden ylläpitoon ja toiminnan mahdollistamiseen. Näiden kohteiden arvo näkyy kulttuurimatkailun edistäjänä ja kunnan elinvoimana, ja siten kunnan osallistuminen ylläpitoon on perusteltua.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ilomantsin kunnan voimassa oleva konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Ohjeen mukaisesti kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Myös kunnan määräysvallassa olevat säätiö kuuluu konserniohjauksen piiriin. Konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat osaltaan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina. Määräysvalta merkitsee kunnan mahdollisuutta ohjata tytäryhteisöjen toimintaa.

Kunnanvaltuuston tehtävänä kuntakonsernissa on päättää omistajapolitiikasta, hyväksyä omistajaohjauksen periaatteet, toimia kuntakonsernin toiminnan ylimpänä valvojana ja hyväksyä koko kuntakonsernia koskevat tavoitteet talousarviossa ja taloussuunnitelmassa.

Kunnanhallituksen tehtävät kuntakonsernissa on määritelty hallintosäännössä.

Kunnanhallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
4. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimii omistajaohjaus- ja elinvoimajaosto, joka seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanhallitukselle sekä antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kunta on kiinnittänyt vuodesta 2019 alkaen erityistä huomiota konserniriskeihin ja -ohjaukseen. Kunnan hallintosääntö ja konserniohje toimivat selkeinä työkaluina konserniohjauksessa. Kunnan omistajaohjaus- ja elinvoimajaosto ja kunnanhallitus ovat saaneet ajantasaista tietoa konserniyhtiöiden ja yhteisöjen tilanteista.

Kuntalain (410/2015) § 115 mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoja myös sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kuntalain 116 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Kaikki tytäryhteisöt ovat toimittaneet tietonsa, joskin osalla tytäryhtiöitä on edelleen ollut viiveitä raportoinnissa.

4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNINTULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernin tuloslaskelma	2025	2024
Toimintatuotot	8 853 058,54	6 666 100,09
Toimintakulut	-21 699 031,15	-19 424 341,98
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	1 226,46	885,32
Toimintakate	-12 844 746,15	-12 757 356,57
Verotulot	11 142 823,62	10 599 956,80
Valtionosuudet	6 188 749,71	5 902 973,18
Rahoitustuotot ja -kulut	-69 134,47	-26 752,67
Korkotuotot	186 744,41	79 964,01
Muut rahoitustuotot	454 153,86	480 572,05
Korkokulut	-477 933,42	-578 493,93
Muut rahoituskulut	-232 099,32	-8 794,80
Vuosikate	4 417 692,71	3 718 820,74
Poistot ja arvonalennukset	-1 807 576,45	-1 772 310,99
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 674 693,63	-1 930 122,27
Omistuksen eliminointierot	-168 455,31	182 586,97
Arvonalentumiset	35 572,49	-24 775,69
Satunnaiset erät	-36 192,46	4 556,69
Tilikauden tulos	2 573 923,80	1 951 066,44
Tilinpäätössiirrot	-23 891,23	1 528,95
Tilikauden verot	-224 768,36	-70 876,23
Laskennalliset verot	-75 039,69	-5 896,16
Vähemmistöosuudet	-53 860,60	35 547,85
Tilikauden yli (alijäämä)	2 196 363,92	1 911 370,85
Toimintatuotot/Toimintakulut %	40,8	34,3
Vuosikate/poistot, %	244	210
Vuosikate, €/asukas	1 028	849
Asukasmäärä 31.12.	4297	4381

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Vuosikate euroa/asukas
= Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

4.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
Konsernin rahoituslaskelma	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 417 692,72	3 718 820,74
Satunnaiset erät	-36 192,46	456,69
Tilikauden verot	-224 768,36	-70 876,23
Tulorahoituksen korjaukset	1 034 264,38	62 512,56
	5 190 996,28	3 715 013,75
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 243 414,65	-963 716,88
Rahoitusosuudet investointeihin	11 796,73	178,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	458 337,70	32 827,13
	-1 773 280,22	-930 710,93
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 417 716,06	2 784 302,83
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset	0,00	-7 330,00
Antolainsaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-585 555,88	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-942 204,00	-1 744 318,97
Lyhytaikaisten lainojen muutos	83 684,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-1 888,67	2 338,97
Muut maksuvalmiuden muutokset	-619 288,85	282 389,68
Rahoituksen rahavirta	-2 065 253,40	-1 466 920,32
Rahavarojen muutos	1 352 462,66	1 317 382,51
Rahavarat 31.12.	15 114 351,63	13 761 888,97
Rahavarat 1.1.	13 761 888,97	12 444 506,46
	1 352 462,66	1 317 382,51
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	15 320	16 822
Investointien tulorahoitus, %	198,0	386
Laskennallinen lainanhoitokate	2,6	2
Kassan riittävyys, pv	216	221

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

= *Toiminnan ja investointien rahavirta* -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

4.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
	2025	2024		2025	2024
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	31 136	31 075	OMA PÄÄOMA	30 979	28 792
Aineettomat hyödykkeet	1 494	1 556	Peruspääoma	18 775	18 775
Aineettomat oikeudet	87	88	Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	2 550	2 550
Muut pitkävaikutteiset menot	1 407	1 468	Arvonkorotusrahassto	117	117
Aineelliset hyödykkeet	26 410	26 176	Muut omat rahastot	1 625	1 634
Maa- ja vesialueet	4 156	4 156	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 715	3 805
Rakennukset	19 982	20 943	Tilikauden yli-/alijäämä	2 196	1 911
Kiinteät rakenteet ja laitteet	501	653			
Koneet ja kalusto	79	94	VÄHEMMISTÖOSUUDET	147	92
Muut aineelliset hyödykkeet	215	218			
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	1 477	112	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Sijoitukset	3 232	3 343	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	3 007	3 118			
Muut lainasaamiset	0	0	PAKOLLISET VARAUKSET	1 136	0
Muut saamiset	225	225	Eläkevaraukset	0	0
			Muut pakolliset varaukset	1 136	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	465	440			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 002	986
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 970	14 817			
Vaihto- omaisuus	13	14	VIERAS PÄÄOMA	15 306	16 462
			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	9 643	10 993
Saamiset	1 842	1 041	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 064	1 035
Pitkäaikaiset saamiset	0	81	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 349	1 444
Lyhytaikaiset saamiset	1 842	960	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 250	2 990
Rahoitusarvopaperit	8 596	4 589	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 570	46 332
Rahat ja pankkisaamiset	6 519	9 173	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
			Omavaraisuusaste, %	64,2	62,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 570	46 332	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58	70,5
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	7 911	5 716
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 841	1 305
			Konserni lainat, €/asukas	2 558	2 839
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	10 993	12 437
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	13 311	15 658
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	3 098	3 574
			Lainasaamiset, 1000 €	0	0
			Asukasmäärä	4 297	4 381

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainat, euroa/asukas

= Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoiuksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Konsernin henkilöstömäärä

Toimintakertomuksessa on suositeltavaa esittää kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden 2025 ylijäämäisen **1 293 759,25 €**:n tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- **1 293 759,25 M€** tulos lisätään kunnan yli-/alijäämätilille.

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025	Toteutuma
Vaikuttavuus ja palvelukyky	Palvelujen järjestäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt: kansalaisopiston asiakaskysely	70 % vastaajista tyytyväisiä	Kyllä (98 %)
	Toimiva asiointiliikenne Kylätoiminta	Asiointiliikenne Kylätoimikuntien avustukset	Asiointi 1 krt/viikko Perusavustus jokaiselle hakijakylälle	Kyllä (8 suuntaa) Kyllä (500 €)
	Luontaisille vahvuuksille perustuva yritystoiminta	Omistajanvaihdosten aktiivinen edistäminen	Omistajavaihdospalveluiden aktiivinen tarjoaminen/Business Joensuu Oy käy läpi myynnissä olevat yritykset ja markkinoi niitä myyjän kanssa sovitulla tavalla	16 ostajan tai myyjän kanssa edistetty omistajanvaihdosprosessia Yrityskauppoja toteutui 3, sukupolvenvaihdoksia yksi
		Aktiivinen asiakashankinta keinoina tilaisuudet, kampanjat ja yritysvierailut	Tavoitetaan 100 yritystä/asiakasta, näistä 50 yrityksen/asiakkaan kanssa pitkäkestoinen asiakkuus, jossa tavoitteena	Tavoitettu 102 asiakasta, joista

			uusia yrityksiä, omistajanvaihdoksia, kasvua ja kilpailukykyä	pitkäkestoisia 72
	Talousveden laatu	Täyttää laatuvaatimukset	Täyttää STM:n asetuksen mukaiset raja-arvot	Kyllä
	Rakennuslupa	Joustava ja sujuva prosessi	Lupapäätös kolmen kuukauden jälkeen lopullisen hakemuksen jättämisestä	Kyllä
	Hiilineutraalius	Puhtaan energian hyödyntäminen kunnan uudiskohteissa	Aurinkolämmön hyödyntäminen	Kyllä
	Energiasäästöt ja energiatehokkuus	Kunnan energiatehokkuussopimus KETS	Energiankulutuksen vähentäminen 7,5 % vuoden 2025 loppuun mennessä	Ei varmuutta
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025	Toteutuma
Resurssien hallinta	Tasapainoinen ja joustava talous	Ylijäämä	Vähintään 9,5 M€	Kyllä (12,3)
	Toiminnan tehokkuus ja taloudellisuus	Tarjonta vastaa palvelutarvetta	Henkilöstöresurssien kohdentaminen palvelutarpeita vastaavaksi	Kyllä
	Henkilöstöresurssien varmistaminen	Avoimet virat/toimet	=> vähintään 1 kelpoinen hakija/avoin tehtävä	Ei
		Ennenaikaiset eläköitymiset	< 1 % vakinaisista	Kyllä
	Kiinnostava työnantaja	Kelpoiset työntekijät	>95 %	Ei

Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025	Toteutuma
Osaaminen ja henkilöstö	Osaaminen ja henkilöstön työhyvinvointi	Sairauspoissaolot	< 10 pv (työpäivää)	Ei (18,1)
		Työhyvinvointikysely	Hyvä (3)	Kyllä (3,63)
		Kehityskeskustelut	Henkilöstön kehityskeskustelut vuosittain	Kyllä

		Palkitseminen ryhmässä ja yksilöinä	yksi työntekijäryhmä ja kolme työntekijää	Kyllä
		Työterveyshuolto netto/työntekijä	Enintään 500 €	Kyllä (311 €)
		Täydennyskoulutus	2 pv/työntekijä	Ei (1,6 pv)
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025	Toteutuma
Prosessit ja rakenteet	Kunnallisen demokration toimivuus	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyön itsearviointi	3	Kyllä (3,38)
	Edunvalvonta	Maakunnallisissa tehtävissä	> 4 luottamushenkilöä	Kyllä
		Yhteiskuntasuhteet	Kontaktit > 5 tahoja	Kyllä
		Tiestön kunto	Ympärivuotinen kunnosapito	Kyllä
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2025	Toteutuma
Hyvinvoinnin edistäminen	Aktiiviset ja hyvinvoivat kuntalaiset	Elintapaohjaus	Ylipainoisten 2-16 -vuotiaiden lasten ja nuorten osuus vähenee 10 % vuoden 2023 tasosta	Kyllä (26,98 %) (32,78 %, 2023)
		Kaatumisten ehkäisy	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet kaatumisen ehkäisyyn yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestötoimijoiden kanssa	Mukana voimaa vanhuuteen hankkeessa
		Harrastus- ja virkistystoiminnan tarjonta	Jokaisella ikäryhmällä mahdollisuus edulliseen tai ilmaiseen harrastukseen.	Kyllä

		Osallisuuden kasvat- taminen	Osallistavan budjetin määrärahalla toteute- taan matalan kynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia	Kyllä
		Järjestöavustukset	Matalan kynnyksen toi- minnan tukeminen	Kyllä

6.1.1 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konsernijohtolle asetetut tavoitteet

Kunta on vuonna 2023 päivitettyssä strategiassaan määritellyt kunnan omistajaohjauksen päälinjaksi, että kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjaus on jämäkkää ja tavoitteellista. Kuntayhtiöiden ja -yhteisöjen hallitusten jäsenillä pitää olla yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa. Lähitulevaisuuden tavoitteena on valtuuston linjauksen mukaisesti tiivistää kunnan konsernirakennetta toimintojen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi.

Valtuuston 26.11.2018 §:ssä 45 hyväksymän konserniohjeen mukaan valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Kunnanvaltuuston 6.10.2025 §:ssä 57 hyväksymässä kunnan hallintosäännössä on määritelty konsernijohto, sen tehtävät ja toimivallan jako. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanhallituksen omistajaohjaus- ja elinvoimajaosto sekä kunnanjohtaja ja tarvittaessa muut johtoryhmän jäsenet.

Kunnanhallitus on antanut konserniohjausta ja asettanut ehdokkaitaan eri yhtiöiden ja yhteisöjen hallituksiin. Kuntayhtiöiden ja -yhteisöjen hallitusten jäseniltä odotetaan toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa. Kunnanhallituksen antama omistajaohjaus dokumentoidaan laatimalla ohjauksen antamisesta kunnanhallituksen päätöspöytäkirjalla.

Tytäryhteisöille kunnan talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaikille konserniyhtiöille ja -yhteisöille asetettu yhteinen talouden tavoite oli tilikauden vähintään nol-latulos. Ilomantsin kunnalla on kymmenen tytäryhteisöä, joista yhdeksän on osakeyhtiöitä ja yksi säätiö. Tytäryhteisöistä voitollisen tuloksen tekivät Ilonet Oy, IloEner Oy, Pohjois-Karjalan kuntoutus-säätiö sr., Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus, Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo ja Asunto Oy Leppärinne. Tappiollisen tuloksen puolestaan tekivät Kiinteistö Oy Pogostan Vuokralatot, Kiinteistö Oy Taistelijan Talo, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy ja Asunto Oy Naarvantalo. Tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen on kuvattu tilinpäätöksen luvussa neljä.

6.1.2 Kunnanvaltuusto

Toiminta-ajatus

Tehtävä sisältää kunnanvaltuuston toiminnan ja siitä aiheutuvat menot ja tulot.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Talouden tasapainon turvaaminen taloussuunnitelmakaudella 2025 – 2027

Kuntastrategian mukaisesti tasapainoinen talous on hyvinvoivan kunnan perusta. Taloudellisuus on myös yksi kuntastrategiaan kirjatusta kunnan arvoista.

Talouden tasapainoa tavoitellaan johdonmukaisella ja pitkäjänteisellä kunnan viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteistyöllä, jossa organisaatiota uudistetaan väestömäärää ja palvelutarpeita vastaavaksi. Uudistamisessa otetaan huomioon toiminnan painopisteet – resursseja ohjataan sinne, missä niitä tarvitaan.

Hyvinvointilautakunnan alaisten virkajärjestelyjen toteutumiseksi kunnanhallitus esitti kunnanvaltuustolle muutoksia hallintosääntöön ja teki nimikemuutokset. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, hyvinvointilautakunnan alaisten liikuntapalvelujen sekä nuorisotoimen toimialaa henkilöstön ja toiminnan osalta johtamaan nimettiin henkilöstöpäällikkö ja talousasioiden osalta talouspäällikkö. Lukion rehtorin vastuulle määriteltiin lukion, kirjaston ja kansalaisopiston henkilöstöstä ja toiminnasta vastaaminen ja talouspäällikön vastuuksi talouden vastuu. Kunnanjohtaja nimettiin hyvinvointilautakunnan esittelijäksi. Toteutettu muutos pienentää kustannuksia ja edellyttää toimijoilta aktiivista yhteistyötä.

2. Hallintosäännön ja palkkiosäännön päivittäminen valtuustokaudelle 2025-2029

Kunnanvaltuusto päivitti hallintosääntöä kaksi kertaa vuoden 2025 aikana, ensimmäisen kerran kokouksensa 27.1.2025 §:ssä 3 ja toisen kerran kokouksensa 6.10.2025 §:ssä 57. Hallintosäännön päivittämisen taustana molemmilla kerroilla olivat organisaatiomuutokset.

Luottamushenkilöitä sekä viranhaltijoita ja työntekijöitä koskeva palkkiosääntö ja palkkiot hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksen 26.5.2025 §:ssä 22. Palkkiosääntöön täsmennettiin vuosipalkkioon sisältyviä luottamustehtäviä.

Uuden valtuuston kouluttaminen ja perehdyttäminen

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria järjesti uusille valtuutetuille koulutusta neljä kertaa elo-syyskuun vaiheessa. Koulutuksissa paneuduttiin kunnan toimintaan käytännössä, luottamushenkilöön viestijänä, luottamushenkilön tehtäviin käytännössä ja talouden ohjaukseen kunnassa.

Kunnanvaltuusto perehtyi vuoden 2025 iltakouluissa ja seminaareissaan seuraaviin kokonaisuuksiin:

24.2.2025 Valtuuston iltakoulu; Kunnan henkilöstöasiat sekä kunnan ja hyvinvointialueen hyte-yhdyspintojen linjaukset

21.8.2025 Uuden valtuuston koulutus Kalevalasalissa; Kunnan toiminta käytännössä – vastuut, oikeudet ja velvollisuudet

25.8.2025 Emeritusprofessori, neuvotteleva lakimies Matti Tolvanen; Luottamushenkilön rooli johtajana akselilla strateginen vs. operatiivinen.

Palvelupäällikkö Marjatta Rummukainen; Pohjois-Karjalan työllisyysalueen toiminta ja palvelut

28.8.2025 Uuden valtuuston koulutus Kalevalasalissa; Luottamushenkilön tehtävät käytännössä – vastuut, oikeudet ja velvollisuudet

4.9.2025 Uuden valtuuston koulutus Kalevalasalissa; Talouden ohjaus kunnassa

11.9.2025 Uuden valtuuston koulutus Kalevalasalissa; Luottamushenkilö viestijänä

20.10.2025 Yhtiöittäminen; Teemu Turunen

Uuden koulun hankesuunnittelu; Osmo Karttunen ja Lasse Nevalainen, OK Arkkitehdit Oy

Keskeisten kuntayhtiöiden ajankohtaiskatsaukset

10.11.2025 Valtuutetut keskustelivat seminaarissa tulevasta kouluhankkeesta ja menossa olevista investoinneista.

Kuva 5, Kunnanvaltuutetut vierailulla Möhkön Arboretumilla.

Kuva 6, Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Hannu Hoskosta muistettiin Suomen valkoisen ruusun I luokan ritamerkin SVR_R1 johdosta.

Kuva 7, Ilomantsin kunnan 150-juotisjuhlavuoden kunniaksi kunnanvaltuusto istutti 26.5.2025 kolme kääpiökuusen tainta Möhkön Arboretumin puulajipuistoon.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

10 KUNNANVALTUUSTO	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintatuotot			
Myyntituotot	27 749	5 500	5 445
Muut toimintatuotot	418	0	0
Toimintatuotot yhteensä	28 167	5 500	5 445
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-107 181	-66 327	-74 121
Palkat ja palkkiot	-97 636	-60 860	-65 035
Henkilösivukulut	-9 545	-5 467	-9 087
Eläkekulut	-8 333	-4 629	-8 380
Muut henkilösivukulut	-1 212	-838	-706
Palvelujen ostot	-48 187	-39 002	-43 568
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 143	-4 990	-4 669
Muut toimintakulut	-1 052	-7 640	-2 231
Toimintakulut yhteensä	-159 563	-117 959	-124 589
Toimintakate	-131 396	-112 459	-119 145

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas

Kuva 8, Iломансин kunnan 150-vuotisjuhlavuosi aloitettiin Kalevalasalissa kansalaisopiston aikuisten näytelmäkerhon esittämällä musiikinäytelmällä Karjalan Helmi. Musiikinäytelmän Iломансин kunnalle juhlavuoden kunniaksi kirjoitti teatteriohjaaja Lauri Jänis.

Käyttötalouden toteutuminen

KUNNANVALTUUSTO

Menot ilman poistoja	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 500	0	5 500	5 445	-55
Toimintakulut	-117 959	0	-117 959	-124 589	-6 630
Toimintakate	-112 459	0	-112 459	-119 145	-6 686
Käyttöomaisuus €					
Arvo 1.1.2025					
Siirto toimielimien välillä					
Hankinnat					
Vähennykset					
Poistot					
Arvo 31.12.2025					

Kunnanvaltuuston käyttötalouden toimintatuotot toteutuivat lähestulkoon alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Toimintakuluista henkilöstökulut ja palvelujen ostot ylittyivät. Uuden valtuustokauden aluksi luottamushenkilöille järjestettiin perehdytyskoulutusta ja uusittiin luottamustehtävässä käytettävät laitteet. Vuonna 2025 ei ollut vaaleja.

Kuvat 9, 14. Divisioonan perinneyhdistys ry:n nuoriso- ja perinnepäivä sekä kunnan 150-vuotisjuhlakonsertti vietettiin liikuntahallilla 15.8.2025. Päivä aloitettiin koululaisten yhteisellä juhlallisella lipunnostolla. Karjalan lennosto suoritti ylilennon kirkonkylän yli.

Kuva 10, Nuoriso- ja perinnepäivä huipentui klo 19 liikuntahallilla järjestettyyn avoimeen iltajuhlaan, jonka musiikista vastasi Savo-Karjalan sotilassoittokunta solistinaan oopperalaulaja Jukka Romu.

Kuva 11, Tori-isäntä Jarmo Bambergia muistettiin 25-vuotisesta tori-isännyydestä.

Kuva 12, Kunnan tapahtumatoimikunnan ideoimat ohjelmalliset kesätorit kokoavat runsaasti osallistujia.

6.1.3 Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tärkeimpinä lautakunnan toimintatapoina tehtävänsä täyttämiseksi ovat katselmukset, kuntalaisten kuuleminen, viranhaltijoiden kuuleminen, toimielinten toimintojen tarkastus ja ajantasainen puuttuminen epäkohtiin.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

TULOSLASKELMA

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-7 557	-8 309	-7 152
Palkat ja palkkiot	-7 273	-7 548	-6 405
Henkilösivukulut	-285	-761	-747
Eläkekulut	-266	-684	-725
Muut henkilösivukulut	-18	-77	-21
Palvelujen ostot	-16 603	-17 382	-18 148
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-820	0	-117
Muut toimintakulut	0	0	-36
Toimintakulut yhteensä	-24 980	-25 691	-25 453
Toimintakate	-24 980	-25 691	-25 453
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-24 980	-25 691	-25 453

Tilivelvolliset

Tarkastuslautakunta

Tavoitteet

Määrätavoitteet	TP2023	TP2024	TP2025
Tilintarkastajan lakisääteiset tarkastuspäivät	10	10	10
Kokousten määrä	11	9	8
Kuntalaisten kuuleminen	23	30	30
Katselmukset	2	4	0
Viranhaltijoiden kuuleminen	5	6	3

Käyttötalouden toteutuminen

TARKASTUSLAUTA- KUNTA

Menot ilman poistoja	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	To-teuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0		0	0	
Toimintakulut	-25 691	0	-25 691	-25 453	238
Toimintakate	-25 691	0	-25 691	-25 453	238
Käyttöomaisuus €					
Arvo 1.1.2025					
Siirto toimielimien välillä					
Hankinnat					
Vähennykset					
Poistot					
Arvo 31.12.2025					

Tarkastuslautakunnan käyttötalouden kustannukset toteutuivat lähes laaditun talousarvion mukaisesti. Tarkastuslautakunnalle ei kerry toimintatuottoja.

6.1.4 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallituksen alaisena toimivat palvelukokonaisuudet tuottavat laadukkaita ja ajantasaisia palveluita sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Elinvoima- ja maaseutupalvelut tukevat ja kasvattavat yritysten toimintaa. Työllisyyden hoidossa tavoitteena on toimivan asiakasprosessin ja toimijoiden hyvän yhteistyön kautta monipuolinen keinovalikoima työttömyyden vähentämiseen.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Luottamushenkilöstöhallinto

Toimiva luottamushenkilöhallinto tekee tarvittavat päätökset oikea-aikaisesti selkeän ja johdonmukaisen valmistelun pohjalta.

Työllisyys, elinvoima- ja maaseutupalvelut

Kunta edistää työllistymistä yhteistyössä TE-toimiston ja muiden työllisyyttä edistävien kumppaneidensa kanssa uusia toimintamalleja ja työtapoja hakien. Yrityskentällä tavoitteena on uusien työpaikkojen luominen ja nykyisten työpaikkojen ja palveluiden turvaaminen muun muassa yritysten omistajanvaihdostilanteissa.

Kehittämisen painopisteenä on luonnonvaroihin ja osaamiseen perustuva yrittäjyys. Yrittäjyyttä edistetään luomalla aitoja kilpailuetuja ja turvaamalla yrittäjille maksuttomat ohjaus- ja neuvontapalvelut Business Joensuu Oy:ltä.

Maaseutupalvelut hoitavat maatalousyrittäjien EU- ja kansallisten tukien haku- ja maksatusprosesseja sekä edistävät yhdessä elinvoimatoiminnan kanssa kylätoimintaa sekä maaseutu- ja kausiasumista.

Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut tuottavat ajantasaista ja luotettavaa tietoa hallinnon tueksi sekä laadukasta palvelua niin sisäisille kuin ulkoisille asiakkaille tavoitteenaan hyvä hallintokulttuuri ja tasapainoinen talous. Kunta ostaa palkkahallinnon ja osan kirjanpito- ja talouspalvelusta Meidän IT ja talous Oy:ltä. Ruokapalvelut ja laitoshuolto siirtyvät vuoden 2023 alusta Polkka Oy:n tuottamiksi palveluiksi.

Konserni

Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tehtävänä on tuottaa niille määrätyt tai annetut tehtävät tuloksekkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena huomioiden.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

TULOSLASKELMA

15 KUNNANHALLITUS

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintatuotot			
Myyntituotot	993 753	589 645	505 697
Maksutuotot	120	220	0
Tuet ja avustukset	218 282	40 000	53 275
Muut toimintatuotot	5 725	5 350	39 807
Toimintatuotot yhteensä	1 217 879	635 215	598 779
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-1 217 788	-980 194	-907 408
Palkat ja palkkiot	-1 031 994	-746 915	-746 793
Henkilösivukulut	-185 794	-233 279	-160 615
Eläkekulut	-166 350	-209 035	-144 437
Muut henkilösivukulut	-19 444	-24 244	-16 179
Palvelujen ostot	-1 076 252	-1 856 778	-2 375 102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 552	-12 556	-21 616
Avustukset	-486 378	-845 360	-725 248
Muut toimintakulut	-168 337	-168 464	-135 103
Toimintakulut yhteensä	-2 966 306	-3 863 352	-4 164 477
Toimintakate	-1 748 428	-3 228 137	-3 565 698

Tilivelvolliset

kunnanjohtaja Marjut Ahokas

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Talouden tasapainosta huolehtiminen

Talouden tasapainosta on huolehdittu organisaatiomuutoksilla väestömäärää ja palvelutarpeita vastaavaksi. Talouden toteutumista on seurattu ajantasaisesti ja pieniinkin poikkeamiin on reagoitu nopeasti. Talousarvion toteumat on viety toimielinten tietoon säännöllisesti. Talouden hoitoon on haettu ennakoivaa toimintatapaa siten, että myös tulevien vuosien tiedossa olevat muutokset otetaan huomioon talouden suunnittelussa.

2. Organisaatorakenteen toteutumisen seuranta

Kunnanhallitus on seurannut toteutuneita organisaatiomuutoksia ja antanut niistä palautetta. Seurannan on sovittu jatkuvan myös vuonna 2026.

3. Konsernirakenteen muutosten valmistelu ja koordinoiminen

Kunta vei yhtiöittämistä eteenpäin vuoden 2025 aikana hankkimalla omistukseensa Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen ja Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalon osakekannat. Nämä yhtiöt ovat valmiita fuusioitavaksi kunnan nimeämään tilapalveluyhtiöön, esimerkiksi Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:öön. Yhtiöittämisen hidasteena ja haasteena on muutamien kuntayhtiöiden vuoden 2025 nopeasti heikentynyt taloustilanne ja arviot tulevasta kehityksestä. Mikäli kunta pääomittaisi yhtiöitä yhtiöittämisen / fuusioiden yhteydessä, pitäisi sille olla lain mukaiset perusteet. Yhtiöittämisen jatkotoimenpiteitä esitetään vuonna 2026 sen jälkeen, kun niiden tilinpäätökset ja arviot tulevasta kehityksestä on analysoitu.

4. Monipuolisten yrityspalvelujen järjestäminen Business Joensuu Oy:n ostopalveluna tavoitteena olemassa olevien työpaikkojen säilyminen ja uusien syntyminen

Kunta on tarjonnut paikkakunnan yrittäjille maksuttomat yritysneuvonnan palvelut ostamalla ne Business Joensuu Oy:ltä. Business Joensuun tehtävänä on palvella kaikkia ja kaikissa elämänskaarensa vaiheissa olevia yrityksiä.

Ilomantsin kuntavastaava yritysasiantuntija tuottaa paikalliset palvelut yrityksille sekä toimii yhteyshenkilönä muihin yhtiön asiantuntijoihin ja palveluvalikoimaan. Sovittaessa kuntavastaava tai muu yhtiön edustaja osallistuu myös kuntaorganisaation toimintaan, mikä Ilomantsissa tarkoittaa asiantuntijajäsenyyttä ja laajennetussa johtoryhmässä ja esittelyjä kunnan toimielimille. Ilomantsin kuntavastaavana toimi Timo A. Hartikainen. Yhteistyön kulujen kattamiseksi kunta maksaa vuosittain Business Joensuu Oy:lle vuosimaksua, joka vuonna 2025 oli 27,26 € ialv/ asukas.

Yritysneuvontapalvelujen lisäksi kunnan rooli elinvoimatyössä on tonttien ja tilojen järjestäminen yrityksille. Toimitilojen vuokraamisesta vastaa kunnan tytäryhtiö Ilomantsin Yrityskiinteistöt

Yrittäjille kohdistetuissa tilaisuuksissa ja kampanjoissa tavoitettiin 102 asiakasta. Kampanjoista ja tilaisuuksista näkyvin oli Business Joensuun ja kunnan yhteistyössä toteutettu Mitä kuuluu yrittäjä -kampanjaviikko.

Viime vuonna Ilomantsissa oli 245 yritystä. Luku sisältää ennakkoperintärekisteriin kuuluvat yritykset pois lukien maa-, metsä-, ja kalatalousyritykset. Vuonna 2025 Ilomantsiin perustettiin yhdeksän uutta yritystä ja 11 yritystä lopetti toimintansa. Omistajanvaihdosprosessissa asiakkaita oli 16. Yrityskauppoja syntyi neljä. Lisäksi yhdessä yrityksessä tehtiin sukupolvenvaihdos.

Business Joensuun talous- / rahoitusneuvonnan asiakkaita oli viime vuonna 11. Haettujen hankkeiden kokonaisuromäärä oli 415 000 €. Yhtiön järjestämiin kasvuvalmennuksiin osallistui 19 yritystä. Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-indeksi oli 85. Vastaajia kyselyyn oli 15. Business Joensuun 22 yritysasiantuntijaa palveli ilomantsilaisia asiakkaita vuonna 2025.

5. Kumppanuuksista huolehtiminen ja verkostoyhteistyön vahvistaminen varautumisessa, tapahtumien järjestämisessä sekä edunvalvonnassa

Kumppanuus useiden eri toimijoiden kanssa nousi vahvasti esille vuonna 2025 kunnan viettäessä 150-vuotisjuhlavuottaan. Kunnanhallituksen alainen tapahtumatoimikunta suunnitteli kesätorien ohjelmat ja haki järjestökumppaneita toteuttamaan 12 kappaletta juhlavuoden tapahtumia. Tapahtumien teemoiksi valikoitui esimerkiksi fyysisen ja psyykkisen terveyden edistäminen, paikallisretkeily ja lelukoira-kerho.

Kunta järjesti kumppaneidensa kanssa juhluvuonna kolme isoa tilaisuutta. Juhlavuosi aloitettiin kunnan teatteriohjaaja Lauri Jänikseltä tilaamalla Karjalan Helmi -näytelmällä. Elokuussa juhlittiin yhdessä 14. Divisioonan Perinneyhdistyksen kanssa järjestetyssä nuoris- ja perinnepäivässä, joka huipentui liikuntahallilla pidettyyn sotilassoittokunnan ja oopperalaulaja Jukka Romun konserttiin. Marraskuun lopussa kunta oli Ilomantsin Yrittäjät ry:n kumppanina liikuntahallilla järjestetyissä joulumyyjäisissä, joissa kunta tarjosi Ilomantsin Mieslaulajien esityksen ja 2 x 150 annosta joulupuuroa.

Juhlavuoden aikana kunta osallistui kumppanina moniin eri tapahtumiin, muun Karhufestivaaliin, Villiruokafestivaaliin sekä Ilomantsin Yrittäjät ry:n organisoimaan Kuutamolla -tapahtumaan. Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetut tapahtumat, kesätorit ja torikauden päättänyt Möhkössä järjestetty kiertävä toripäivä saivat paljon hyvää palautetta.

Jo kolmannen kerran syyskuussa järjestetty turvallisuusilta kokosi ison osallistujamäärän kuulemaan poliisin, puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen ja pelastuslaitoksen asiantuntijoiden ajankohtaisia asioita turvallisuudesta ja sen edistämisestä. Kunta hyödynsi myös Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen ylläpitämää riskiarviota ja varautumisen yhteistyötä Joensuun ja vaara-alueiden paikallisessa valmiustyöryhmässä sekä hyödynsi Suomen Kuntaliiton Turvallinen ja kriisikestävä verkoston ohjeita toiminnassaan.

Kuva 13, Kansallisen veteraanipäivän juhla muistuttaa perinteen siirtämisen merkityksestä. Kuvassa Sotiemme 1939-1945 Ilomantsin perinnetoimikunnan edustaja ja nuoret lähdössä viemään seppelettä sankarihautausmaalle.

Kuva 14, Kuvassa veteraanijärjestöjen liput, jotka jäävät pois käytöstä veteraanien perinnetyön siirryttyä Tammenlehvän perinneaikaan.

Maaseutuasiat

Alkutuotanto

Tukia hakeneiden maatilojen lukumäärä väheni yhdeksällä 70 tilaan vuonna 2025. Maksettujen tukien ja korvausten kokonaismäärä vähentyi 56 735 eurolla 1,53 M€:oon. Kokonaistuesta yhteistointialueella käsiteltävän tuen osuus oli 1,33 M€, loput 193 515 euroa tuista on käsitelty ELY-keskuksessa.

Tilojen keskipeltoala pieneni 2,45 hehtaarilla 25,68 hehtaariin ja kokonaispeltoala pieneni 348 hehtaarilla 1875 hehtaariin. Kokonaispinta-ala oli 1988 hehtaaria. Pelto on pääsääntöisesti säilynyt viljelyssä, tuenhakija vain on vaihtunut toiseen kuntaan. Rehunurmikasvien pinta-ala oli 1202 hehtaaria. Seuraavaksi suurin kasvilajiryhmä oli hedelmä- ja marjakasvit 209 hehtaaria. Viljakasvien viljelyala oli 101 hehtaaria ja kesantojen ja luonnonhoitonurmien pinta-ala 203 hehtaaria. Ilomantsissa oli vuonna 2025 viljelyksessä 145 hehtaaria mustaherukkaa, 33 hehtaaria punaherukkaa, 4 hehtaaria valkoherukkaa ja 16 hehtaaria karviaista. Herukka-ala väheni kolme hehtaaria edellisestä vuodesta. Pohjois-Karjalan kunnista herukkaa ja karviaista tuotetaan eniten Ilomantsissa. Luomusopimusten määrä säilyi kuudessa tilassa ja luomutuotannossa oli n. 330 hehtaaria, mikä on n. 17 % kokonaisalasta.

Lypsykarjatilojen lukumäärä säilyi ennallaan viidessä. Maidon kokonaistuotanto lisääntyi 1,35 miljoonaan litraan. Tilakohtainen maitomäärä oli keskimäärin 270 522 litraa. Kotieläimiä oli 16 tukea hakevalla tilalla. Eläinten hyvinvointikorvausta haki kahdeksan tilaa.

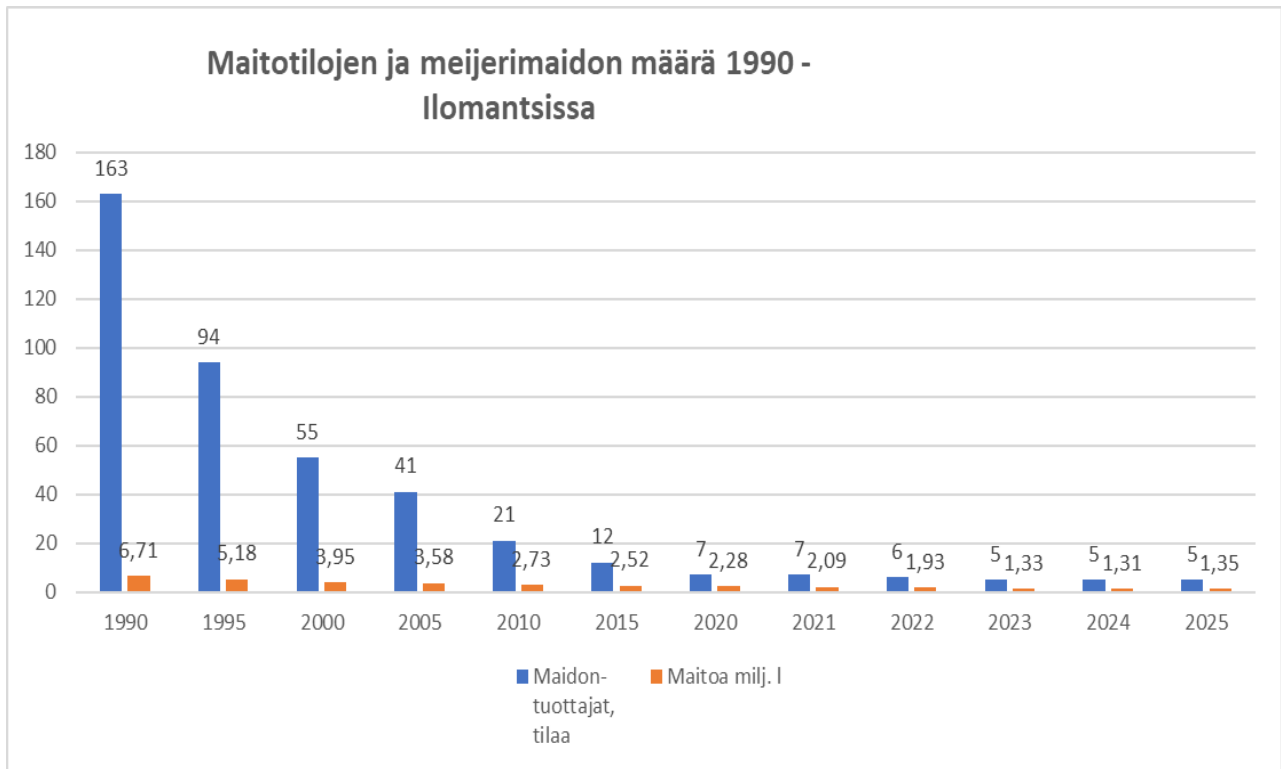
Vuonna 2025 ilmoitettiin 14 suurpetojen aiheuttamaa vahinkoa. Vahingoista korvattava summa oli yhteensä noin 13 018 €. Valkoposkihanhien aiheuttamia vahinkoja ei ilmoitettu vuonna 2025 lainkaan.

Maatilojen omistajanvaihdoksia ei tapahtunut lainkaan, mutta yksi uusi tila perustettiin ilman investointirahoitusta. Maatalouden investointitukia ei myönnetty yhtään. Ilomantsin kunnan tukea maatilojen suunnittelupalveluihin maksettiin 31 tilalle yhteensä 2167,50 euroa.

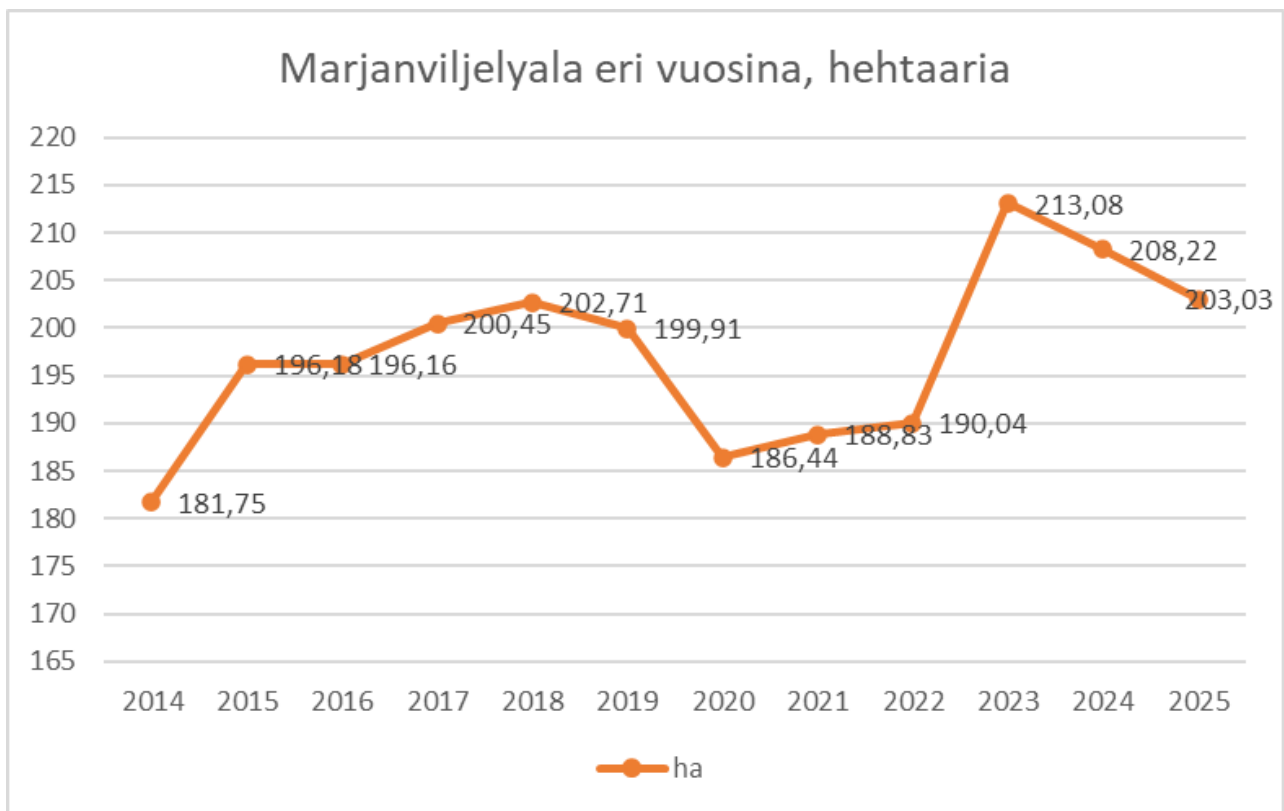
Hanke- ja pienyritystoiminta

Ilomantsin osalta on oltu mukana 12 hankkeessa. Leaderista rahoitettiin Ilomantsissa 10 hanketta 160 712,90 € ja yritystukea sai viisi hakijaa yhteensä 19 000 €. Maaseudun yrityspuolelle Pohjois-Karjalan ELY-keskus myönsi maaseuturahastosta tukea kolmeen kohteeseen, yhteensä 373 584 €.

Ilomantsin kunta maksoi kylätoimikuntien perus- ja kylätaloavustusta sekä investointi- ja toimintaavustusta 19 kylätoimikunnalle yhteensä 30 000 €.

Taulukko 6, Maitotilojen ja meijerimaidon määrä 1990 - Iloanta

Taulukko 7, Marjanviljely hehtaarit vuonna 2025.

Käyttötalouden toteutuminen

KUNNANHALLITUS

Menot ilman poistoja	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	786 229	-151 014	635 215	598 779	-36 436
Toimintakulut	-3 863 352	0	-3 863 352	-4 164 477	-301 125
Toimintakate	-3 077 123	-151 014	-3 228 137	-3 565 698	-337 561
Käyttöomaisuus €					
Arvo 1.1.2025				4 993 178	
Siirto toimielimien välillä					
Hankinnat				237 114	
Vähennykset				-12 785	
Poistot				-131 524	
Arvo 31.12.2025				5 085 983	

Toimintatuotoista metsän myyntitulot kertyivät laadittua talousarviota paremmin. Lisäksi Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä ylitti talousarvion. Toimintatuotot kertyivät 94,3 %:sti.

Toimintakuluista palvelujen ostot kertyivät talousarviota suurempina. Kunta maksoi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palkkaharmonisaatiota koskevat laskut sekä varautui korkokulujen maksamiseen. Palkkaharmonisaatioon varattiin yhteensä 1 135 566,65 €, josta 192 138,65 € korkokuluihin. Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista oli riittävä. Toimintakulut toteutuivat 107,8 %:sti.

Verotulot kertyivät ennakoitua suurempina ja olivat 11,1 M€. Vastaavasti valtionosuuksissa jäätin ennakoidusta. Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkastaa toisen asteen koulutuksen oppilas-/opiskelijamäärät vuosittain joulukuussa, mikä vaikuttaa OKM:n valtionosuuden määrään kyseisenä talousarviovuotena. Poistot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Kuva 15, Turvallisuusilta pidettiin 10.9.2025. Illan aikana kuultiin vierailijoita ja käytiin keskustelua turvallisuudesta. Tilaisuudessa olivat asiantuntijoina Itä-Suomen poliisin, pelastuslaitoksen, puolustusvoimien sekä Pohjois-Karjalan rajavartioston edustajat.

Kuva 16, Kunta ja Business Joensuu Oy olivat mukana yrittäjien arjessa ja juhlassa, osa 1.

Kuva 17, Kunta ja Business Joensuu olivat mukana yrittäjien arjessa ja juhlassa, osa 2

Kuva 18, Kunta ja Business Joensuu olivat mukana yrittäjien arjessa ja juhlassa, osa 3.

Kuva 19, Ilomantsin Yrittäjät ry:n valitsemaa Vuoden 2025 yrittäjää, Karjalan Rakentajat Oy:tä, onniteltiin ravintola Parppeinpirtillä järjestetyssä yrittäjäjuhlassa 15.11.2025.

Kuva 20, Ilomantsin Yrittäjien elämäntyöpalkinnon saivat matkailuyrittäjät Elvi ja Jorma Lemmetyinen, sekä hotelli- ja huonekaluyrittäjä Jouko Heimonen.

6.1.5 Hyvinvointilautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsi tarjoaa laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä järjestää aktiivista elämää edistäviä palveluita kuntalaisille.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Hallinto

Hallinto johtaa ja kehittää tasapuolisesti sivistystoimen eri sektoreita sekä luo henkilökunnalle mahdollisuudet toteuttaa asetetut tavoitteet. Pielisen-Karjalan musiikkiopisto tarjoaa lapsille ja nuorille korkeatasoista musiikinopetusta.

Maahanmuutto

Maahanmuuttajapalvelu tarjoaa neuvontaa maahanmuuttajille ja auttaa hoitamaan viranomaisasioita.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus tarjoaa hyvää ja turvallista perushoitoa ja lapsen ikä- ja kehitystasoa vastaavaa toimintaa.

Perus- ja lukio-opetus

Perus- ja lukio-opetus tarjoavat laadukasta perus- ja yleissivistävää opetusta.

Kirjasto

Kirjasto edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee paikallista kulttuuritoimintaa ja kansalaisaktiivisuutta.

Liikunta ja nuoriso

Tarjoaa monipuolisia liikuntaharrastuksia ja järjestää nuorten ja erityisnuorten kasvua edistävää toimintaa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto järjestää vapaan sivistystyön koulutusta.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

TULOSLASKELMA

32 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintatuotot			
Myyntituotot	321 272	186 450	479 314
Maksutuotot	203 019	147 600	195 287
Tuet ja avustukset	93 791	112 000	112 328
Muut toimintatuotot	17 301	11 510	16 526
Toimintatuotot yhteensä	635 383	457 560	803 455
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-5 196 181	-5 657 968	-5 203 358
Palkat ja palkkiot	-4 183 941	-4 573 243	-4 205 275
Henkilösivukulut	-1 012 240	-1 084 725	-998 084
Eläkekulut	-921 761	-930 578	-899 905
Muut henkilösivukulut	-90 479	-154 147	-98 179
Palvelujen ostot	-3 082 946	-3 054 173	-2 954 192
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-179 685	-199 770	-147 974
Avustukset	-91 254	-96 500	-74 773
Muut toimintakulut	-1 329 019	-1 350 300	-1 332 159
Toimintakulut yhteensä	-9 879 085	-10 358 711	-9 712 456
Toimintakate	-9 243 702	-9 901 151	-8 909 001

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Uuden koulun suunnittelutyöhön osallistuminen

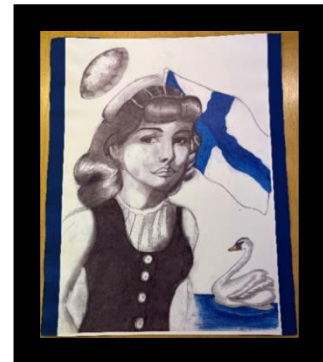
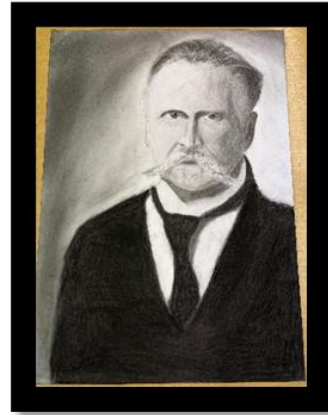
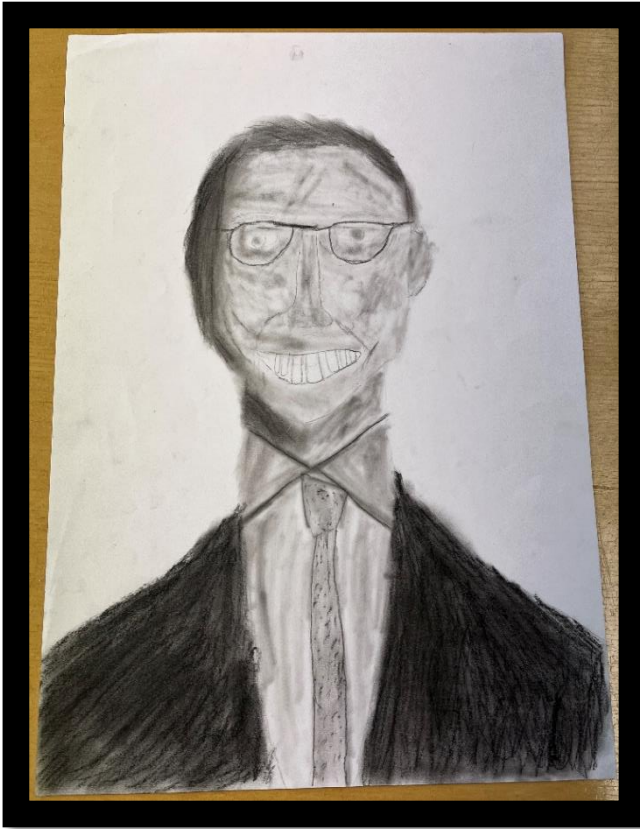
Uuden koulun suunnittelu lähti liikkeelle tilojen tarpeen kartoittamisesta oppilasennusteen mukaan. Siihen ovat osallistuneet pienemmän työryhmän lisäksi myös opettajat.

2. Kotoutumispalvelujen kehittäminen uudistuvaa lainsäädäntöä vastaavaksi

Laki kotoutumisen edistämisestä tuli voimaan vuoden 2025 alusta ja toi kunnille lisää velvoitteita. Ilomantsissa on sovittu monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisestä Joensuun kaupungin kanssa ja kotouttamispalveluja on kehitetty laajassa yhteistyössä osana maakunnan alueen kotouttamisen ELO-hanketta.

3. Sivistysosaston organisaatiomuutoksen käytäntöön vieminen

Sivistystoimen organisaatiota muokattiin kaksi kertaa vuoden 2025 aikana. Lokakuussa käyttöön otetussa organisaatiomallissa lukion rehtori vastaa lukiosta, toimii kansalaisopiston rehtorina ja kotoutumisen hallinnosta vastaavana viranhaltijana sekä toimii vanhus- ja vammaisneuvoston esittelijänä. Henkilöstöpäällikkö johtaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, hyvinvointilautakunnan alaisten liikuntapalvelujen sekä nuorisotoimen toimialaa henkilöstön ja toiminnan osalta. Taluspäällikkö vastaa hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen taloudesta. Kunnanjohtaja toimii hyvinvointilautakunnan esittelijänä. Kunnanhallitus seuraa organisaatiomuutoksen toteutumista.

Kuva 21, Kuvakollaasi Pogostan koulun oppilaiden palkituista töistä, Itsenäinen Suomi oppilaiden ilmaisemana

Käyttötalouden toteutuminen

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Menot ilman poistoja	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	457 560	0	457 560	803 455	345 895
Toimintakulut	-10 447 012	88 301	-10 358 711	-9 712 456	646 255
Toimintakate	-9 989 452	88 301	-9 901 151	-8 909 001	992 150
Käyttöomaisuus €					
Arvo 1.1.2025				551 450	
Siirto toimielimien välillä					
Hankinnat				10 070	
Vähennykset					
Poistot				-34 718	
Arvo 31.12.2025				526 802	

Toimintatuotoissa kotikuntakorvaukset toteutuivat talousarviota suurempina. Lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan kotikunnan korvaus laskutetaan oppilaan koulupäivien mukaan loppuvuodesta. Kotoutumisen edistämiseksi annetun lain mukaiset kustannusten korvaukset kasvattivat toimintatuottoja. Toimintatuotot toteutuivat 175,6 %:sti.

Toimintakuluista henkilöstökulut toteutuivat ennakoitua pienempinä. Etenkin varhaiskasvatuksessa kelpoisen henkilöstön rekrytointi on haasteellista. Toiseksi suurimpaan menoerää eli palvelujen ostoihin sisältyy muun muassa Polkan ravitsemus- ja laitoshuolto- sekä kuljetuspalvelut. Polkan osalta kustannukset ovat reilu 1 M€ ja kuljetusten osalta 1,1 M€. Toimintakulut toteutuivat 93,8 %:sti.

Kuva 22, Kouluruokailtaa vietettiin 9.4.2025 keittiöruokalan salissa. Polkka oy kertoi toiminnastaan ateria- ja laitoshuoltopalvelujen tuottajana varhaiskasvatuksessa ja koulussa.

6.1.6 Kuntaympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsin rakennettu ympäristö on hyvin hoidettu ja viihtyisä. Sisäisille asiakkaille annettavilla palveluilla tuetaan kunnan peruspalveluiden tuottamista.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Maankäyttö ja ympäristö

Tulosalue vastaa kunnan maa-alueiden käytöstä ja kaavoitusasioista, huolehtii rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja asuntotoimen viranomaistehtävistä, tarjoaa sisäisille asiakkaille suunnittelu-, rakennuttamis- ja toimistopalveluita ja kehittää teknisen sektorin toimintoja.

Toimitilat

Tulosalue huolehtii kunnan kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon tehtävistä sekä tarjoaa rakentamispalveluita sisäisille asiakkaille.

Kuntatekniikka

Tulosalue huolehtii muun muassa kunnallistekniikan sekä taajaman liikenne- ja viheralueiden kunnosta.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

TULOSLASKELMA

40 KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintatuotot			
Myyntituotot	923 515	992 264	955 296
Maksutuotot	23 763	23 000	12 452
Tuet ja avustukset	1 715	0	3 150
Muut toimintatuotot	3 008 880	3 022 831	3 055 522
Toimintatuotot yhteensä	3 957 872	4 038 095	4 026 420
Valmistus omaan käyttöön			
Valmistus omaan käyttöön	33 769	24 000	14 746
Valmistus omaan käyttöön yhteensä	33 769	24 000	14 746
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-1 024 873	-981 443	-874 273
Palkat ja palkkiot	-747 862	-754 976	-708 629
Henkilösivukulut	-277 011	-226 467	-165 645
Eläkekulut	-265 518	-201 366	-149 027
Muut henkilösivukulut	-11 493	-25 101	-16 618
Palvelujen ostot	-1 135 060	-826 075	-904 949
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 130 125	-1 016 900	-1 134 083
Avustukset	-99 387	-120 000	-106 774
Muut toimintakulut	-1 176 412	-1 193 923	-1 328 579
Toimintakulut yhteensä	-4 565 858	-4 138 341	-4 348 658
Toimintakate	-574 217	-76 246	-307 492

TOIMITILAT

Toimitiloissa on henkilöstön vähenemisen takia kunnan kiinteistönhoito ja kiinteistöpäivystys suurelta osin ulkoistettu.

Kiinteistöhoiton ja kunnossapidon päivittäisissä töissä on yhdistetty toimitilojen ja kuntatekniikan henkilöstö.

Toimitilat ei vastaa enää Toivonlahden kiinteistönhoidosta mutta hoitaa edelleen uimahalliosan kiinteistönhoidon ja kunnan vesilaitospäivystys hälytys- ja viikonlopun työt.

Hyvinvointialue on irtisanonut vuokraamansa kiinteistöt. Uusien vuokrasopimusten neuvottelut on kesken.

RAKENNUSVALVONTA JA MUU MAANKÄYTTÖ

Rakentamislain voimaantulon ja käytäntöjen yhtenäistämisen takia on vuoden alusta rakennusvalvonnassa ja ympäristötoimessa otettu käyttöön sähköinen lupapalvelu (lupapiste).

Uuden lain myötä on lupamäärät tippuneet mutta vastaavasti kyselyt ja neuvontapyyntöjen määrä on kasvanut huomattavasti.

Uusittavien tontinvuokrasopimusten määrä kasvaa seuraavina vuosina.

ASUNTOJEN VUOKRAUS

Kunnan suoraan vuokrattavien asuntojen määrä on vähäinen, mutta pääsääntöisesti kaikki on vuokrattu.

Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii kuntaympäristölautakunta, joka vastaa ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä sekä muista ympäristönsuojelun lakisääteisistä viranomaistehtävistä.

Valvontatoimet painottuivat maa-ainesten ottamistoimintaan sekä kuntalaisilta tulleisiin ilmoituksiin. Lupa-asioita ja viranomaispäätöksiä oli käsittelyssä edellisvuotta vähemmän. Lausuntoja annettiin valtion lupaviranomaiselle sekä alueelliselle jätehuoltoviranomaiselle. Aktiivista verkostoitumista jatkettiin osallistumalla mm. Pohjois-Karjalan biosfäärialueen ohjausryhmätoimintaan, erilaisiin vesien-suojelutyöryhmiin sekä ympäristörikostorjunnan yhteistyöhön.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Talusveden laatu täyttää STM:n asetuksen mukaiset raja-arvot
Täyttää laatuvaatimukset.
2. Lupapäätös kolmen kuukauden jälkeen lopullisen hakemuksen jättämisestä.
Päätökset on tehty 1-2 viikon sisällä, kun tarvittavat asiakirjat on toimitettu.
3. Energiakulutuksen vähentäminen 7,5 % vuoden 2025 loppuun mennessä.
Ei todennettu.

Käyttötalouden toteutuminen

KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Menot ilman poistoja	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 086 081	-23 986	4 062 095	4 041 166	-20 929
Toimintakulut	-4 190 040	51 699	-4 138 341	-4 348 658	-210 317
Toimintakate	-103 959	27 713	-76 246	-307 492	-231 246
Käyttöomaisuus €					
Arvo 1.1.2025				18 577 524	
Siirto toimielimien välillä					
Hankinnat				1 606 753	
Vähennykset					
Poistot				-743 123	
Arvo 31.12.2025				19 441 154	

Toimintatuotoissa vesi- ja jätevesimaksut kertyivät lähes talousarvion mukaisesti. Rakennusvalvonnan ja -tarkastuksen tehtävät ovat vähentyneet eikä niissä saavutettu tuottotavoitetta. Toimintatuotot kertyivät 99,7 %:sti.

Toimintakuluista henkilöstökulut ovat laskeneet kiinteistönhoidon ja -päivystyksen ulkoistamisen myötä, mikä vastaavasti vaikuttaa palvelujen ostoihin. Lauha syksy näkyi lämmityksessä ja sähkönkulutuksessa, kulut pysyivät talousarvion mukaisina. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat toteutuivat talousarviota suurempina. Toimintakulut toteutuivat 105,1 %:sti.

6.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 228 950,00	0,00	1 228 950,00	1 524 873,97	295 923,97
Maksutuotot	170 820,00	0,00	170 820,00	207 095,21	36 275,21
Tuet ja avustukset	303 014,00	-151 014,00	152 000,00	168 753,11	16 753,11
Muut toimintatuotot	1 726 060,00	0,00	1 726 060,00	1 798 225,31	72 165,31
Valmistus omaan käyttöön	24 000,00	0,00	24 000,00	14 746,18	-9 253,82
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 694 241,00	0,00	-7 694 241,00	-7 066 313,35	627 927,65
Palvelujen ostot	-5 328 420,00	0,00	-5 328 420,00	-5 911 334,34	-582 914,34
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 259 216,00	25 000,00	-1 234 216,00	-1 271 562,14	-37 346,14
Avustukset	-1 061 860,00	0,00	-1 061 860,00	-906 795,76	155 064,24
Muut toimintakulut	-1 392 696,00	0,00	-1 392 696,00	-1 484 476,84	-91 780,84
Toimintakate	-13 283 589,00	-126 014,00	-13 409 603,00	-12 926 788,65	482 814,35
Verotulot	10 232 000,00	360 000,00	10 592 000,00	11 142 823,62	550 823,62
Valtionosuudet	4 189 263,00	31 654,00	4 220 917,00	4 109 704,00	-111 213,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	4 376,47	4 376,47
Muut rahoitustuotot	358 850,00	0,00	358 850,00	369 166,66	10 316,66
Korkokulut	-368 300,00	30 000,00	-338 300,00	-307 580,26	30 719,74
Muut rahoituskulut	-3 250,00	0,00	-3 250,00	-199 134,02	-195 884,02
Vuosikate	1 124 974,00	295 640,00	1 420 614,00	2 192 567,82	771 953,82
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-838 614,00	-94 317,00	-932 931,00	-909 364,77	23 566,23
Arvonalentumiset			0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	286 360,00	201 323,00	487 683,00	1 283 203,05	795 520,05
Poistoeron muutos	10 556,00	0,00	10 556,00	10 556,20	0,20
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	296 916,00	201 323,00	498 239,00	1 293 759,25	795 520,25

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulojen erittely					
Kunnan tulovero	6 021 000,00	360 000,00	6 381 000,00	6 463 505,41	82 505,41
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 495 000,00	0,00	2 495 000,00	2 838 815,41	343 815,41
Kiinteistövero	1 716 000,00	0,00	1 716 000,00	1 709 823,18	-6 176,82
Kaivosmineraalivero	0,00	0,00	0,00	130 679,62	130 679,62
Yhteensä	10 232 000,00	360 000,00	10 592 000,00	11 142 823,62	550 823,62

Verotettava tulo, sen muutos sekä tuloveroprosentit edellisiltä vuosilta

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo M€	Muutos %
2014	20,25	72,1	+3 %
2015	20,75	68,1	-5,5 %
2016	20,75	68,5	+0,6 %
2017	20,75	65,5	-4,4 %
2018	20,75	65,4	-0,2 %
2019	21	65,1	-0,5 %
2020	21	64,1	-1,5 %
2021	21	63,6	-0,8 %
2022	21	63,9	+0,5 %
2023	8,36	57,3	-10,3 %
2024	8,40	50,7	-11,5 %
2025	8,60	50	-1,38 %

Kiinteistöveroprosentit

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vakituinen asunto	0,40	0,41	0,41	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muu vakituinen asunto	0,90	0,93	0,93	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Voimalaitosrakennus	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Yleishyöd. käytössä (rakennus)	0,00	0,00	0,30	0,30	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yleishyöd. käytössä (maapohja)	0,30	0,30	0,30	0,30	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,3	1,3
Yleinen kiinteistövero (rakennus)	0,85	0,93	0,93	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yleinen kiinteistövero (maapohja)	0,85	0,93	0,93	1,00	1,00	1,00	1,00	1,30	1,3	1,3

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml tasaukset	3 713 722,00	31 654,00	3 745 376,00	3 732 246,00	-13 130,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-316 094,00	0,00	-316 094,00	-368 830,00	-52 736,00
Verotulomenetysten korvaus	791 635,00	0,00	791 635,00	746 288,00	-45 347,00
Yhteensä	4 189 263,00	31 654,00	4 220 917,00	4 109 704,00	-111 213,00

6.3 Investointien toteutuminen

Toimielin/tehtäväalue		Kustannusarvio ja sen muutok- set	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2025	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.2025
KUNNANHALLITUS											
Aineeton omaisuus											
3602	Osakkeet ja osuudet	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	-168 455,00	-118 455,00	-236,9%	336,9%	-50 000,00
Menot	vs	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	-168 455,00	-118 455,00			
Tulot	vs	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Yht.	vs	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	-168 455,00	-118 455,00			-50 000,00
Aineellinen omaisuus											
Irtain omaisuus											
KUNNANHALLITUS											
3610	Koneet ja kalusto	-20 000,00		-20 000,00	0,00	-20 000,00	-16 289,00	3 711,00	18,6%	81,4%	-16 289,00
3652	Henkilöstöhallinto Personec	0,00			-60 000,00	-60 000,00	-65 152,00	-5 152,00	-8,6%	108,6%	0,00
Menot	vs	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-60 000,00	-80 000,00	-81 441,00	-1 441,00	1,8%	101,8%	
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Yht.	vs	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-60 000,00	-80 000,00	-81 441,00	-1 441,00			-16 289,00
HYVINVOINTILAUTAKUNTA											
3616	Perusopetuksen ICT-laitteisto	-30 000,00		-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 070,00	-70,00	-0,7%	100,7%	-10 070,00
Menot	vs	-30 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 070,00	-70,00	-0,7%	100,7%	
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Yht.	vs	-30 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 070,00	-70,00			-10 070,00

Toimielin/tehtäväalue	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2025	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.2025
KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA										
3793	Maa-alueiden ostot ja myynnit					12 500,00	12 500,00			
9497	Osakkeet ja osuudet myynnit					11 216,00	11 216,00			
						23 716,00	23 716,00			
TOIMITILAT										
Kunnanhallitus										
3618	Elinkeinotoimen investoinnit	-60 000,00	-20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,00
Menot	vs	-60 000,00	-20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-60 000,00	-20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00			0,00
P-K:n hyvinvointialue ja Polkan tilat										
3614	Toimitilat/hyvinvointialue	-30 000,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-20 714,00	9 286,00	31,0%	69,0%	-20 714,00
Menot	vs	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	-20 714,00	9 286,00			
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Yht.	vs	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	-20 714,00	9 286,00			-20 714,00
Sivistys ja hyvinvointi										
3608	Uimahallin korjaustoimenpiteet	-90 000,00	-80 000,00	-18 000,00	-98 000,00	-97 619,00	381,00	0,4%	99,6%	-90 000,00
3779	Liikuntahallin ylläpitokorjaukset	-80 000,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-60 555,00	-20 555,00	-51,4%	151,4%	-60 555,00
3613	Vunukan turva-, paloilm. uusinta	-30 000,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	30 000,00	100,0%	0,0%	0,00
3887	Uimahall-säätiörak. ilmanvaihtokone	-40 000,00	-40 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,00
3892	Alakoulu-lukio sisäilmakorjaukset	-20 000,00	-20 000,00	20 000,00	0,00	-7 920,00	-7 920,00	0,0%	0,0%	-7 920,00
3909	Kentän kunnostus/Liikuntahalli	-30 000,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-14 596,00	15 404,00	51,3%	48,7%	-14 596,00
3910	Koulun suunnittelu ja rakentaminen	-5 050 000,00	-50 000,00	30 000,00	-20 000,00	-22 365,00	-2 365,00	-11,8%	111,8%	-22 365,00
Menot	vs	-5 340 000,00	0,00	-290 000,00	72 000,00	-218 000,00	14 945,00	6,9%	93,1%	-195 436,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-5 340 000,00	0,00	-290 000,00	72 000,00	-203 055,00	14 945,00			-195 436,00

Toimielin/tehtäväalue	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2025	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.2025	
Tekninen											
3615	Varavoimak. siirto ruokalarak.	-10 000,00	-6 342,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 885,00	-2 885,00	-28,8%	128,8%	-10 000,00
Menot	vs	-10 000,00	-6 342,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 885,00	-2 885,00	-28,8%	128,9%	-10 000,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-10 000,00	-6 342,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 885,00	-2 885,00			-10 000,00
Toimitilat yhteensä											
Menot	vs	-5 440 000,00	-6 342,00	-350 000,00	92 000,00	-258 000,00	-236 654,00	21 346,00	8,9%	91,7%	-226 150,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-5 440 000,00	-6 342,00	-350 000,00	92 000,00	-258 000,00	-236 654,00	21 346,00			-226 150,00
KUNTATEKNIikka											
Liikennealueet											
3653	Kaavateiden kunnostukset	-40 000,00		-40 000,00	0,00	-40 000,00	-31 667,00	8 333,00	20,8%	79,2%	-31 667,00
3902	Vepsänmäen alueen teiden peruskorjaukset	-200 000,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,00
Menot yht.	vs	-240 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-31 667,00	8 333,00	20,8%	79,2%	-31 667,00
Tulot yht.	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Netto yht.	vs	-240 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-31 667,00	8 333,00			-31 667,00
Puistot ja yleiset alueet											
3905	Väyläviitoituksen ylläpito	-15 000,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,00
Menot	vs	-15 000,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

Toimielin/tehtäväalue	Kustannusarvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2025	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.2025
VESIHUOLTOLAITOS										
3647	Verkostojen saneeraus	-60 000,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-13 415,00	6 585,00	32,9%	67,1%	-13 415,00
3736	Lietelington hankinta	-200 000,00	-200 000,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,00
3843	Vesihuollon investoinnit	-3 190 000,00	-102 220,00	-1 740 000,00	280 000,00	-1 460 000,00	-1 320 180,00	9,6%	90,4%	-1 422 400,00
3865	Jätevedenpuhd./lieteas. toiminnan kehittäminen	-45 000,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-5 063,00	9 937,00	66,2%	33,8%	-5 063,00
Menot	vs	-3 495 000,00	-102 220,00	-1 975 000,00	480 000,00	-1 495 000,00	-1 338 658,00	10,5%	89,5%	-1 440 878,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-3 495 000,00	-102 220,00	-1 975 000,00	480 000,00	-1 495 000,00	-1 338 658,00			-1 440 878,00
Kuntatekniikka yhteensä										
Menot	vs	-3 750 000,00	-102 220,00	-2 015 000,00	480 000,00	-1 535 000,00	-1 370 325,00	10,7%	89,3%	-1 472 545,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-3 750 000,00	-102 220,00	-2 015 000,00	480 000,00	-1 535 000,00	-1 370 325,00			-1 472 545,00
Irtain omaisuus										
Kuntaympäristölautakunta										
Koneet ja kalusto										
Koneet ja kalusto yhteensä										
Menot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,0%	0,0%	0,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Kuntaympäristölautakunta yhteensä										
Menot	vs	-9 190 000,00	-108 562,00	-2 365 000,00	572 000,00	-1 793 000,00	-1 606 979,00			-1 698 695,00
Tulot	vs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.	vs	-9 190 000,00	-108 562,00	-2 365 000,00	572 000,00	-1 793 000,00	-1 606 979,00			-1 698 695,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ										
Menot		-9 290 000,00	-108 562,00	-2 445 000,00	512 000,00	-1 933 000,00	-1 866 943,00			-1 775 054,00
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Yht.		-9 290 000,00	-108 562,00	-2 445 000,00	512 000,00	-1 933 000,00	-1 866 943,00	3,4%	96,6%	-1 775 054,00
Rahoitusosuudet				0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Pysyvien vastaavien myynnit				0,00	0,00	0,00	23 716,00			0,00

6.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 132 321,00	354 212,00	1 486 533,00	2 192 567,82	706 034,82
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	1 124 856,62	1 124 856,62
	1 132 321,00	354 212,00	1 486 533,00	3 317 424,44	1 830 891,44
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 445 000,00	512 000,00	-1 933 000,00	-1 866 943,08	66 056,92
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	23 716,21	23 716,21
	-2 445 000,00	512 000,00	-1 933 000,00	-1 843 226,87	89 773,13
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 312 679,00	866 212,00	-446 467,00	1 474 197,57	1 920 664,57
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-813 600,00	0,00	-813 600,00	-813 238,00	362,00
	-813 600,00	0,00	-813 600,00	-813 238,00	362,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00	0,00	2 045,38	2 045,38
Saamisten muutos	5 000,00	0,00	5 000,00	544 028,01	539 028,01
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	-1 070 761,60	-1 070 761,60
	5 000,00	0,00	5 000,00	-524 688,21	-529 688,21
Rahoituksen rahavirta	-808 600,00	0,00	-808 600,00	-1 337 926,21	-529 326,21
Rahavarojen muutos	-2 121 279,00	866 212,00	-1 255 067,00	136 271,36	1 391 338,36

6.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta											
Tilinpäätös 2025 (ilman poistoja)	Sito vuus 1) B	Määrärahat (1000 €)					Tuloarviot (1000 €)				
		Alkup. talousarvio	Ta:n muutos	Ta. muut.jälkeen	Toteuma	Poik- keama	Alkup. talousarvio	Ta:n muutos	Ta. muut.jälkeen	Toteuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
Kunnanvaltuusto	B	118	0	118	125	-7	6	0	6	5	1
Tarkastuslautakunta	B	26	0	26	25	1	0	0	0	0	0
Kunnanhallitus	B	3 863	0	3 863	4 164	-301	786	-151	635	599	-36
Hyvinvointilautakunta	B	10 447	-88	10 359	9 712	647	458	0	458	803	346
Kuntaympäristölautakunta	B	4 190	-52	4 138	4 349	-210	4 086	-24	4 062	4 041	-21
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						10 232	360	10 592	11 143	551
Valtionosuudet	B						4 189	32	4 221	4 110	-111
Korkotulot	B						0	0	0	4	4
Muut rahoitustulot	B						424	-32	391	402	10
Korkomenot	B	368	-30	338	308	30					
Muut rahoitusmenot	B	36	0	36	232	196					
Investointiosa											
yhteensä	B	2 445	-512	1 933	1 867	66	0	0	0	24	24
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset	B										
Lainakannan muutokset	B	814	0	814	813	1					0
Oman pääoman muutokset						0					
Vaikutus maksuvalmiuteen	B						2 126	-867	1 260	464	-345
Yhteensä		22 307	-682	21 625	21 595	423	22 307	-682	21 625	21 595	423

1) Sitovuustasot: B= bruttomäärärahataha/-tuloarvio

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	2025		2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 524 873,97		1 626 830,52	
Maksutuotot	207 095,21		224 073,79	
Tuet ja avustukset	168 753,11		313 787,45	
Muut toimintatuotot	1 798 225,31	3 698 947,60	1 742 065,71	3 906 757,47
Valmistus omaan käyttöön		14 746,18		33 768,89
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 732 136,62		-6 068 705,48	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 202 473,61		-1 362 228,79	
Muut henkilösivukulut	-131 703,12		-122 645,51	
Palvelujen ostot	-5 911 334,34		-4 763 099,72	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 271 562,14		-1 298 050,84	
Avustukset	-906 795,76		-677 018,75	
Muut toimintakulut	-1 484 476,84	-16 640 482,43	-1 371 500,35	-15 663 249,44
Toimintakate		-12 926 788,65		-11 722 723,08
Verotulot		11 142 823,62		10 599 956,80
Valtionosuudet		4 109 704,00		3 711 105,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 376,47		6 613,63	
Muut rahoitustuotot	369 166,66		361 999,82	
Korkokulut	-307 580,26		-393 408,21	
Muut rahoituskulut	-199 134,02	-133 171,15	-6 964,03	-31 758,79
Vuosikate		2 192 567,82		2 556 579,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-909 364,77		-1 064 554,12
Tilikauden tulos		1 283 203,05		1 492 025,81
Poistoeron muutos		10 556,20		10 585,12
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		1 293 759,25		1 502 610,93

7.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 192 567,82		2 556 579,93	
Tulorahoituksen korjauserät	1 124 856,62	3 317 424,44	21 178,01	2 577 757,94
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 866 943,08		-366 578,15	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	23 716,21	-1 843 226,87	15 047,00	-351 531,15
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 474 197,57		2 226 226,79
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00	-7 330,00	-7 330,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-813 238,00	-813 238,00	-1 131 504,10	-1 131 504,10
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 045,38		75 092,82	
Saamisten muutos	-477 374,07		30 104,81	
Korottomien velkojen muutos	-49 359,52	-524 688,21	63 951,51	169 149,14
Rahoituksen rahavirta		-1 337 926,21		-969 684,96
Rahavarojen muutos		136 271,36		1 256 541,83
	Rahavarat 31. 12.	11 673 685,81		11 537 414,45
	1. 1.	11 537 414,45	136 271,36	10 280 872,62
				1 256 541,83

7.3 Tase

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2025	2024		2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 452 822,53	25 508 250,40	OMA PÄÄOMA	31 083 138,76	29 789 379,51
Aineettomat hyödykkeet	1 374 148,32	1 436 205,17	Peruspääoma	18 775 002,75	18 775 002,75
Muut pitkävaikutteiset menot	1 374 148,32	1 436 205,17	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11 014 376,76	9 511 765,83
Aineelliset hyödykkeet	12 656 696,87	11 805 741,52	Tilikauden yli-/alijäämä	1 293 759,25	1 502 610,93
Maa- ja vesialueet	3 744 212,34	3 744 436,84			
Rakennukset	6 705 961,20	7 053 563,56	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	647 105,65	657 661,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	686 789,74	834 704,11	Poistoero	147 105,65	157 661,85
Koneet ja kalusto	55 742,42	64 475,48	Vapaaehtoiset varaukset	500 000,00	500 000,00
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	1 463 991,17	108 561,53	PAKOLLISET VARAUKSET	1 135 566,65	0,00
Sijoitukset	12 421 977,34	12 266 303,71	Muut pakolliset varaukset	1 135 566,65	0,00
Osakkeet ja osuudet	11 184 240,26	11 028 566,63			
Muut lainasaamiset	1 017 000,00	1 017 000,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	690 222,81	689 025,66
Muut saamiset	220 737,08	220 737,08	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
			Lahjoitusrahastojen pääomat	539 886,20	537 840,82
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	150 336,61	151 184,84	Muut toimeksiantojen pääomat	150 336,61	151 184,84
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00			
Muut toimeksiantojen varat	150 336,61	151 184,84	VIERAS PÄÄOMA	6 249 728,14	7 112 325,66
			Pitkäaikainen	3 520 983,52	4 156 709,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 202 602,87	12 588 957,44	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 169 444,00	3 804 380,00
Vaihto- omaisuus	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	Muut velat ja liittymismaksut	342 081,23	341 480,23
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Siirtovelat	9 458,29	10 849,52
Saamiset	1 528 917,06	1 051 542,99	Lyhytaikainen	2 728 744,62	2 955 615,91
Pitkäaikaiset saamiset	326 220,50	326 220,50	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	634 936,00	813 238,00
Lainasaamiset	325 595,85	325 595,85	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Siirtosaamiset	624,65	624,65	Saadut ennakot	43 546,15	70 225,36
Lyhytaikaiset saamiset	1 202 696,56	725 322,49	Ostovelat	423 783,97	525 239,62
Myyntisaamiset	660 533,92	435 350,84	Muut velat	176 484,62	171 248,20
Lainasaamiset	24 324,40	14 974,40	Siirtovelat	1 449 993,88	1 375 664,73
Muut saamiset	162 298,48	114 312,83			
Siirtosaamiset	355 539,76	160 684,42	Vastattavaa yhteensä	39 805 762,01	38 248 392,68
Rahoitusomaisuus ja arvopaperit	7 554 451,16	3 553 431,16			
Osakkeet ja osuudet	54 451,16	53 431,16			
Muut arvopaperit	7 500 000,00	3 500 000,00			
Rahat ja pankkisaamiset	4 119 234,65	7 983 983,29			
Vastaavaa yhteensä	39 805 762,01	38 248 392,68			

7.4 Konsernilaskelmat

7.4.1 Tuloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	8 853 058,54	6 666 100,09
Toimintakulut	-21 699 031,15	-19 424 341,98
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	1 226,46	885,32
Toimintakate	-12 844 746,14	-12 757 356,57
Verotulot	11 142 823,62	10 599 956,80
Valtionosuudet	6 188 749,71	5 902 973,18
Rahoitustuotot ja -kulut	-69 134,47	-26 752,67
Korkotuotot	186 744,41	79 964,01
Muut rahoitustuotot	454 153,86	480 572,05
Korkokulut	-477 933,42	-578 493,93
Muut rahoituskulut	-232 099,32	-8 794,80
Vuosikate	4 417 692,72	3 718 820,74
Poistot ja arvonalennukset	-1 807 576,45	-1 772 310,99
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 674 693,63	-1 930 122,27
Omistuksen eliminointierot	-168 455,31	182 586,97
Arvonalentumiset	35 572,49	-24 775,69
Satunnaiset erät	-36 192,46	4 556,69
Tilikauden tulos	2 573 923,80	1 951 066,44
Tilinpäätössiirrot	-23 891,23	1 528,95
Tilikauden verot	-224 768,36	-70 876,23
Laskennalliset verot	-75 039,69	-5 896,16
Vähemmistöosuudet	-53 860,60	35 547,85
Tilikauden yli (alijäämä)	2 196 363,92	1 911 370,85

7.4.2 Konsernin rahoituslaskelma

7.4.2 Konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 417 692,72	3 718 820,74
Satunnaiset erät	-36 192,46	4 556,69
Tilikauden verot	-224 768,36	-70 876,23
Tulorahoituksen korjaukset	1 034 264,38	62 512,56
	5 190 996,28	3 715 013,75
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 243 414,65	-963 716,88
Rahoitusosuudet investointeihin	11 796,73	178,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	458 337,70	32 827,13
	-1 773 280,22	-930 710,93
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 417 716,06	2 784 302,83
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset	0,00	-7 330,00
Antolainsaamisten vähennys	0,00	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-585 555,88	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-942 204,00	-1 744 318,97
Lyhytaikaisten lainojen muutos	83 684,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-1 888,67	2 338,97
Muut maksuvalmiuden muutokset	-619 288,85	282 389,68
	-2 065 253,40	-1 466 920,32
Rahavarojen muutos	1 352 462,66	1 317 382,51
Rahavarat 31.12.	15 114 351,63	13 761 888,97
Rahavarat 1.1.	13 761 888,97	12 444 506,46
	1 352 462,66	1 317 382,51

7.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	31 135 953,61	31 074 843,73	OMA PÄÄOMA	30 979 274,63	28 792 033,19
Aineettomat hyödykkeet	1 494 133,34	1 555 459,27	Peruspääoma	18 775 002,75	18 775 002,75
Aineettomat oikeudet	87 479,58	87 424,62	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	2 550 456,38	2 550 456,38
Muut pitkävaikutteiset menot	1 406 653,75	1 468 034,65	Arvonkorotusrahasito	117 310,25	117 310,25
Ennakkomaksut			Muut omat rahastot	1 625 018,56	1 633 376,56
			Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 715 122,77	3 804 516,41
Aineelliset hyödykkeet	26 410 059,15	26 175 907,79	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 196 363,92	1 911 370,84
Maa- ja vesialueet	4 155 696,29	4 155 920,79			
Rakennukset	19 982 341,26	20 943 296,18	VÄHEMMISTÖOSUUDET	146 699,10	92 838,50
Kiinteät rakenteet ja laitteet	501 033,87	652 863,74			
Koneet ja kalusto	79 270,23	94 027,29	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Muut aineelliset hyödykkeet	214 500,16	217 596,65	VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 477 217,34	112 203,14	Vapaaehtoiset varaukset		
			PAKOLLISET VARAUKSET	1 135 566,65	
Sijoitukset	3 231 761,13	3 343 476,67	Eläkevaraukset		
Osakkuusyhteistösuudet	292 243,05	297 986,33	Muut pakolliset varaukset	1 135 566,65	
Osakkeet ja osuudet	2 714 652,08	2 820 624,34			
Joukkovelkakirjalainasaamiset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 002 329,25	985 531,04
Muut lainasaamiset			Valtion toimeksiannot	302 569,44	286 895,86
Muut saamiset	224 866,00	224 866,00	Lahjoitusrahastojen pääomat	547 834,78	545 861,93
			Muut toimeksiantojen pääomat	151 925,02	152 773,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	463 693,99	440 371,65			
Valtion toimeksiannot	311 782,61	287 606,05	VIERAS PÄÄOMA	15 305 719,60	16 462 038,84
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9,01	9,01	Pitkäaikainen	10 706 909,76	12 027 833,83
Muut toimeksiantojen varat	151 902,37	152 756,59	Joukkovelkakirjalainat		
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 643 474,93	10 992 932,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 969 941,63	14 817 226,20	Lainat julkisyhteisöiltä		
Vaihto- omaisuus	13 194,33	13 623,29	Lainat muilta luotonantajilta		
Aineet ja tarvikkeet	13 194,33	13 623,29	Saadut ennakot		
Saamiset	1 842 395,67	1 041 713,94	Ostovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	321,77	81 216,84	Muut velat/Liitymismaksut ja muut velat	965 563,43	964 962,43
Myyntisaamiset	321,77	81 214,42	Siirtovelat	97 871,40	69 938,59
Lainasaamiset			Laskennalliset verovelat		
Laskennalliset verosaamiset					
Muut saamiset		2,42	Lyhytaikainen	4 598 809,84	4 434 205,01
Siirtosaamiset			Joukkovelkakirjalainat		
Lyhytaikaiset saamiset	1 842 073,89	960 497,10	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 349 457,88	1 444 075,88
Myyntisaamiset	1 187 859,48	518 431,75	Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainasaamiset	24 324,40	14 974,40	Lainat muilta luotonantajilta		
Laskennalliset verosaamiset			Saadut ennakot	111 520,19	126 169,56
Muut saamiset	217 199,93	140 111,79	Ostovelat	961 946,87	798 439,43
Siirtosaamiset	412 690,09	286 979,16	Muut velat/Liitymismaksut ja muut velat	382 518,32	363 822,53
Rahoitusomaisuusarvopaperit	8 595 685,54	4 588 610,39	Siirtovelat	1 718 326,90	1 695 801,45
Osakkeet ja osuudet	484 500,37	60 037,12	Laskennallinen verovelat	75 039,69	5 896,16
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteilla	521 850,08	939 238,18	Vastattavaa yhteensä	48 569 589,23	46 332 441,58
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 500,00	3 500,00			
Muut arvopaperit	7 585 835,09	3 585 835,09			
Rahat ja pankkisaamiset	6 518 666,09	9 173 278,58			
Vastaavaa yhteensä	48 569 589,23	46 332 441,58			

8 Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetieto

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. kaudelle.

Pysyvien vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet sekä palautuskelpoiset liittymismaksut on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO – periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilikauden ja edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoiset.

Palkkaharmonisaation käsittely

Ilomantsin kunnan vuoden 2022 tilinpäätöksen laatimista koskeviin liitetietoihin on kirjattu Siun so-ten / Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palkkaharmonisaation tilanne sekä se kuinka Ilomantsin kunta on vuoden 2022 tilinpäätöksessään käsitellyt nämä erät. Asia kirjattiin liitetiedoksi, koska palkkaharmonisaatio on voimaanpanolain 20 § tulkinnan mukaisesti siirtynyt Pohjois-Karjalan

hyvinvointialueen vastuulle. Ilomantsin kunta ei ole tehnyt uusia päätöksiä vuosien 2023 ja 2024 aikana palkkaharmonisaatioasiassa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue lähetti Ilomantsin kunnan kirjaamoon 7.2.2024 sähköpostiviestin ”Palkkaharmonisaatio ja siihen liittyvä laskutus”, jonka jälkeen Pohjois-Karjalan hyvinvointialue lähetti palkkaharmonisaatiota koskevat laskut maksamista varten. Ilomantsin kunta reklamoi laskuista lähettäjälle sähköpostitse 22.2.2024.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 19.1.2026 § 5 todeta, että hallinto-oikeuden päätökseen on määräajassa haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta yhdessä asianosaisten neljän muun kunnan kanssa. ja maksaa hallinto-oikeuden päätöksen mukaiset laskut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Ilomantsin kunta samalla kiistää sen, että maksaminen miltyään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä, vaan kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoinnista. Varaus 1 135 566,65 on kirjattu tulosvaikutteisena varauksena tuloslaskelmaan ja lisäyksenä tasetilille.

Valtionosuuspäätöksestä on jätetty Valtiovarainministeriölle oikaisuvaatimus, jossa edellytetään palkkaharmonisaatio kustannusten poistamista laskentaperusteista.

Valtiovarainministeriö antoi 26.6.2024 päätöksensä VN/35660/2023 oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2024 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Päätöksellään valtiovarainministeriö hylkäsi Ilomantsin kunnan oikaisuvaatimuksen. Päätökseen sai hakea muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta.

Ilomantsin kunta jätti 26.7.2024 valituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle valtiovarainministeriön tekemään päätökseen dnro VN/35660/2023 koskien vuoden 2024 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

Itä-Suomen hallinto-oikeus pyysi valtiovarainministeriöltä lausuntoa Ilomantsin kunnan valituksesta, joka koski valtiovarainministeriön 26.6.2024 tekemää päätöstä kuntien oikaisuvaatimuksesta koskien vuoden 2024 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta VN/35660/2023.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen vastaanottajille varattiin tilaisuus vastaselityksen Dnro 1543/2024 antamiseen valtiovarainministeriön Ilomantsin kunnan valituksen johdosta antamaan lausuntoon. Ilomantsin kunta jätti vastaselityksen asiassa Dnro 1543/2024 Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 4.11.2024.

Ilomantsin kunta tulee vaatimaan oikaisua myös vuoden 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 2.2.2026 § 19, että se tekee oikaisuvaatimuksen Valtiovarainministeriölle Ilomantsin kunnan peruspalvelujen vuoden 2026 valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetyksen korvauksesta.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä oikaisut

Olenaisia tuottoja ja kuluja, jotka kohdistuvat aikaisempiin tilikausiin ei vuonna 2025 ole ollut.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet 2025

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt (9) ja kuntayhtymät (2) sekä Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö sr (1), joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätös on koottu eri yhteisöjen tilinpäätöksistä, jotka ovat pääosin tilintarkastamattomia hallitusten esityksiä päättävälle elimille.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ilomantsin Lämpö Oy:n ja Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot sekä kuntayhtymien tilinpäätöksessä tekemiä käyttöomaisuuden poistoja ei ole oikaistu, koska yhteisöt ovat kirjanneet poistot omassa tilinpäätöksessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä. Asunto- ja kiinteistöyhtiöissä keskinäisiä omistuksia on eliminoitu tytäryhteisöjen osakepääomia ja rakennusrahastoa vastaan. Kuntayhtymät on eliminoitu yhdistelyssä pääomaosuuden mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniin kuuluvien yhteisöjen keskinäiset erät on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta

Poikkeavat tilikaudet

Ei ole poikkeavia tilikausia.

Vähemmistöosuudet

Konsernin ulkopuolisten omistajien osuus tytäryhteisöjen (4) tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu vähemmistöosuudeksi.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää Edellisten tilikausien yli-/alijäämä vastaan tilikautta edeltävältä ajalta sekä Tilikauden yli-/alijäämä vastaan tilikaudelta. Ne tytäryhteisöt, jotka ovat tehneet suunnitelman mukaiset poistot ei konsernissa ole tehty tilikauden poisto-oikaisuja.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset purettu edellisten tilikausien tulokseen.

Osakkuusyhtiöt yhdistelty omistuksen mukaisesti omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset ovat vertailukelpoisia keskenään.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto on korjannut vuoden 2024 tilinpäätöstään, muutos on kirjattu konsernissa avaavaan taseeseen muut omat rahastot tililtä siirtovelkoihin. Asunto Oy Leppärinne on korjannut vuoden 2024 tilinpäätöstään, muutos on kirjattu konsernissa avaavaan taseeseen osto-veloista edellisten tilikausien yli-/alijäämään 1124,18 euroa. Konsernissa Pogostan vuokratalot Oy:n avaavassa taseessa on siirretty pitkäaikaisista myyntisaamisista tytäryhteisöiltä lyhytaikaisiin myyntisaamisiin. Konsernissa IloEner Oy:n avaavassa taseessa on siirretty pitkäaikaisista muista saamisista lyhytaikaisiin muihin saamisiin.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	17 054,71	692 054,66	17 054,71	692 054,66
Opetus- ja kulttuuripalvelut	656 281,27	634 953,88	657 331,27	634 992,73
Työllisyyspalvelut	37 080,26	0,00	37 080,26	0,00
Yhdyskuntapalvelut	2 406 971,25	2 371 514,80	2 628 386,24	2 579 710,08
Muut palvelut	358 735,12	0,00	359 095,12	0,00
Konserniyhteisöt	5 376 935,93	2 967 576,75	0,00	0,00
Toimintatuotot yhteensä	8 853 058,54	6 666 100,09	3 698 947,60	3 906 757,47

7) Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan verotulo	6 463 505,41	6 410 732,38
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 838 815,41	2 498 250,57
Kiinteistövero	1 709 823,18	1 690 973,85
Kaivosmineraalivero	130 679,62	
Verotulot yhteensä	11 142 823,62	10 599 956,80

8) Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 732 246,00	3 051 086,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 250 650,00	1 142 266,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus - ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-368 830,00	-366 940,00
Veromenetysten korvaus	746 288,00	1 026 959,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	4 109 704,00	3 711 105,00

9) Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	264 660,24	209 236,88
Muiden palvelujen ostot	5 646 674,10	4 553 862,84
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 911 334,34	4 763 099,72

Sosiaali- ja terveystalvelujen siirryttyä Siun soten kuntayhtymältä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tuotettavaksi kunnan asiakastalvelujen ostot pienenivät sen myötä.

Hyvinvointialueen muodostumisen myötä jouduttiin organisoimaan tukitalvelut uudelleen vuoden 2023 alusta. Ruokatalvelut ja laitoshuolto ostetaan ostopalveluna Polkka Oy:ltä.

Liitetieto	Kv 17.12.1996	Muutokset:	
Tulolaskelmaan	§ 68	Kv 8.11.2010	Kv 29.9.2014
	KV liite 29/96	§ 51 **)	§ 30 ***)

Ilomantsin kunnan käyttöomaisuuden ryhmittely ja poistosuunnitelma

Käyttöomaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poistoaika/%
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
<u>Muut pitkävaikutteiset menot</u>		
Perustamis- ja järj.menot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja keh.menot	Tasapoisto	3 vuotta
Atk-ohjelmat	Tasapoisto	3 vuotta
Liittymismaksut	Ei poisteta	
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Uimahalli **)	Tasapoisto	15 vuotta
Laajakaista ***)	Tasapoisto	20 vuotta
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet		
Tontit	Ei poisteta	
Yleiset alueet	Ei poisteta	
Maa- ja metsätalousalueet	Ei poisteta	
Vesialueet	Ei poisteta	
Muut alueet	Ei poisteta	
<u>Rakennukset ja rakennelmat</u>		
Hallinto- ja laitosrakenn.	Tasapoisto	2,5% / 40 v
Tehdas- ja tuotantorak.	Tasapoisto	5 % / 20 v
Asuinrakennukset	Tasapoisto	3,3% / 30 v
Muut rak.ja rakennelmat	Tasapoisto	5 % / 20 v
<u>Kiinteät rakenteet ja laitteet</u>		
Kadut, muut väylät, liikennelaitteet, sillat	Menojäännöspoisto	10 %
Puistot, urheilu- ja virk. alueet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkko	Menojäännöspoisto	8 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	8 %
Sähköjohdot ja ulkovalaistus	Menojäännöspoisto	15 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	20 %
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännöspoisto	10 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 %

Käyttöomaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poistoaika/%
<u>Koneet ja kalusto</u>		
Autot	Menojäännöspoisto	30 %
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat autot ja työkoneet.	Menojäännöspoisto	25 %
Muut liikennevälineet ja liikuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %
Laitoskoneet ja -laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	30 %
<u>Muut aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa-ainesten ottopaikat	Käytön mukainen poisto	
Muut luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poisteta	
<u>Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat</u>		
Aktivoitu keskeneräinen käyttöomaisuus	Ei poisteta	
<u>Käyttöomaisuusarvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset</u>		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet, tytäryhteisöt	Ei poisteta	
Osakkeet, osakkuusyhteisöt	Ei poisteta	
Osakkeet, muut yhteisöt	Ei poisteta	
Kuntayhtymäosuudet, osakkuusyhteisöt	Ei poisteta	
Kuntayhtymäosuudet, muut yhteisöt	Ei poisteta	
Osuudet, tytäryhteisöt	Ei poisteta	
Osuudet, osakkuusyhteisöt	Ei poisteta	
Osuudet, muut yhteisöt	Ei poisteta	
Joukkovelkakirjasaamiset	Ei poisteta	
Lainasaamiset	Ei poisteta	
Muut sijoitukset	Ei poisteta	

12) Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset vastuut 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	1 135 566,65	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset vastuut 31.12.	0,00	0,00	1 135 566,65	0,00
Lisäykset palveluiden ostoissa 943 428 € ja viivästyskoroissa 192 138,65 €				

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot/luovutusvoitot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	12 275,50	0,00	12 275,50	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	3 950,00	0,00	3 950,00
Muut luovutusvoitot	0,00	23 122,09	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	12 275,50	27 072,09	12 275,50	3 950,00
Muut toimintakulut/luovutustappiot				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	25 128,01	0,00	25 128,01
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	1 565,47	65 341,96	1 565,47	0,00
Luovutustappiot yhteensä	1 565,47	90 469,97	1 565,47	25 128,01

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

14)		
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	355 144,01	351 434,60
Yhteensä	355 144,01	351 434,60

Tasetta koskevat liitetiedot

18)											
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja keskener.h.	Yhteensä	Kaikki yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2025	0,00	1 436 205,17	0,00	1 436 205,17	3 744 436,84	7 053 563,56	834 704,11	64 475,48	108 561,53	11 805 741,52	13 241 946,69
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	65 151,91	0,00	65 151,91	0,00	191 869,80	59 677,91	26 358,51	1 355 429,64	1 633 335,86	1 698 487,77
Siirto erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	224,50	0,00	0,00	0,00	0,00	224,50	224,50
Poistot	0,00	127 208,76	0,00	127 208,76	0,00	539 472,16	207 592,28	35 091,57	0,00	782 156,01	909 364,77
suunnitelman mukaiset poistot	0,00	127 208,76	0,00	127 208,76	0,00	539 472,16	207 592,28	35 091,57	0,00	782 156,01	909 364,77
lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	0,00	1 374 148,32	0,00	1 374 148,32	3 744 212,34	6 705 961,20	686 789,74	55 742,42	1 463 991,17	12 656 696,87	14 030 845,19

19-21) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt v. 2025						
Nimi	Koti- paikka	Kun- nan omis- tus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
As Oy Ilomantsin Leppä- rinne	Ilomantsi	70,50	70,50	153	4	0
As Oy Naarvantalo	Ilomantsi	54,72	54,72	125	1	0
IloEner Oy/ent. Ilom. Lämpö Oy	Ilomantsi	94,17	94,17	2 051	1 279	874
KOY Ilomantsin Virastotalo	Ilomantsi	100,00	100,00	5 769	60	17
KOY Pogostan Vuokratalot	Ilomantsi	100,00	100,00	1 295	4 121	-77
KOY Taistelijan Talo	Ilomantsi	78,82	78,82	94	41	-6
KOY Ilomantsin Liikekeskus	Ilomantsi	100,00	100,00	1 191	39	6
Ilonet Oy	Ilomantsi	100,00	100,00	2 771	1 239	56
Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy	Ilomantsi	100,00	100,00	278	309	-25
			Yhteensä	13 727	7 093	845
Kuntayhtymät						
P-K:n koulutuskuntayhtymä	Joensuu	3,50	3,50	3 225	272	82
P-K:n Maakuntaliitto	Joensuu	4,20	4,20	90	61	-3
			Yhteensä	3 315	333	79
Osakkuusyhteisöt						
KOY Kalevanpirtti	Ilomantsi	46,59	46,59	292	8	1
Säätiöt						
Pohjois-Karjalan kuntou- tusäätiö	Ilomantsi	100,00	100,00	2 194	3 271	208
			Yhteensä	19 528	10 705	1 133

22) Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		75 437,68	0,00	25 726,66
Lainasaamiset	325 595,85		325 595,85	0,00
Muut saamiset	624,65		624,65	0,00
Yhteensä	326 220,50	75 437,68	326 220,50	25 726,66
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	585 096,24	0,00	409 624,18
Lainasaamiset	0,00	24 324,40	0,00	14 974,40
Siirtosaamiset	0,00	355 539,76	0,00	160 684,42
Muut saamiset	0,00	162 298,48	0,00	114 312,83
Yhteensä	0,00	1 127 258,88	0,00	699 595,83
Saamiset yhteensä	326 220,50	1 202 696,56	326 220,50	725 322,49

23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
-	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	44 074,85	51 958,02	44 074,85	51 958,02
Tulojäämät:				
EU-tuet ja avustukset	29 546,69	22 115,71	0,00	0,00
Kela:n korvaus työterveyshuollosta	62 385,71	41 519,96	55 500,00	35 200,00
Ely-keskus	62 482,17	38 961,24	62 482,17	38 961,24
Muut tulojäämät	218 008,63	132 424,24	193 482,74	34 565,16
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	416 498,04	286 979,17	355 539,76	160 684,42

24) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	18 775 002,75	18 775 002,75	18 775 002,75	18 775 002,75
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	18 775 002,75	18 775 002,75	18 775 002,75	18 775 002,75
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	2 550 456,38	2 550 456,38		
Lisäykset				
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	2 550 456,38	2 550 456,38		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	117 310,25	117 310,25		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	117 310,25	117 310,25		
Muut omat rahastot 1.1.	1 601 127,33	1 591 800,24		
Lisäykset	23 891,23	43 794,96		
Vähennykset		-2 218,64		
Muut omat rahastot 31.12.	1 625 018,56	1 633 376,56		
Ed. tilikausien ylijäämä 1.1.	5 717 011,43	3 785 137,88	11 014 376,76	9 511 765,83
Lisäykset		57 498,94		
Vähennykset	-1 888,67	-38 120,41		
Ed. tilikausien ylijäämä 31.12.	5 715 122,77	3 804 516,41	11 014 376,76	9 511 765,83
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 196 363,92	1 911 370,84	1 293 759,25	1 502 610,93
Oma pääoma yhteensä	30 979 274,63	28 792 033,19	31 083 138,76	29 789 379,51

26) Pitkäaikaiset velat		
	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 656 040,00	2 738 336,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 656 040,00	2 738 336,00
Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat ja niiden osat, jotka erääntyvät viiden vuoden kuluttua 1.1.2031 tai sen jälkeen		

28) Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset - Siun Soten palkkaharm. kust. 2022	0,00	0,00	1 135 566,65	0,00
Muut pakolliset vastuut 31.12.	0,00	0,00	1 135 566,65	0,00
Hallintoriitaan ratkaisu 2.12.2025 Itä-Suomen hallinto-oikeus päätös 2787/2025, josta tehty jatkovalitus.				

29) Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	15 784,33	0,00	12 927,22
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	15 784,33	0,00	12 927,22
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat muille				
Lainat	3 169 444,00	634 936,00	3 804 380,00	813 238,00
Saadut ennakot	0,00	43 546,15	0,00	70 225,36
Ostovelat	0,00	407 999,64	0,00	512 312,40
Muut velat	342 081,23	176 484,62	341 480,23	171 248,20
Siirtovelat	9 458,29	1 449 993,88	10 849,52	1 375 664,73
Yhteensä	3 520 983,52	2 712 960,29	4 156 709,75	2 942 688,69
Vieras pääoma yhteensä	3 520 983,52	2 728 744,62	4 156 709,75	2 955 615,91

30) Sekkitililimiitti	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	604 563,78	604 563,78
- siitä käyttämättä oleva määrä	604 563,78	604 563,78

32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	926 649,27	935 384,94	759 880,70	746 568,21
Korkojaksotukset	12 378,26	43 089,04	12 378,26	16 995,04
Muut menojäämät/siirtovelat	779 299,37	717 327,47	677 734,92	612 101,48
	1 718	1 695	1 449	1 375
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	326,90	801,45	993,88	664,73

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

37) Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut:				
<u>Leasingvastuut:</u>				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	176 256,80	203 791,09	146 944,28	167 721,74
	1 293	1 657	1 267	1 621
Myöhemmin maksettavat	013,62	169,14	768,98	410,00
	1 469	1 860	1 414	1 789
Leasingvastuut yhteensä	270,42	960,23	713,26	131,74
<u>Toimitilavuokrat</u>				
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	288 593,16	583 192,71	256 298,16	549 836,94
Myöhemmin maksettavat	496 468,32	772 299,63	405 805,42	662 103,58
	785 061,48	1 355 492,34	662 103,58	1 211 940,52
<u>Laite- ja konevuokrat</u>				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	21 467,99	3 735,39	21 467,99	3 735,39
Myöhemmin maksettavat	40 352,90	825,30	40 352,90	825,30
	61 820,89	4 560,69	61 820,89	4 560,69
	2 316	3 221	2 138	3 005
Vuokravastuut yhteensä	152,79	013,26	637,73	632,95
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt:				
Sopimusvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 250,00			
Myöhemmin maksettavat	26 250,00			
	31 500,00			
Arvonlisäveron palautusvastuu	132 020,00	157 990,00		
	2 479	3 379	2 138	3 005
Yhteensä	672,79	003,26	637,73	632,95

Konserniyhdistelyssä on eliminoitu kunnan ja konserniin kuuluvien keskinäiset vuokravastuut

Taseeseen sisällyttömät vakuudet ja vastuut

39)		
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	40 703 563	38 078 928
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	52 100	40 862

39 VASTUUSITOUMUKSET, takausvastuut				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			7 314 575,04	8 104 466,81
Jäljellä oleva pääoma			6 800 352,56	7 314 575,04
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan takausvastuut 31.12.2025	0,00	0,00	6 800 352,56	8 104 466,81

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön määrä 31.12.		
	2025	2024
Yleishallinto	15	26
Opetus- ja kulttuuritoimi	96	98
Yhdyskuntapalvelut	14	15
Yhteensä	125	131

42) Henkilöstökulut		
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 066 313,35	7 553 579,78
siitä henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	14 623,24	32 859,41
Henkilöstökulut yhteensä	7 066 313,35	7 553 579,78

43) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Kokoomus	0,00	0,00
Keskusta	5941,50	5726,25
Sosiaalidemokraatit	2235,50	2139,00
Vasemmistoliitto	522,00	745,50
Perussuomalaiset	883,00	1076,50
Kristillisdemokraatit	357,00	307,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	9939,00	9994,25

44) Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	5 673,19	9 741,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4 145,02	5 002,00
Palkkiot yhteensä	9 818,21	14 743,00

Intressitahot
Kunnanjohtajasopimus
Kunnanjohtajan kanssa on 1.1.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu (6) kuuden kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.
Lähipiiri/intressipiiri
Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

9 Eriytetyt tilinpäätökset

9.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesilaitos

Ilomantsin kunnan vesilaitoksella on käytössään kaksi pohjavedenottamo. Säännöllisten näytteenottojen perusteella veden laatu on todettu poikkeuksetta hyväksi, ja se on täyttänyt sille asetetut laatuvaatimukset. Ainoa vedenkäsittelyprosessissa lisättävä kemikaali on kalkki, jota käytetään veden haponpamuuden säätämiseen.

Vedenottamoilta tuleva vesi johdetaan käsittelyn jälkeen joko varastointiin tai suoraan asiakkaille. Vesijohtorunkoverkostoa on noin 100 kilometriä, ja se on pääasiassa muovia. Verkostossa on edelleen myös valurautaisia sekä muista materiaaleista valmistettuja putkia. Putkikoot vaihtelevat 40–250 millimetrin välillä. Puhdasvesipuolen keskeisimpiä rakennuksia ovat keskustaajaman vedenkäsittelylaitos ja vesitorni sekä haja-asutusalueella sijaitseva alkalointilaitos. Vesitornin säiliötilavuus on noin 600 kuutiometriä, mikä vastaa suunnilleen vuorokauden keskimääräistä kulutusta.

Vesihuoltolaitoksella on lisäksi erillinen vedenottamo ja vedenjakelualue, josta vettä toimitetaan 11 taloudelle.

Laitoksen toimintaa seurataan automaatiojärjestelmän avulla, ja vesihuoltolaitoksella on ympärivuorokautinen päivystys. Tämän avulla pyritään reagoimaan mahdollisiin vika- ja häiriötilanteisiin mahdollisimman nopeasti.

Toimitetun veden määrä on viime vuosina ollut melko vakaa, mutta tarkastelujaksolla veden jakelumäärässä on havaittavissa lievää laskua. Tilikauden aikana vesihuoltolaitoksen verkostoon ei toteutunut uusia liittymiä, ja vuoden 2025 aikana verkostosta poistui kaksi liittymää. Vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettyjä kiinteistöjä on yhteensä 949 kappaletta.

Uuden vedenkäsittelylaitoksen rakentaminen aloitettiin toukokuussa 2025, ja sen suunniteltu valmistusajankohta on syyskuussa 2026. Hanke korvaa valmistuessaan nykyisen vedenkäsittelylaitoksen ja vesitornin vesihuoltolaitoksen toiminnassa.

Jätevedenpuhdistus

Jätevedenpuhdistamo käsittelee sinne ohjatut viemäriverkoston jätevedet sekä tuodut sako- ja umpikaivolietteet haja-asutusalueilta ja ympäryskuntien alueelta. Käsitelty ja puhdistettu vesi johdetaan Ilomantsinjärveen. Käsittelystä syntyvä liete esikompostoinnin jälkeen loppusijoitetaan kunnan maanakaatopaikalle maisemointia varten.

Jätevesiverkostoa on noin 80 km, josta valtaosa on muovia. Jätevedenpumppaamoja on 17 kappaletta, joista 12 on automaatiojärjestelmän etävalvonnassa. Jätevedenpumppaamot ohjaavat jäteveden jätevedenpuhdistamolle. Vähäisien sademääräin takia vuotovedet eivät tilikauden aikana merkittävästi kuormittaneet laitoksen toimintaa.

Jätevedenpuhdistamon ja lietalaitoksen saneeraukset kohdistuivat vuonna 2025 lietteenkäsittelyn saneerauksen toteutussuunnitelman laatimiseen. Lietteenkäsittelyn saneerauksen toteutus on siirretty vuodelle 2026. Tämän lisäksi investointeihin kuului laitosten kaluston uusimista.

Verkoston saneerausta ja vuotovesien paikantamista jatketaan suunnitelmallisesti määrärahojen puitteissa

Vesihuoltolaitoksen tulevaisuuden näkymät

On odotettavissa, että myyty vesimäärä vähenee pitkällä aikavälillä. Uudet liittyjät tulevat olemaan jatkossakin vähäisiä.

Investointeja talousvesi- ja jätevesipuolelle tulee jatkaa suunnitelmallisesti toimitusvarmuuden ja laadun turvaamiseksi. Tulevaisuudessa haasteita aiheuttavat erityisesti laitoksiin kohdistuvat suuremmat saneeraustarpeet, jotka yhdessä vähenevän myydyn veden määrän kanssa voivat nostaa veden hintaa.

Vesihuoltolaitoksen taksat:

	2025	2024
Vesimaksu	3,06	2,73
Jätevesi	4,59	24,22
Mittarinvuokra	18,97	17,85
Lietteenkäsittelymaksu	19,50	18,00
(hinnat sis. 24 % alv)		

9.2 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

Tuloslaskelma	2025	2024
Sisäinen		
Liikevaihto	882 641,61	795 872,85
Omaan käyttöön valmistus	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	3 750,12	5 611,20
Muut tuet ja avustukset	3 150,00	1 500,00
Toimintatuotot yhteensä	889 541,73	802 984,05
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-164 772,19	-190 067,73
Ostot tilikauden aikana	-164 772,19	-190 067,73
Palvelujen ostot	-137 712,32	-150 698,05
Materiaalit ja palvelujen ostot yhteensä	-302 484,51	-340 765,78
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-143 982,86	-173 649,62
Henkilösivukulut	-42 043,04	-85 620,75
Eläkekulut	-38 405,14	-82 445,09
Muut henkilösivukulut	-3 637,90	-3 175,66
Henkilöstökulut yhteensä	-186 025,90	-259 270,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-128 641,01	-176 433,64
Liiketoiminnan muut kulut	-13 063,62	-2 992,83
Liikelyli/alijäämä	259 326,69	23 521,43
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot		
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	-1 671,24
Korvaus peruspääomasta	-32 441,66	-32 441,66
Muut rahoituskulut	-35,27	-27,52
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-32 476,93	-34 140,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	226 849,76	-10 618,99
Vapaaehtoiset varaukset lisäys(-)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	226 849,76	-10 618,99

9.3 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä	259 326,69	23 521,43
Poistot ja arvonalentumiset	128 641,01	176 433,64
Rahoitustuotot ja -kulut	-32 476,93	-34 140,42
	355 490,77	165 814,65
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 338 657,15	-142 262,42
Toiminnan ja investointien rahavirta	-983 166,38	23 552,23
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	0,00	-55 707,90
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	1 021 402,08	-14 465,47
Saamisten muutos muilta	-18 605,28	-3 072,24
Korottomien velkojen muutos muilta	-19 630,42	49 693,38
Rahoituksen rahavirta	983 166,38	-23 552,23
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

9.4 Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 018 979,25	808 963,11
Aineelliset hyödykkeet	1 997 328,33	787 312,19
Rakennukset	278 472,18	334 312,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	296 456,67	350 779,92
Enn.maks ja keskener. hankinnat	1 422 399,48	102 219,73
Sijoitukset	21 650,92	21 650,92
Muut saamiset/liittymismaksut	21 650,92	21 650,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT	-238 839,57	763 957,23
Saamiset	-238 839,57	763 957,23
Lyhytaikaiset saamiset	-238 839,57	763 957,23
Myyntisaamiset	139 787,09	111 453,22
Saamiset kunnalta	-378 626,66	642 775,42
Muut saamiset	0,00	9 728,59
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA	1 780 139,68	1 572 920,34
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	839 759,20	612 909,44
Peruspääoma	1 081 388,62	1 081 388,62
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-468 479,18	-457 860,19
Tilikauden yli-/alijäämä	226 849,76	-10 618,99
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	500 000,00	500 000,00
Vapaaehtoiset varaukset	500 000,00	500 000,00
VIERAS PÄÄOMA	440 380,48	460 010,90
Pitkäaikainen	327 403,17	327 403,17
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Muut velat/liittymismaksut	327 403,17	327 403,17
Lyhytaikainen	112 977,31	132 607,73
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Ostovelat	32 031,52	67 522,40
Muut velat	60 513,89	47 898,22
Siirtovelat	20 431,90	17 187,11
VASTATTAVAA	1 780 139,68	1 572 920,34

Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	186 025,90	259 270,37
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	186 025,90	259 270,37

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Ilomantsissa 30.3.2026

Ilomantsin kunnanhallitus

Eila Piippo
puheenjohtaja

Marjut Ahokas
kunnanjohtaja

Tapio Tykkyläinen
I varapuheenjohtaja

Hannu Urjanheimo
II varapuheenjohtaja

Juha-Pekka Kontturi

Sirpa Piipponen

Mika Purmonen

Jonna Solehmainen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Ilomantsissa ____ / ____ 2026

Lilja Koskelo
BDO Audiator Oy
Tilintarkastaja, JHT, HT

11 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot	atk-tulosteena
Tase-erittelyt	atk-tulosteena
Tasekirja	nidottuna
Luettelo käytetyistä tositelajeista	
Alkusaldot	ALKUSA
Talousarvio	BUD
Lisätalousarvio	BUDL
Kassa2	KASSA2
Konsernin alkusaldot	KLALKU
Konsernikirjaukset	KLKIRJ
Tytäryht./Kuntayht.	KLYHT
Käyttöom muistiöt	KOMMUI
Käyttöomaisuustosit	KOMTOS
MRP Laskulaji 10-77	MRP10 - MRP77
Hyvityslask.kuittaus	MRPHYV
Manuaalisuoritukset	MRPMAN
Viitesuoritukset	MRPVII
Muistiotos2 Rondo	MUIRO2
Muistiotos Sis2Rondo	MUIRS2
Muistiotos RAINDANCE SIS	MUISIS
Muistiotositteet 1	MUIST1
Ostoreskontra maksut ORP	ORPMAK
Ostolaskut DataCycle	ORPRO
Palkkatositteet	PALKAT
Pankkien tiliotteet	PANKKI
UDP raportointi	ZAPU
Budjetointitositteet	ZBF
Sis.laskut2 Rondo	SISROP